

JAGARLAMUDI KUPPUSWAMY CHOUDARY COLLEGE

COLLEGE MAGAZINE

2023-24

राष्ट्रीय मूल्यांकन एवं प्रत्यायन परिषद
विश्वविद्यालय अनुदान आयोग का स्वायत्त संस्थान
NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL
An Autonomous Institution of the University Grants Commission

Certificate of Accreditation

*The Executive Committee of the
National Assessment and Accreditation Council
is pleased to declare*

*Jagarlamudi Kuppuswamy
Choudary College (Autonomous), Suntur
JNC Nagar, Choudaripet, Dist. Suntur,
affiliated to Acharya Nagarjuna University, Andhra Pradesh as
Accredited*

*with CGPA of 3.19 on four point scale
at A grade
valid up to September 06, 2028*

Date : September 07, 2023

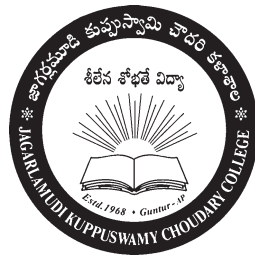
[Signature]
Director

Jagarlamudi Kuppuswamy Choudary College

An Autonomous Institution in the Jurisdiction of Acharya Nagarjuna University

Reaccredited at A Grade by NAAC with CGPA of 3.19

Guntur

College Magazine

2023 - 2024

Vol. 56

కాలేజీలకు లోటు లేదు మన మాగాణమ్ము నం, దెవ్వడీ
బాలుం, డీ వినయాంక, మీ చతురతాభాస్వంతుడంచె వ్వరే
నాలాపించిన గుప్పుసామి పద విద్యాశాల “యీ బిడ్డ నా
పాలన్ దేఱినవా” డనన్వలయు సంపద్భారయై ధీరయై

(మన కళాశాల ప్రారంభోత్సవ సమయములో

కళాప్రపూర్ణ శ్రీ తుమ్మల సీతారామమూర్తి గారు చెప్పిన పద్యం)

MAGAZINE COMMITTEE

2023 - 2024

Ex-Officio Chairman

Dr. I. Nageswara Rao, M.Com., Ph.D.

Principal

Special Invitee

Sri S.R.K. Prasad, M.Sc.

Director, P.G. Courses

Vice-Chairman & Editor

Dr. V. Pala Prasada Rao, M.A., M.Ed., Ph.D.

Lecturer, Dept. of English

Editorial Board

Sri T. Bala Narendra Prasad, M.Sc., M.Phil.,

Lecturer, Dept. of Physics

Sri I. Hatti, M.Sc.,

Lecturer, Dept. of Chemistry

Dr. Y. Prasanthi, M.A., M.Phil., Ph.D.,

Lecturer, Dept. of Oriental Languages

Sri Y. Venkateswara Rao, M.C.A.,

Lecturer, Dept. of Computer Science

Smt. Ch. Suneetha, M.A., B.Ed.,

Lecturer, Dept. of Hindi

Student Representatives

K. Lokesh, MCA

Sk. Vaseema, M.Sc.

A. Siva Kishore, III B.Com.

K. Revanth, II B.Sc.

A. Jyotsna, I B.Com.

Statement about ownership and other particulars as required by
form - iv (rules) of the registration of newspapers (central) rules, 1956

Form - IV

Place of Publication : J.K.C. College
Guntur - 522 006

Printer's Name : Sri K. Brahmaiah
Nationality : Indian
Address : Sree Lakshmi Press
14/2 Arundelpet
Guntur - 522 002

Publisher's Name : Dr. I. Nageswara Rao
Nationality : Indian
Address : Principal
J.K.C. College
Guntur - 522 006

Editor's Name : Dr. V. Pala Prasada Rao
Nationality : Indian
Address : J.K.C. College
Guntur - 522 006

Name and address of the individuals who
own the newspaper, or shareholding
more than one percent of the total capital }

Jagarlamudi
Kuppuswamy Choudary College
Guntur - 522 006

I, Dr I. Nageswara Rao, hereby declare that the particulars given above are true to the
best of my knowledge.

30th June, 2024.

(Sd.) **Dr. I. Nageswara Rao**
Principal & Publisher

Sri Jagarlamudi Kuppaswamy Choudary
after whom the college was named

Sri Jagarlamudi Chandramouli
Founder - President

Dr. Rayapati Srinivas
President

Jagarlamudi Murali Mohan
Secretary & Correspondent

Members of the Executive Body

Dr. K. Krishna Prasad
Vice-President

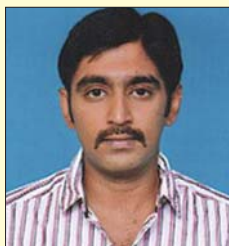
Sri Ch. Ramesh
Vice-President

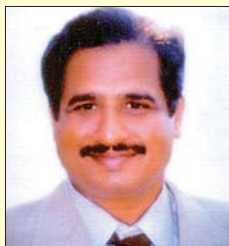
Dr. C.N. Srinivas
Joint Secretary

Sri R. Mohana Sai Krishna
Treasurer

Sri Y. Naga Venkata Praveen
Member

Dr. P. Gopichand
Member

Sri Jagarlamudi Suresh
Member

Sri V. Kuppuswamy
Special Invitee

Sri M. Ratnagiri Babu
Special Invitee

Sri K. Rama Rao
Special Invitee

Dr. I. Nageswara Rao, M. Com., Ph.D.
Principal

Sri S.R.K. Prasad, M.Sc.
Director, P.G. Courses

77th Independence Day Celebrations

Sri Paturi Koteswara Rao, Retd. HoD. of Chemistry addressing the students

Hoisting the National Flag

Dr. K.V.L.L. Appalachari proposing vote of thanks

75th Republic Day Celebrations

Sri Vishnu Murthy, District Employment Officer (Guntur & Bapatla) inspecting the ceremonial guard of honour

Delivering the Republic Day Message

Unfurling the National Flag

The NAAC Peer Team Interacting with the Stakeholders

Dr. Rayapati Srinivas presenting a flower bouquet to Dr. Amitabh Saxena, Chairperson

Sri J. Murali Mohan presenting a flower bouquet to Dr. Amitabh Saxena, Chairperson

Dr. K. Krishna Prasad, Vice-President of JKC College, welcoming Dr. Anup Kumar Dev, Co-ordinator

Sri Ch.Ramesh, Vice-President of JKC College, giving away flower bouquet to Dr. Sudararaman Ramarithnam, Member of the Peer Team

Dr. I. Nageswarao, Principal's presentation

Sri P. Gopichand, IQAC Co-ordinator's presentation

Peer team visiting IQAC

Dr. K. Sambasiva Rao, Asst. Co-ordinator of IQAC

The NAAC Peer Team Interacting with the Stakeholders

Sri TBN Prasad, Asst. Co-ordinator of IQAC, showing college magazine

Members of IQAC interacting with Peer Team

Teaching Staff

Non-Teaching Staff

Students

The NAAC Peer Team Interacting with the Stakeholders Alumni

Parents

At the Tuck Shop

At the Water Plant (RO)

In conversation with students

In the Dispensary

The Peer Team visiting the Departments

Department of Library Science

Department of Physical Education

Department of Mathematics

The Peer Team visiting the Departments

Department of Physics

Department of Chemistry

Department of Botany

Department of Zoology

The Peer Team visiting the Departments

Department of Oriental Languages

Department of English

Department of Commerce

Department of Statistics

The Peer Team visiting the Departments

Department of Bio-Technology

Department of Microbiology

Department of Computer Science

The Peer Team visiting the Departments

Department of Chemistry (PG)

Department of Electronics

Autonomous Section

The Peer Team Visiting Wings of Support Services

Career Guidance & Counselling Cell

Placement Cell

NSS

NCC Girls' Wing

Youth Red Cross Wing

Extension Wing

Fine Arts

Vice-chairpersons with the Peer Team

Exit Meet

Dr. Amitabh Saxena, Chairperson of NAAC Peer Team addressing the stakeholders

Dr. I. Nageswara Rao, Principal receiving Certificate of Accreditation from Dr. Amitabh Saxena, Chairperson

Management, Principal, Director, PG Courses, IQAC Coordinator and Additional Coordinators with NAAC Peer Team

56th College Annual Day Celebrations

Lighting of the lamp

Chief Guest, Justice VRK Kurpa Sagar,
Hon'ble Judge, High Court of Andhra Pradesh

Dr. R. Srinivas, President of JKC College

Sri J. Murali Mohan, Secretary & Correspondent
of JKC College

Dr. I. Nageswara Rao, Principal

Sri P. Gopi Chand, Vice-Principal

56th College Annual Day Celebrations

Chief Guest, Justice V.R.K. Kurpa Sagar,
Hon'ble Judge, High Court of Andhra Pradesh
being honoured with a memento

A view of the distinguished

Cultural Programmes

Cultural Programmes

National Conference on Emerging Technologies in Computer Science

Dr. R. Srinivas addressing the delegates

Souvenir being released

Sri V. Kuppaswamy, E.C. Member, JKC College inaugurating the Exhibition on the Evolution of Telugu Script

Different works on Telugu Script

Prof. G. Srinivas, former Registrar of SCSMV Deemed to be University, Kanchipuram spoke on the grammar of Telugu and Sanskrit

Dr. Jyotsna Kumari, RJD and Principal of Govt. Degree College for Women, Guntur and Dr. I. Nageswara Rao looking at the Exhibits on Consumer Awareness

Sri P. Gopichand, Vice-Principal addressing students in MR Pai Leadership Training Camp

Sri Rajeev Kumarlav doing a practicum with the students

K. Dharani, M.Sc., Chemistry (Final) won First Prize for Oral Presentation on Biofuels-Sustainable Development at PB Siddhartha College of Arts and Science, Vijayawada.

Dr. A. Veera, Director of ICIG giving away certificates

Industrial Visit to JOCIL, Dokiarru, Guntur

NCC Cadets on election duty

Students observing Yoga Day

Observing Anti-Drugs Day

Essay writing competition

Voter enrolment awareness programme

A student sharing her experiences in Impact

Indoor plantation programme

Elocution Competition on NSS Day

Taking Pledge on National Unity Day

Taking out a rally on National Unity Day

Mega Rally on World Aids Day

National-level workshop on "Intellectual Property Rights in the Era of Industry 4.0-Opportunities and Challenges"
Prof V.Ravi Kumar, ANU

Sri SRK Prasad addressing delegates

Prof. K. Rama Mohana Rao, Director and Chairman addressing in the one-day workshop on "NIRF Rankings - 2024"

State-level Online Quiz on General Knowledge

Winners displaying prizes in Essay writing competition on the occasion of National Science Day Role of Science in the Development of Society

Prizes being given away in Book Review Competition on the Occasion of National Library week Celebrations

Training Programme on "Utilization of educational e-resources"

Students watching educational films

NCC Photo Function- 2023-24

Certificates being issued to the winners in the state-level Science Quiz on General Science and Current Trends

Celebration of Teachers' Day

CBZ students (II B.Sc) visited the poultry farm at Medikonduru, Guntur to study various breeds of fowls and poultry equipment.

Prof. A. Uday Kumar, Dept of Biotechnology, Vikram Simhapuri University, Nellore, delivering a guest lecture on different issues related to biotechnology

Felicitations on Retirement

Sri T. Srihari being felicitated by the Management

Sri T. Srihari sharing his memories

Dr. K. Sankara Sai Babu presented with a memento by the Management

Dr. K. Sankara Sai Babu sharing his sentiments

Students selected for campus placements

Sri K Sandeep addressing students on career guidance and counselling

Sri K. Sandeep distributing prizes to students on Note Taking

Shaik. Gousia (IIIB.Sc. CBZ) secured Award of Excellence at State- level (issued by APSCHE)

Painting Competitions on World Ozone Day

Condolences

Dr. S. Sivaram Babu,
HoD of Chemistry (Retd.)

K. Sambasiva Rao,
Record Assistant,
Chemistry Dept. (Retd.)

27th Chandus' Cricket Tournament for A.P. College Teachers

Dr. R. Srinivas paying floral tributes

Players being introduced to Dr. R. Srinivas and Sri J. Murali Mohan in the inaugural match

Sri V. Kuppaswamy inaugurating the match

Players in action

Sri J. Murali Mohan presenting the Winners Cup to Vignan University

Runners-up Cup being presented to Narasaraopet Engineering College

Sri M. Lokesh, Captain of Vignan University, receives a memento for Man of the Tournament from Sri J. Murali Mohan and Dr. P. Gopichand

A view of the gathering

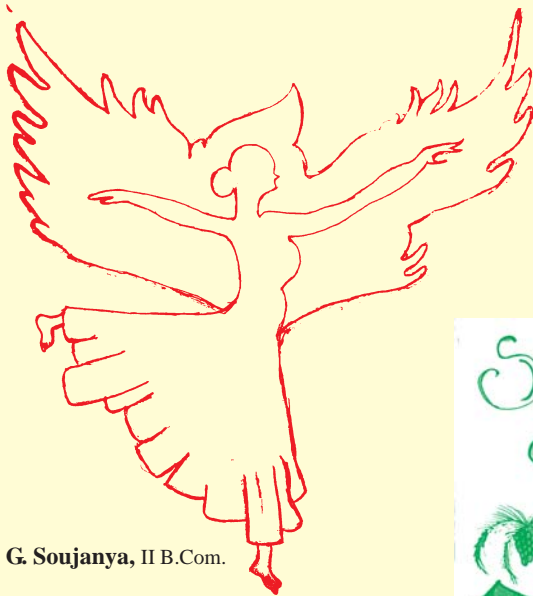
రేఖా చిత్రాలు

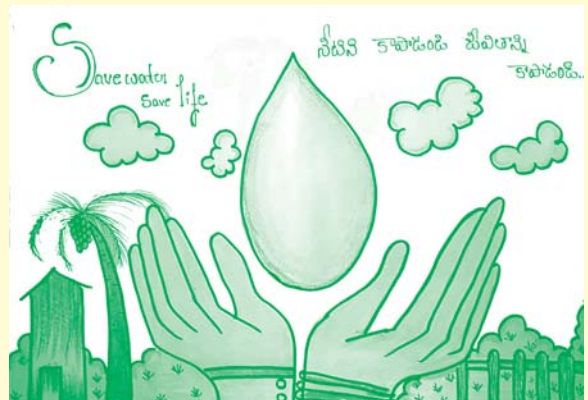
Sk. Johnny, II B.Com.

M. Vamsidhar Reddy, II B.Com

G. Soujanya, II B.Com.

D. Venkatgesh, II B.Com.

English Section

CONTENTS

1.	Principal's Report		1
2.	AI-Driven Career Transformation	Pathan Latheef	11
3.	Union Budget	B. Saket Verma	14
4.	From Samson to Modern Day: The Continuous Conflict in Gaza	B. Nandini	16
5.	Safe Period Care : Understanding and Avoiding Toxins in Menstrual Products	Sk. Vaseema	20
6.	On Climate Change	B. Jyothi	24
7.	Important Religious Systems to Know	Y. Ayodya	26
8.	Tagore's Words of Wisdom	B. Ravi	27
9.	The Evolution and Impact of Reading	K. Balaji Vaibhav	28
10.	Test your General Awareness about Movie World	R. Mahesh	30
11.	Some Inventions that Changed the World!	R. Raju	30
12.	The Recent Controversy on Maldives	P. Kishore	31
13.	AI: From Alan Turing's Vision to Modern Generative Models	P. Jayanth	33
14.	Unveiling Facts Some Facts about Nobel Prize in Literature	R. Kumar	35
15.	Somalia Pirates Fishing in International Waters ?	Y. Venkatesh	36
16.	Echoes of Wisdom: A Symphony of Nobel Insights	S. Rajesh	38
17.	Let's Laugh away our stress with ants	K. Lavanya	40
18.	Winners of Nobel Prizes - 2023 and Jon Fosse's address	P. Kiran	41
19.	Understanding GST	Irfan	46
20.	NAAC Peer Team Report		51

Principal's 56th Annual Report for the Academic Year 2023-24

Hon'ble President, Dr. Rayapati Srinivas, President , Nagarjuna Education Society, Distinguished Chief Guest, Juistice V.R.K. KrupaSagar, Hon'ble Judge, High Court of Andhra Pradesh, Hon'ble Secretary and Correspondent of our College, Sri Jagarlamudi Murali Mohan, Revered Director, PG Courses, SRK Prasad, Respected Members of Management, Elite of Guntur, Retired Teachers, staff both teaching and nonteaching, and dear students,

A very good evening to everyone! I deem it a great privilege and am pleased to welcome all of you on this special occasion of our Annual day celebrations. I request you to join me in extending a warm welcome to our Chief Guest, Juistice V.R.K. KrupaSagar. He is a distinguished Justice of High Court, Andhra Pradesh. His extensive expertise and contributions in law have greatly enriched Juriprudence.

I feel really honoured to present the Annual report for the academic year 2023- 2024. This academic year is remarkable because our college gained many laurels. **NAAC Reaccreditation**

The College was reaccredited by NAAC, Bengaluru in August, 2023 for the third cycle and was awarded 'A' grade with the a CGPA 3.19. Our institution came within a hair's breadth of securing the 'A+' grade, falling short by a mere 0.07 points. We were, in fact,

disappointed as we missed the coveted A+. In this connection, I would like to emphasize that getting 'A' grade successively for three times is not an easy task. It shows that we all performed consistently well in spite of some limitations. However, I am sure that our college can better its performance. I congratulate all the stakeholders in general and the staff, students and Management for putting in all efforts.

It's not possible without the generous support of Management, staff both teaching and nonteaching, students, parents and alumni. It's the combined effort. It also shows sincerity and solidarity yields good results. My hearty wishes to all of you.

Extension of Autonomous Status

As the precondition of securing autonomy was fulfilled, autonomy was extended. Here in this connection, I would like to add that the Expert Committee constituted by UGC for extension of autonomous status visited our College on 3rd and 4th December, 2021. The Standing Committee on Autonomous Colleges recommended for extension of autonomy for a period of 10 Years from the academic year 2023-2024 to 2032-2033.

This year has truly belonged to the students. They won accolades in college events, intercollege events and went to other parts of the country to gain laurels. I congratulate them all.

Introduction of 4-Year Degree Honours with a Single Major Programmes

According to NEP 2020 and guidelines issued by UGC and APSCHE, the previous policy of having three Major Programmes have been converted into one single Major Programme along with one Minor Programme from the academic year 2023-24 onwards. The Single Major Programmes were approved by CCE (in case of aided programmes) and in case of self- financing Programmes the APSCHE approved the programmes. The AP State Council of Higher Education has redesigned the curricular framework for the four year honours UG programmes with a single major and one minor. The curriculum in these degrees necessitates a greater level of accomplishment. Since we have adopted it, we shall strive to make it a success.

Renovation of Auditorium

I am glad to inform that a new auditorium comes up. Renovation was taken up providing all facilities. With it, we can host academic and cultural events. It can also be a venue for fostering community engagement and celebrating many other activities. It is a tribute to our college community's unwavering dedication. The college's management and alumni active collaboration have provided tremendous support for this endeavour. This would embody the spirit of JKCians in essence.

Now I shall present academic results before the august gathering.

Degree and PG Examinations are conducted in May / June-2023:

Undergraduate Programmes:

<i>Course</i>	<i>Group</i>	<i>% of passes in October, 2023</i>
B.Sc	M.P.C	64.41
	C.B.Z	88.89
	Bt.B.C	64.00
	M.E.Cs	79.17
	M.P.Cs	70.59
	M.S.Cs	62.50
	M.C.Cs	81.722
	D.S.Cs	54.55
B.Com	General	92.00
	Comp.App	76.62
BCA	BCA	82.14
BBA	-	86.53
B.Voc.	-	72.22

Postgraduate Programmes:

<i>Course</i>	<i>% of passes in November, 2023</i>
M.Sc. Chemistry	100
M.Sc. Microbiology	100
M.C.A (August,2023)	96.92
M.Sc., Biotechnology	100

We need to strengthen the results of UG programmes. The results of PG programmes are encouraging. We should consolidate and sustain them.

Ph.D. Awarded

Smt. K. Saroja, Lecturer in Zoology was

awarded the Degree of Doctor of Philosophy(Ph.D) titled “Studies on Some Aspects of the Biology and Biochemical Observations of Channastriata from river Krishna Andhra Pradesh”by Acharya Nagarjuna University on 03/02/2024.

Staff acted as Guides

Under the guidance Dr. V. Pala Prasada Rao, Lecturer in English, Mr. A. Praveen was awarded Ph.D. on 3rd January’2024 on “Experiences of Hegemony in Select Novels of Dalit Autobiographies” by Acharya Nagarjuna University.

Under the guidance of Dr. Y. Suresh Babu, Professor, Department of Computer Science Sri Ramanujaya was awarded Ph.D., on Cloud Storage in November, 2024.

Under the guidance of Dr. N.Madhavi Mr Syed Ibrahim Baje was awarded Ph.D. in January’2024 on “Method Development and Stability Indicating Validation for the Estimation of Anticancer and Antibiotic drugs in their Pharmaceutical Dosage forms by using HPLC, Liquid Chromatography and Mass Spectrometry” by Acharya Nagarjuna University.

Awards to Staff :

Dr. N. Madhavi, Head of the Department of PG Chemistry, received the State-level Best Lecturer Award from “Samaikya Private Lecturers Teachers Organization” on 03/09/2023.

Publication of Papers

Two research papers and one Review paper were published by Dr. N.Madhavi, Associate Professor & Head, Department of PG Chemistry.

- i) Related Substances Method Development and Validation of Axitinib, Zanubrutinib and Upadacitinib using RP-HPLC and its Degradation Products were Characterized by using LC-MS/MS, International Journal of Pharmaceutical Investigation, 13(1), 113-121, 2023.
- ii) Artificial Intelligence enhanced Spectroscopic Analysis, ISBN 978-81-958704-5-5.

Students’ Achievements:

Our students are good at academics. They also showcase abilities, knowledge, and confidence. It is demonstrated in a variety of ways, such as winning quiz prizes, exhibiting general awareness, and in nonverbal communication competitions. I would like to add that the aim of the college is to provide unmatched qualitative education par excellence and to develop the best hidden in students and to encourage them to explore and revel in the joy of learning.

- i) Extra-curricular Activities wing organized Essay writing and Elocution competitions during 30/10/2023 to 05/11/2023 in collaboration with Ministry of Industries, Govt. of India.

- ii) Our students won III Prize in Essay writing, II Prize in Elocution and II Prize in Quiz in District-level competitions organized by District Central Library on 15/11/2023
- iii) Shaik Sultan Basha, Puvvada Jayanth and M. Krishna Vamsi of III B.Com (Computer Applications) won First Prize in Inter-collegiate Commerce quiz competition conducted by TJPS College, Guntur on 15/02/2024.
- iv) Puvvada Jayanth of III B.Com (Computer Applications) stood first at State Level Dalal Street Competitions conducted by PB Siddhartha College, Vijayawada on 21/02/2024.
- v) Venkata Yadav of III B.Com (Computer Applications) delivered a talk on Igniting Inspiring at SRM University, Chennai.

Seminar/ workshops/ Quiz Competitions

A National Conference on “Emerging Technologies in Computer Science” was organized on 3-4-24 and 4-4-24 by Department of Computer Science.

A one-day National-level workshop on “Intellectual Property Rights in the Era of Industry 4.0 – Opportunities and Challenges” on 26-04-2024. It was organized by Department of Physics.

A State-level online library Quiz on “General Knowledge” was organized on 14-11-2023 to 15-11-2023 by the Dept. of

Library Science.

The Department of Physics organized State-level Quiz competition on the occasion of National Science Day. Prof V. Ravi Kumar, Dept. of Physics, Acharya Nagarjuna University graced the occasion on 28/02/2024,

The Dept. of Microbiology & Biotechnology organized a State-level Science Quiz on 07-03-2024 on “General Science and Current Science”. St. Ann’s College won the 1st Prize, JKC College won the II Prize and Vignan College won the III Prize.

The department of English organized “Dumb Charades” a State-level Competition in non-verbal communication on 22/03/2024. I Prize: JKC College, II Prize : JMJ College, III Prize : AC College and Special Prize : RVR & JC College of Engineering.

Academic and Co-curricular Initiatives of Department and Wings of Various Committees.

To bring out unrealized potential and to showcase our students’ abilities all the departments organized different activities:

- i) Department of Mathematics organized ‘Just a Minute on Mathematics’ on the occasion of Srinivasa Ramanujam on 22/12/2023.
- ii) Department of Library organized User Orientation Programme on ‘e-resources’ on 26/09/2023, 27/09/2023 and 11/10/2023.
- iii) Department of Library conducted Audio

- Visual Educational Class on 15/11/2013.
- iv) Department of Oriental Languages organized an Exhibition on Evolution of Telugu Alphabet on the occasion of International Mother Language Day on 21/02/2024.
  - v) Department of Computer Science organized a workshop on “Life Skills” for UG and PG students from 21/11/2023 to 23/11/2023 in association with RUBICON.
  - vi) Department of Computer Science organized a workshop on ‘Cloud Technologies and Development opportunities’ for III MCA students from 21/12/2023 to 23/12/2023 in association with Cloud Infratech Solutions.
  - vii) Department of Computer Science organized a workshop on ‘Life Skills’ for UG students from 20/02/2024 in association with RUBICON.
  - viii) Department of Commerce organized two-day a workshop on Leadership Skills, in collaboration of MR Pai Foundation on 13/09/2023 and 14/09/2023
  - ix) Department of Commerce organized an exhibition on National Consumers Rights' Day on 21/12/2023.
  - x) On 14/03/2024, the Department of Zoology organized a counselling session to B.Sc., students by Dr. K. Ramaiah, a distinguished alumnus.
  - xi) An Entrepreneurship Training Workshop was organized on 1-4-2024 by Entrepreneurship Development Cell and Department of Commerce in association with Impact Club of International, Guntur to impart business planning , Financial Management, Market Strategies and Leadership Development.
  - xii) Career Guidance Cell organized an interactive session with Mr. Sandeep, Director of Dimensions and an alumnus of JKC College. He spoke on Preparing for Competitive Exams for Jobs and Entrance Exams for Higher Studies. The Cell has blogs on career guidance, counseling and objective English. It has WhatsApp groups to cater to the diverse career needs of students. Every day, an English newspaper and Byju’s Hindu News Analysis, besides e-material for competitive exams clips related to career information and opportunities in Higher Education are sent to students’ groups.

Field Visits

- i. Commerce students visited JOCIL on 12/03/2024.
- ii. Management students visited JOCIL on 16/03/2024.

Guest Lectures:

Guest lectures are organized by the departments of Commerce, Computer Science, Telugu, Biotechnology and Microbiology: Prof. G. Narasimha, SV University, Tirupati spoke on

Nano in Biotechnology; Sri TR Ramesh spoke on Fostering Curiosity ,Skepticism and Scientific temper in everyday life; Dr. Uday Shankar Vikrama Simhapuri on Scientists in Biotechnology and Microbiology; Prof. G. Srinivas, SCSMV Deemed University, Kanchipuram spoke on the Grammatical Nuances in Telugu and Sanskrit.

The Dept. of Commerce organized an awareness programme on “Management Studies and Job Opportunities” on 30-07-2022. Prof. H.Venkateswarlu, Vice Chancellor, Kerala Central University was the Resource person. It also organized Commerce Awareness Exhibition on the occasion of Commerce Day on 01-08-2022.

- a. On Guru Purnima that fell on 13-7-22, Dr. P. Venkateswarlu spoke on Vyasa Vaibhavam.

- c. Smt. B. Naga Lakshmi spoke on “Appreciating Gurajada” on 30-11-2022.
- d. Dr.Viniy Vijay Dani, Associate Professor VJIM, Hyderabad spoke on Career opportunities in Mathematics on 28-01-2023.
- e. Dr.N. Madhavi delivered a guest lecture in Hindu College on Spectroscopy Applications in Industry Research.

Chairpersons/ Members of Board of Studies

Sri P. Rama Mohan Rao, and Dr. V.Pala Prasada Rao are Chairpersons of UG Board of Studies of Acharya Nagarjuna University and Mr. R. Srinivasa Rao, Mr P. Raghu, Mr. TBN Prasad, Dr. K. Daniel, Dr D. Rahul, Dr. P. Nagasuseela and Dr. P. Bharathi Devi were members of BoS of different colleges.

Members of Board of Studies of Different Colleges

Department of Library & Information Science

UG Library Activities:

<i>S.No</i>	<i>Date</i>	<i>Name of the activity</i>	<i>No.of Students participated</i>
1.	14-11-2023 to 15-11-2023	State-level online library Quiz on “General Knowledge:	200
2.	15-11-2023	Screening of Short Educational Films	80
3.	16-11-2023	Book Review Competition	100
4.	21-3-2024 to 27-03-2024	One- week training programme on “Utilization of e-resources with special reference to N-LIST, DELNET and NDL	300

PG Library

The Library subscribes 13,570 towards Delnet. At the cost of 31,630 13 journals were

subscribed. The total books in the Library: 15,654.

Training and Placement Cell

Training Programmes :4 (Four) Training Programmes were conducted

S. No.	Name of the Programme	Duration	No. of students Participated	status
1	Campus Recruitment training Programme for Degree Final year students.	50 days. 2 hrs/day (100 hrs)	50	Completed
2	Certificate Programme on Banking, Finance, Insurance (CPBFI) (Corporate Social Responsibility) BAJAJ FINSERV	28 days 3 hrs/day	40	Completed
3	Campus Recruitment training Programme by RUBICON, Corporate Social Responsibility (CSR)	4 days 6 hrs/day 21/11/2023 to 24/11/2023	200	Completed
4	Life Skills and Employability Skills by RUBICON (Corporate Social Responsibility) (CSR) for Final Year B.Sc., students	20/02/2024 to 22/02/2024	160	Completed

Placements during the Year:

Every year our students get campus placements. In spite of negative trends like recession, our students secured campus placements in great number:

Postgraduate Programmes:

Organization	No. of JKC students selected 2023-24
Focus Edumatics	0
English for you	13

Organization	No. of JKC students selected 2023-24
Episource	05
Laurus Labs	03
Ramco Cements	0
Speaking Tree	34
ITC Ltd.,	0
EOS GLOBE	65
Total :	120

Sports :

Participating in sports improves the students' ability to perform better in exams and academics. The Management provides state-of-the-art facilities to students. This year Purushotham Reddy and Pavan represented to Acharya Nagarjuna University.

College athlete, R. Pavan Kalyan Naik, III B.Com secured 1 gold medal in 400 M Running & 2 silver medals in 200 M & 4 x 100 M Running in ANUIC athletic meet.

He also participated at all India inter-university athletic meet, AP state-level and won Junior Athletics Championship in 400M Running Bronze, AP South Zone Athletics Championship. He secured Silver Cup in 200 M Running and Gold Medal in 400 M Running.

N.Ramanjanyulu III B.Sc, secured gold medal in High Jump at ANUIC athletic meet.

S.Sai Krishna II B.Voc, secured silver medal in Long Jump at ANUIC athletic meet.

J. Bhanu Srinivas I B.Com., secured gold medal in 110 Hurdle at ANUIC athletic meet.

Our college boys secured gold medal in 4x100 Mts, 4x400 Mts Bronze medal in Relay Events at ANUIC athletic meet.

Our college boys Chess team secured Runners-up position in ANUIC Tournament.

Our college boys cricket team participated in Sakshi Cup and ANUIC tournament.

Students represented ANU teams in various disciplines:

a. Athletics : R. Pavan Kalyan Naik III B.

Com. 880.

b. Chess Men: Shaik Mohammad Abid Ali I B.Sc., MSCs-729

Billa Naveen I Bsc. M.P.C.-157.

GBL Narasimha Naidu I B.Sc. Bt BC-1354.

c. Fencing : P Nikesh III B.Sc.-753.

d. Gymnastics : KSN Sai Charan I B.Sc. MECs-412.

e. Cricket : G. Purushotham Reddy II B.Com-945.

Chandus' Cricket Tournament

Chandus' Cricket Tournament for AP College Teachers has been organized in memory of late J.Chandramouli garu, the Founder-President and his grandson late Master J. Chandramouli with all grandeur. The 27th tournament was organized with much enthusiasm as it has not been organised for the last two years. A total of 24 teams participated in the tournament. The tournament matches were held at four cricket grounds located at JKC College, Guntur, Chowdavaram, Perecherla, and Vadlamudi. Vignan University, Vadlamudi won the tournament. Narsaraopet Engineering College came second.

N.C.C.

NCC is the youth wing of the Indian Armed Forces with its headquarters in New Delhi, India. This year cadets won several distinctions. Only students with considerable zeal were recruited. The following are the details:

25 (A) BN NCC JKC College (Boys)

Total Cadet Allotted Strength : 80
 and Enrollment Strength : 80
 Enrollment of 1st year students : 22
 Enrollment of 2nd year students : 29
 Enrollment of 3rd year students : 29

Three cadets, M. Ramu, III B.Sc., K.A. Sambasiva Rao, III B.Com, and Indrasena Reddy III B.Sc. were felicitated by the College Management as they were selected soldier sunder Agnipath Scheme for Indian Army.

K. Yesuratnam III B.Com. 959 was selected for Republic Day Camp at New Delhi.

10 (A) BN NCC JKC College (Girls)

Total Cadet Allotted Strength : 61
 and Enrollment Strength : 61
 Enrollment of 1st year students : 21
 Enrollment of 2nd year students : 19
 Enrollment of 3rd year students : 21

Cdt. S. Sravanthi, III B.Sc. participated in Special Trekking Campat Ooty.

NSS

The main aim of NSS is to facilitate personality development of students through social and community service. NSS wing of our college inculcates the spirit of voluntary work.

<i>Date</i>	<i>Name of the Activity</i>	<i>No. of students present</i>
24-09-2023	NSS Day was observed and on this occasion a Guest lecture was organized	150
30-10-2023	On the eve of National Unity day a Rally and door to door awareness campaign was conducted	200
31-10-2023	On the eve of National Unity Day essay writing was organised and Elocution competetions were held	50
01-12-2023	World Aids Day was observed on this A mega rally was conducted	300
28-11-2023	Voter awareness programme was conducted for our college students by Guntur Municipal Corporation	250
01-12-2023	World Aids Day was observed and a mega rally was taken out	300
06-12-2023	Voter enrollment process was held for the students	950

Centenary Celebrations of Dr. K. Sadasiva Rao

Centenary Celebrations of Dr. K. Sadasiva Rao went on at several places throughout the year. A book consisting of essays sharing fond memories was released.

Tributes to the Departed :

Dr. Sakhamuri Sivaram Babu, Sri Komati Sambasiva Rao (Retired) and Sri A. Rama Krishna, Record Assistants in the department of Chemistry passed way. I pray God to confer peace on the departed souls.

Staff Retired/ Joined:**a) Retired on attaining the age of Superannuation :**

1. Dr K. Sankara Sai Babu, Lect. In Sanskrit
2. T. Srihari, Librarian (PG)

b) Relieved due to lack of workload :

1. B. Bernord, Lecturer In English
2. Shaik Jani Basha, Lecturer in English
3. G. Venkateswarlu, Lecturer in Maths
4. Shaik Adam Shafi, Lecturer in Maths
5. J. Vedavathi, Lecturer in Maths
6. K. Siva Rama Krishna, Lect. In Physics
7. MMS Priyacharitha, Lect.in Chemistry
8. G. Markandeyulu, Lect. in Chemistry
9. S. Sai Krishna, Lecturer in Chemistry

This year I will retire on superannuation. Before taking leave, let me express my gratitude to the Management of Nagarjuna Education Society and Jagarlamudi Kuppuswamy Choudary College for their kind support in the college administration. Indeed, my thanks go to Secretary and Correspondent, Sri J. Murali Mohan, President, Dr R. Sriniva

Staff Newly Joined :

1. I. Kshema Babu, Lect. Comp.Science
2. P. Poojitha, Lect. Comp.Science
3. G. Divya, Lect. Comp.Science
4. S. Vasavi, Lect. Comp.Science
5. K. Haritha, Lect. Comp.Science
6. B. Devi Priya, Lect. Statistics
7. Syed Peerabi, Lect. Statistics
8. G. Jaya Lakshmi Vyshnavi, Lect. Botany
9. SirishaMuppavarapu, Lect. Comp.Science
10. Inturi Lakshmi, Lect. Comp.Science
11. K. Meghana Adilakshmi,
Lect. Microbiology
12. K. Kalpana, Lect. MBA

for their invaluable guidance. I am thankful to our illustrious Chief Guest, Justice V.R.K. Krupa Sagar, hon'ble Judge for sparing his valuable time with us. I am thankful to the staff for their unstinted co-operation in the smooth running of the college. I call upon students to work hard and prepare for challenges ahead. Thank you one and all.

AI-Driven Career Transformation

Pathan Latheef

I B.Com

Artificial intelligence (AI) is a group of technologies that make computers able to perform a number of advanced functions, including the ability to see, understand and translate spoken and written language, analyze data, make recommendations, and more. It is the science of making machines that can think like humans. It can do things that are considered “smart.” AI technology can process large amounts of data in ways, unlike humans. In short, the goal for AI is to be able to do things such as recognize patterns, make decisions, and judge like humans.

The Transformative Impact of AI on Careers for Students and Companies

Artificial Intelligence (AI) is revolutionizing various aspects of our lives, including the career landscape for students and companies. As AI continues to advance, its influence on education, employment, and business operations becomes increasingly profound. Here’s a closer look at how AI is shaping the future of careers for students and companies.

How can students identify the careers that will be first replaced by AI?

Here are several effective strategies to help students identify careers that could be replaced by AI, empowering them to navigate the evolving professional landscape with confidence.

Artificial intelligence stands poised to revolutionise various industries, from manufacturing to healthcare to finance, promising a vivid array of opportunities to supercharge efficiency, productivity, and innovation. Yet, like a double-edged sword, its boundless potential casts shadows of uncertainty, stoking apprehensions about the toll it may take on specific professions.

AI is transforming the IT industry in many ways. For instance, it’s changing the way businesses approach problem-solving. Instead of relying on manual analysis, companies are using AI-powered tools to extract insights from large data sets. AI is also changing the way we develop software. AI-powered tools are helping developers write code more efficiently, identify and fix bugs, and improve

software quality. In addition, AI is transforming the way we work. With the rise of automation, routine tasks such as data entry, documentation, and quality assurance are being handled by AI-powered systems. This enables IT professionals to focus on more complex tasks that require human expertise.

The impact of AI on IT jobs

While AI is changing the IT industry for the better, it’s also causing concern among IT professionals. Some worry that AI will replace them, making their jobs redundant. However,

the reality is more nuanced. While AI is likely to replace some tasks, it's also creating new opportunities for IT professionals.

For instance, AI is creating demand for specialized skills such as machine learning, natural language processing, and computer vision. These skills are in high demand in industries such as healthcare, finance, and retail, where AI is being used to develop new products and services.

Moreover, AI is driving the creation of new job roles. According to a recent report by the World Economic Forum, AI is expected to create 2.3 million new jobs by 2025. These jobs will be in areas such as data analysis, software development, and project management.

Employment Challenges Posed By AI

When considering AI's integration into business, it's also crucial to prepare for the challenges. Here are a few to consider.

- **Job Security:** The rapid deployment of AI can threaten jobs, especially in sectors like manufacturing, where automation is most prevalent. In my consultancy, we've found it's important to prepare clients for this disruption. This can mean redesigning job roles or integrating AI training to ensure employees can work alongside AI.
- **Skill Evolution:** The demand for new skills is accelerating. Continuous learning is crucial, so it's essential to emphasize upskilling in AI literacy and problem-solving to ensure the team remains adaptable

and competitive.

- **Privacy And Ethical Considerations:** As AI becomes more integrated into workplaces, concerns over data privacy and ethical decision-making will continue to intensify. This requires strict data protection guidelines and ethical standards to ensure AI is used responsibly.

AI's Job Market Opportunities

When getting started with AI, it's important to look for ways that it can drive business value. By asking how AI can enhance efficiency or create new services, businesses can better understand how to adopt AI solutions. Here are some of the opportunities:

- **Efficiency And Productivity:** AI handles repetitive tasks, freeing up human workers to engage in more creative and strategic activities. For instance, using AI for data analysis and customer inquiries at my agency has increased our productivity significantly, allowing our team to focus on higher-level strategy and client engagement.
- **New Career Landscapes:** AI is not just transforming existing jobs but also creating new categories. For example, the rise of AI in digital marketing has spawned roles like AI-driven content strategists, whose expertise lies in manipulating AI tools to tailor content across diverse platforms.

AI is poised to significantly transform the career landscape for students in various ways:

1. **Job Automation and Creation:** While AI might automate certain repetitive or routine jobs, it will also create new roles that don't currently exist, requiring skills in AI development, maintenance, and oversight.
2. **Skill Shift:** There will be an increased demand for skills in AI, machine learning, data science, and other tech-related fields. However, soft skills like creativity, critical thinking, and emotional intelligence will also become more valuable as these are harder for AI to replicate.
3. **Personalized Learning:** AI-driven educational tools can provide personalized learning experiences, helping students identify and develop their strengths and weaknesses more effectively, and tailoring education to individual needs.
4. **Career Guidance:** AI can offer personalized career advice based on a student's strengths, interests, and market demand trends, helping them make more informed career decisions.
5. **Remote Work and Collaboration:** AI tools can facilitate remote work and collaboration, making it easier for students to work on global projects and connect with professionals worldwide.
6. **Continuous Learning:** The rapid pace of AI advancements will necessitate continuous learning and upskilling, making lifelong learning an integral part of a career.
7. **New Career Paths:** Fields like AI ethics,

AI law, and AI policy are emerging, creating new career paths for students.

8. **Increased Efficiency:** AI can help students streamline their work, improving productivity and efficiency in various professions.
9. **Job Market Insights:** AI can analyse job market trends, helping students understand which skills are in demand and tailoring their education and training accordingly.

It is clear that AI creates a dynamic and evolving career landscape where adaptability and continuous learning will be important. It has started transforming the career landscape for both students and companies, offering new opportunities and challenges. For students, AI provides personalized learning experiences, new career paths, and the necessity for lifelong learning. For companies, AI drives efficiency, innovation, and enhanced customer experiences while presenting ethical and security challenges. As AI continues to evolve, its impact on careers will only grow, making it essential for students and companies most likely can adapt themselves to the changes.

It is clear that AI is changing careers for both students and companies by creating new opportunities and challenges. Students should be life-long learners and develop skills in AI and related fields to stay relevant. Companies must adapt by embracing AI technologies while also addressing ethical and security concerns. In this evolving scenario, flexibility and readiness to learn will be key to success.

Union Budget

B. Saket Verma

II B.Com

The Union Budget, also known as the Annual Financial Statement, is a detailed report of the government's estimated expenses and income for a year. According to Article 112 of the Indian Constitution, it shows how the government plans to manage its finances for the upcoming fiscal year, which runs from April 1st to March 31st.

The Budget is usually presented on February 1st. Before 2017, it was presented on the last working day of February. The change ensures that the budget is in place before the new financial year begins on April 1st. In 2017, a long-standing tradition was altered when the railway budget was combined with the Union Budget and presented together.

For the Budget to take effect, it must be approved by the Lok Sabha. The Union Budget is split into two parts: the Revenue Budget and the Capital Budget. These sections detail the government's different funds, including the Consolidated Fund of India, the Contingency Fund, and the Public Account. The Economic Survey of India is published before the Budget presentation.

Budget 2023-24 Highlights

On February 1st, 2023, Finance Minister Nirmala Sitharaman presented the last full Budget of the current government before the

2024 Lok Sabha elections. The Budget for 2023-24 is built on the foundation of the previous Budget and lays out a plan for India's progress over the next 25 years, known as "Amrit Kaal." This period marks the journey to India's 100th year of independence in 2047. The government's vision for Amrit Kaal is to create a technology-driven, knowledge-based economy with strong public finances and a stable financial sector.

Key Priorities of the Budget

The Union Finance Minister highlighted seven key priorities, known as the "Saptarishi," guiding the government through Amrit Kaal. These include:

- 1. Inclusive Development:** Initiatives for agriculture, health, and education.
- 2. Reaching the Last Mile:** Extending development to remote and underserved areas.
- 3. Infrastructure and Investment:** Enhancing infrastructure through increased capital investment.
- 4. Unleashing the Potential:** Empowering citizens and businesses with new opportunities.
- 5. Green Growth:** Promoting sustainable development and clean energy.
- 6. Youth Power:** Investing in the skills and opportunities for young people.

7. Financial Sector: Strengthening financial services and digital infrastructure.

Economic Indicators for 2023-24

Growth Estimates:

- India's economy is expected to grow by 7% in FY 2022-23, the highest among major economies despite global challenges.
- The Economic Survey projects a GDP growth of 6.5% in FY24.

Budget Estimates for 2023-24:

- Total Expenditure: Rs. 45 lakh crores
- Total Receipts (excluding borrowings): Rs.27.2 lakh crores
- Net Tax Receipts: Rs. 23.3 lakh crores

Deficit:

- The fiscal deficit is estimated at 5.9% of GDP for FY 2023-24, with plans to reduce it below 4.5% by 2025-26.

Capital Expenditure (CapEx):

- A significant increase of 33% to Rs. 10 lakh crores is planned, representing 3.3% of GDP.

FDI:

- India received record FDI inflows of \$84.8 billion in FY22, although inflows declined to \$39 billion in the first half of FY23 due to global monetary tightening.

Sectoral Allocations

Ministry of Defence:

- Rs. 5.94 lakh crores, marking a 13% year-

on-year increase.

Ministry of Road Transport and Highways:

- Rs. 2.7 lakh crores, up from Rs. 1.99 lakh crores in 2022-23.

Ministry of Railways:

- Rs. 2.4 lakh crores, with plans to enhance production of Vande Bharat trains and develop a hydrogen-powered train by December 2023.

Ministry of Health:

- Rs. 89,155 crores, a 3.43% increase from the previous allocation.

Tax Changes in 2023-24

Personal Income Tax:

- The rebate limit in the new tax regime increased to Rs. 7 lakh, reducing tax slabs and increasing the tax exemption limit to Rs. 3 lakh.

Surcharges:

- The highest surcharge rate for individuals earning over Rs. 2 crores reduced from 37% to 25%.

Support for Start-ups:

- Income tax benefits extended, with a 10-year carry-forward of losses.

These highlights cover the key aspects of the Union Budget 2023-24, focusing on growth, investment, and long-term economic stability while addressing immediate needs across various sectors.

From Samson to Modern Day: The Continuous Conflict in Gaza

Samson is a well-known figure from the Bible. He is very famous for his great strength, which came from his uncut hair. He was betrayed by Delilah, who tricked him into losing his strength. As a result, he was blinded and imprisoned by the Philistines in Gaza. This ancient story connects with the modern-day Gaza Strip, a place still marked by conflict and hardship. Just as Samson's life was filled with betrayal and suffering, Gaza today is a land of ongoing struggles, where the past continues to influence its troubled present. The article presents the conflict surrounds Gaza strip.

Gaza Strip is a densely populated enclave 41km (25 miles) long and 10km wide. It is situated on a relatively flat coastal plain. It is bounded by the Mediterranean Sea on one side and fenced off from Israel and Egypt at its borders. It is not fertile. Owing to raging controversies it has become uninhabitable. In Milton's *Samson Agonistes*, there is a mention of it. Samson was imprisoned eyeless in Gaza. He was betrayed by Dalila. She conspired to convince Samson to cut off his power-giving hair. Samson was blinded by the Philistines. When Egyptian power declined at the end of the 12th century, the Philistines assumed the supremacy in the region.

The State of Israel was established on 15 May 1948 and admitted to the United Nations. But a Palestinian State was not established. The

B. Nandini

II B.Com

remaining territories of pre-1948 Palestine, the West Bank - including East Jerusalem- and Gaza Strip, were administered from 1948 till 1967 by Jordan and Egypt, respectively.

Palestine is named after their inhabitants as "Land of the Philistines." So there seems to be bitter enmity between the two countries, Israel and Palestine. During World War I the British government issued the Balfour Declaration, favoring the establishment of a national home for the Jewish people in Palestine. The British captured Palestine from the Ottomans shortly thereafter. The League of Nations gave Britain mandatory power over Palestine in 1922. The Palestine has r historical names for the region include Canaan, the Promised Land, the Land of Israel, or the Holy Land.

Living conditions in the Gaza Strip are typically poor for a number of reasons: the region's dense and rapidly increasing population (the area's growth rate is one of the highest in the world); inadequate water, and electrical services; high rates of unemployment; and, from September 2007, sanctions imposed by Israel on the region.

Agriculture is the economic mainstay of the employed population, and nearly three-fourths of the land area is under cultivation. The chief crop, citrus fruit, is raised on irrigated lands

and is exported to Europe and other markets under arrangement with Israel. Truck crops, wheat, and olives also are produced.

In politically stable times, as much as one-tenth of the Palestinian population travels daily to Israel (where they are not allowed to stay overnight) to work in petty small jobs. Political tension and outbreaks of violence often led Israeli authorities to close the border for extended periods, putting many Palestinians out of work. As a result, a thriving smuggling industry emerged, based on a network of subterranean tunnels linking parts of the Gaza Strip with neighbouring Egypt. The tunnels provided Palestinians with access to goods such as food, fuel, medicine, electronics, and weapons.

The Gaza Strip was under Egyptian military rule from 1949 to 1956 and again from 1957 to 1967. From the beginning, the area's chief economic and social problem was the presence of large numbers of Palestinian Arab refugees living in extreme poverty in squalid camps. The Egyptian government did not consider the area part of Egypt and did not allow the refugees to become Egyptian citizens or to migrate to Egypt or to other Arab countries where they might be integrated into the population. Israel did not allow them to return to their former homes or to receive compensation for their loss of property. Many of the younger refugees became fedayeen (Arab guerrillas operating against Israel); their attacks

on Israel were one of the causes precipitating the Sinai campaign during the Suez Crisis of 1956, when the strip was taken by Israel. The strip reverted to Egyptian control in 1957 following strong international pressures on Israel.

In the War of June 1967, the Gaza Strip was again taken by Israel, which occupied the region for the next quarter century. In December 1987 rioting and violent street clashes between Gaza's Palestinians and occupying Israeli troops marked the birth of an uprising that came to be known as the intifada (Arabic *intifâah*, "shaking off").

In 1994 Israel began a phased transfer of governmental authority in the Gaza Strip to the Palestinian Authority (PA) under the terms of the Oslo Accords that were signed by Israel and the Palestine Liberation Organization (PLO). The fledgling Palestinian government, led by Yasser Arafat, struggled with such problems as a stagnant economy, divided popular support, stalled negotiations with Israel over further troop withdrawals and territoriality, and the threat of terrorism from militant Muslim groups such as Islamic Jihad and Hamas, which refused to compromise with Israel and were intent on derailing the peace process. Beginning in late 2000, a breakdown in negotiations between the PA and Israel was followed by a further, more extreme outbreak of violence. In an effort to end the fighting, Israeli Prime Minister Ariel Sharon announced in late 2003

a plan that centred on withdrawing Israeli soldiers and settlers from the Gaza Strip. In September 2005 Israel completed the pullout from the territory, and control of the Gaza Strip was transferred to the PA, although Israel continued to patrol its borders and airspace.

In the 2006 PA parliamentary elections, Fatah—which had dominated Palestinian politics since its founding in the 1950s—suffered a decisive loss to Hamas. Hamas’s victory prompted sanctions by Israel, the United States, and the European Union, each of which had placed the organization on its official list of terrorist groups. The Gaza Strip was the site of violence between the competing groups, and a short-lived coalition government was ended in June 2007 after Hamas took control of the Gaza Strip.

Hamas’s forces demolished portions of the barrier along the Gaza Strip–Egypt border (closed from Hamas’s mid-2007 takeover until 2011), opening gaps through which, according to some estimates, hundreds of thousands of Gazans passed into Egypt to purchase food, fuel, and goods unavailable under the blockade. Egyptian Pres. Hosni Mubarak temporarily permitted the breach to alleviate civilian hardship in Gaza before efforts could begin to restore the border.

In May 2011, four months after a popular uprising in Egypt forced Mubarak to step down as president, Egypt’s interim government

announced that it would permanently reopen the Rafah border crossing, allowing Palestinians to pass between Egypt and Gaza.

After the PA took control of the Rafah border crossing in late 2017, Egypt began allowing 200 people per day to cross the border in May 2018. The border was closed briefly after the PA quit the Gaza Strip in January 2019, but it was reopened weeks later by Hamas. During this rare and prolonged easing of the border, tens of thousands of Gazans were reported to have permanently emigrated from the Gaza Strip.

In June 2008, after months of back-and-forth strikes and incursions, Israel and Hamas agreed to implement a truce scheduled to last six months. The head of the military wing of Hamas, Ahmed Said Khalil al-Jabari, was killed in the initial strike. Hamas retaliated with increasing rocket attacks on Israel, and fighting continued until the two sides reached a cease-fire agreement on November 21.

If Israeli people were kidnapped, Israel conducted a massive crackdown in the West Bank. Despite the devastation, Hamas’s handling of the conflict was viewed positively by Palestinians and boosted the group’s popularity.

Now and then, Israel and Hamas appeared to make some effort to de-escalate tense situations. In October, when rocket fire from the Gaza Strip hit Israel, Israel concluded that the rockets had been set off by a lightning strike. In

later part of 2023, Hamas launched a coordinated land, sea, and air assault that took Israel by surprise. At least 1,200 Israelis were killed in the attacks—the deadliest day for Israel since its independence—and about 240 were taken hostage. Israel’s response led to hundreds of deaths in the Gaza Strip on that same day. On the following day, Israel declared war for the first time since the Yom Kippur War in 1973. The territory is still in the grip of Israel. In future, it is one of the few areas from where another war involving different countries would start. International community should come and work out ways to stop such a war.

War does not help anybody. Everybody is a loser. There are some ways to stop the war as suggested by diplomats and statesmen

- **Ceasefire Agreements:** Encourage both sides to agree on an immediate ceasefire to stop the violence and allow for peace talks.
- **International Mediation:** Involve neutral international mediators to help facilitate negotiations between Israel and Palestinian groups.
- **Humanitarian Aid:** Provide urgent humanitarian aid to civilians affected by the conflict, ensuring access to food, water, and medical care.
- **Dialogue and Peace Talks:** Promote continuous dialogue between Israeli and Palestinian leaders to address underlying

issues and work towards a long-term peace agreement.

- **Respect for Human Rights:** Ensure that all parties respect human rights and international law, protecting civilians and preventing further violence.
- **Economic Development:** Support economic initiatives that can improve living conditions in Gaza, reducing tensions by providing jobs and stability.
- **Educational Programs:** Implement educational programs that promote peace and understanding between different communities, reducing hatred and violence.
- **International Pressure:** Apply diplomatic pressure on all sides to pursue peaceful solutions, using sanctions or incentives if necessary.
- **Monitoring and Accountability:** Establish international monitoring teams to ensure compliance with peace agreements and hold violators accountable.
- **Civic Engagement:** Encourage grassroots movements and local communities on both sides to advocate for peace, fostering a culture of non-violence.

The war will stop if only we come together in mutual respect and cooperation.

Safe Period Care : Understanding and Avoiding Toxins in Menstrual Products

Sk. Vaseema

I MSc

Menstrual products are the items used to manage menstrual flow during a woman's menstrual cycle. They come in various forms and materials, designed to absorb or collect menstrual blood. These products include disposable and reusable options, each with specific features tailored to different needs and preferences. Common types of menstrual products include sanitary napkins (pads), tampons, menstrual cups, menstrual discs, period underwear, and menstrual sponges. The choice of product can be influenced by factors such as comfort, convenience, flow level, environmental impact, and personal health considerations.

Types of menstrual products:

There are various types of menstrual products available to suit different needs and preferences:

1. **Sanitary Pads (Napkins):** Absorbent pads that stick to the inside of underwear. They come in different sizes and absorbencies.
2. **Tampons:** Cylindrical products inserted into the vagina to absorb menstrual flow. They also come in various sizes and absorbencies.
3. **Menstrual Cups:** Flexible cups inserted into

the vagina to collect menstrual flow. They are reusable and come in different sizes.

4. **Menstrual Discs:** Similar to menstrual cups but sit higher in the vaginal canal. They can be reused and can be worn during intercourse.
5. **Period Panties:** Special underwear designed to absorb menstrual flow. They can be washed and reused.
6. **Reusable Cloth Pads:** Washable fabric pads that attach to underwear with snaps or Velcro.
7. **Menstrual Sponges:** Natural sea sponges used similarly to tampons, but they are reusable after cleaning.

Each type has its own advantages and considerations depending on lifestyle, comfort, and personal preferences.

Introduction:

Most women of reproductive age use sanitary pads during their menstrual periods for an average of 1800 days in their lifetime . In recent years, synthetic plastic materials have been used as liquid absorbents to improve the

functionality and softness of sanitary pads. However, some of these plastic materials release volatile organic compounds (VOCs) and endocrine-disrupting chemicals potentially posing risks to women who use them. In particular, since VOCs and phthalates are absorbed through the skin, it is necessary to understand whether household products such as sanitary pads that contact the skin contain these chemicals. As a result, the safety of sanitary pads is becoming a world-wide public health concern with growing suspicions that some substances in those products may adversely influence the health of women.

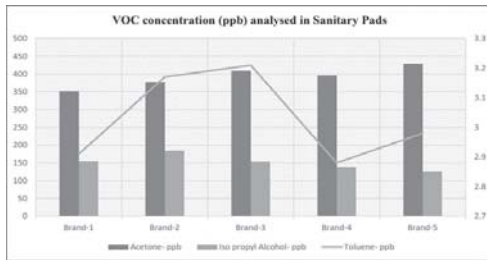
In 2017, South Korean media outlets reported a few newly marketed brands of commercial sanitary pads containing VOCs with a high degree of suspicion that these chemicals might be the causes of menstrual irregularities as some of the consumers experienced after using the particular branded pads. Soon, the issue became a societal concern after the public became aware that sanitary pads in direct contact with the skin around the external genitalia were likely causing menstrual irregularities. The skin of this area tends to be thinner and more absorbent than those of other body parts like hands.

Measuring VOCs contents is necessary

because they were reportedly detected in the sanitary napkins and suspected to be the causes of menstrual irregularities. VOCs are released from a variety of anthropogenic sources such as cleaning products, paints, solvents, personal care products, and tobacco smoke. VOCs increase the risk for neurocognitive impairment, asthma, congenital disability, and cancer. Notably, exposure to methylene chloride, toluene, and xylene are known to negatively affect the development and functioning of reproductive system.

Another chemical compounds like phthalates might disrupt menstrual cycles and that a particular subsets of phthalates such as di(2-ethylhexyl) phthalate (DEHP), diethyl phthalate (DEP), di-n-butyl phthalate (DBP), and benzyl butyl phthalate (BBP) are routinely detected in women. Phthalates are widely used plasticizers found in common consumer products such as medical devices, feminine hygiene products, cosmetics, toys and childcare articles. They are non-covalently bound to plastics and are easily released from them and absorbed into the body by inhalation, ingestion, and dermal absorption. Exposure to phthalates is known to affect the development and functions of the cardiovascular, reproductive and endocrine systems.

- **Chromatographic spectral analysis for the VOCs in sanitary pads:**

- **Affects of plastic based sanitary pads on environment**

Plastic-based sanitary pads can have significant environmental impacts due to several factors:

1. **Non-Biodegradability:** Most sanitary pads contain plastic materials like polyethylene and polypropylene, which do not easily decompose. This results in long-term environmental pollution, especially in landfills.
2. **Landfill accumulation:** Since these pads are disposed regularly, they contribute to the growing waste problem in landfills. The plastics in them can take hundreds of years to break down.
3. **Ocean Pollution:** Improper disposal can lead to plastic pads ending up in oceans, where they pose a threat to marine life and contribute to the broader issue of plastic pollution.

4. **Resource intensive:** The production of plastic-based pads requires significant amounts of resources like crude oil and energy, contributing to carbon emissions and environmental degradation.
5. **Chemical concerns:** Some pads may contain chemicals such as dioxins and furans from bleaching processes, which can potentially leach into the environment during disposal.

The toxins lurking in the sanitary napkins are many.

Then what can be the alternative?

There are many alternatives for “sanitary napkins” such as the menstrual cups, menstrual discs, tampons, period panties etc. But among all these products the menstrual cups are being considered to be the best option.

Menstrual Cup:

A menstrual cup is a small, flexible cup that you insert into your vagina. Instead of absorbing your period flow, like a tampon or pad, the cup catches and collects your flow. After 8 to 12 hours, you remove the cup and wash it out for reuse. It’s sometimes known as a period cup.

Using a menstrual cup offers several benefits:

1. **Cost- effective :** It’s a one-time purchase

that lasts for years, saving money compared to disposable products.

2. Environment friendly : Reduces waste as it is reusable, unlike pads or tampons.
3. Convenience: Can be worn for up to 12 hours, depending on flow, providing longer protection than tampons or pads.
4. Healthier option: Generally safer as it doesn't contain chemicals or absorbent materials that might cause irritation.
5. Comfort: Once properly inserted, it is often more comfortable than traditional menstrual products.
6. Less odor: Unlike pads, which can cause odor due to blood exposure to air, menstrual cups can reduce this issue.

7. Travel-friendly: No need to carry multiple supplies, as one cup is sufficient for an entire cycle.

Overall, menstrual cups are a sustainable, cost-effective, and convenient option for managing menstrual flow.

Conclusion :-

“In conclusion, the presence of toxins such as dioxins, phthalates and pesticides in sanitary pads raises significant concerns about women’s health and environmental impact. Despite regulatory standards, the potential long-term effects demand further research and transparency from manufacturers. Consumers are encouraged to seek organic or toxin-free alternatives and advocate for clearer labeling. Addressing these issues is crucial to ensuring safer menstrual hygiene products for all.”

On Climate Change

B. Jyothi

III B.Sc.

- 1. Bill Maher:** “We’re the first generation to feel the impact of climate change and the last generation that can do something about it.”
  - **Punchline:** “But, you know, no pressure or anything!”
- 2. George Carlin:** “The planet is fine. The people are f**ked.”
  - **Punchline:** “The Earth has survived everything thrown at it for millions of years. It’s the humans that are in trouble!”
- 3. Lewis Black:** “There’s no such thing as soy milk. It’s soy juice. But they couldn’t sell soy juice, so they called it soy milk. Because anything that goes in your coffee that’s not milk is, well, climate change.”
- 4. David Letterman:** “USA Today has come out with a new survey: Apparently, three out of four people make up 75% of the population. And 75% of people think that climate change is happening. The other 25% are waiting for a snowstorm in July.”

Hard Facts About Climate Change:

- 1. Rising Sea Levels:** Sea levels have risen by about 8 inches since 1880, and the rate is accelerating. If current trends continue, coastal cities could be underwater by 2100.
  - **Funny Issue:** Property developers in Miami are still selling oceanfront condos like there’s no tomorrow—literally.
- 2. Global Temperature Rise:** The Earth’s average temperature has risen by 1.2°C (2.2°F) since the late 19th century, largely due to human activities like burning fossil fuels.
  - **Funny Issue:** People still argue that winter storms disprove global warming—as if the planet only has one temperature setting.
- 3. Extreme Weather Events:** The frequency of extreme weather events, like hurricanes and wildfires, has increased dramatically due to climate change.
  - **Funny Issue:** We now have “fire season” in California like it’s a scheduled event—mark your calendars!
- 4. Carbon Dioxide Levels:** The concentration of CO₂ in the atmosphere is higher now than at any point in at least the last 800,000 years.
  - **Funny Issue:** And yet, some people still think trees can handle it all—like they’re on a perpetual lunch break.
- 5. Arctic Ice Melting:** The Arctic is warming twice as fast as the rest of the planet, leading to significant ice melt.
  - **Funny Issue:** Polar bears might need to start applying for citizenship in warmer countries!

Funny Issues Related to Climate Change:

1. **“Sustainable” Plastic:** Some companies label their plastic products as “sustainable” because they’re made with a tiny fraction of recycled material—ignoring the fact that it’s still plastic.

- **Funny Issue:** It’s like saying a donut is healthy because it has a whole grain topping!

2. **Climate Change Denial:** Despite overwhelming scientific evidence, some people still deny climate change is real—often because it’s inconvenient to their lifestyle.

- **Funny Issue:** It’s like denying your house is on fire because you just bought new curtains.

3. **“Eco-friendly” Products:** Many products are labeled as “eco-friendly” but have a bigger carbon footprint due to the resources needed to produce them.

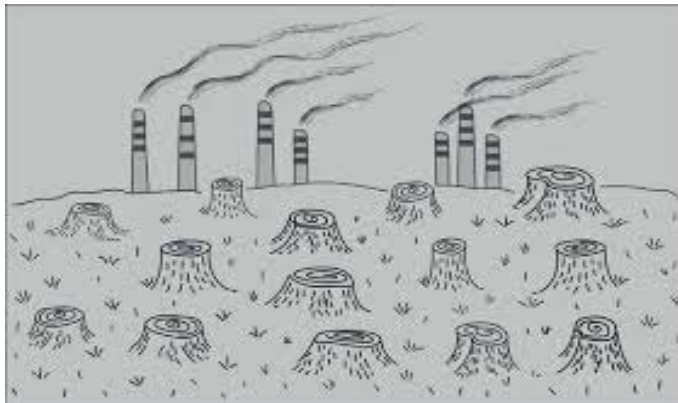
- **Funny Issue:** Buying a “green” water bottle made in a factory halfway around the world—congratulations, you’ve just saved the planet, one carbon emission at a time!

4. **Electric Cars with Coal Power:** Switching to electric cars is great—until you realize the electricity comes from coal-fired power plants.

- **Funny Issue:** It’s like switching from smoking to vaping—still not great for your lungs, but hey, it’s something!

5. **Fashion Industry:** The fashion industry is one of the largest polluters in the world, yet every year there’s a new “eco-friendly” fashion line.

- **Funny Issue:** Because nothing says “saving the planet” like buying more clothes you don’t need!

Important Religious Systems to Know

Y. Ayodya

II B.Sc.

Religions are systems of beliefs. They include many different customs, rituals, and activities. These beliefs and practices are passed down from generation to generation, shaping the culture and values of the people who follow them. They are organized systems of ideas and practices that help people connect with something greater than themselves, find meaning in life, and build communities with others who share the same beliefs. Some basic facts about some religions:

Christianity

With more than 2.3 billion adherents, Christianity is the most popular religion in the world.

The best-selling book of all time is the Bible, which is considered the holy scripture of Christianity.

Islam:

With more than 1.8 billion adherents, Islam is the second most popular religion in the world.

Muslims consider the Quran, the sacred book of Islam, to be the authentic message of God as revealed to the Prophet Muhammad.

Hinduism:

One of the world's oldest religions, Hinduism lacks a single founder and a centralised religious leadership.

It is a multifaceted religion that encompasses many different doctrines and customs, such as the ideas of rebirth and karma.

Buddhism:

Buddhism, founded by Siddhartha Gautama (Buddha), originated in India around the 6th century BCE.

Buddhists follow the Four Noble Truths and the Eightfold Path as a guide to end suffering and achieve enlightenment (Nirvana).

Judaism:

Judaism is one of the oldest monotheistic religions, dating back over 3,500 years.

The Torah, comprising the first five books of the Hebrew Bible, is the central and most sacred text in Judaism.

Sikhism:

Sikhism was founded by Guru Nanak in the 15th century in the Indian subcontinent.

The Guru Granth Sahib is the central religious scripture in Sikhism, and Sikhs believe in the concept of one God.

Taoism:

It originated in ancient China, emphasizes living in harmony with the Dao (Tao), an indefinable force that pervades all things.

Tao Te Ching, attributed to Laozi, is a foundational text in Daoism.

Shinto:

Shinto is the indigenous religion of Japan, and it involves the worship of kami, which are sacred spirits associated with natural

phenomena.

Shinto rituals often take place at shrines, and there is no single sacred text.

Bahá'í Faith:

The Bahá'í Faith is a relatively modern religion, founded in the 19th century by Bahá'u'lláh in Persia (now Iran).

It emphasizes the unity of all religions and the oneness of humanity.

Confucianism:

Confucianism, founded by Confucius in ancient China, is more a philosophical and ethical system than a traditional religion.

It focuses on moral and social principles, including the importance of family, respect for elders, and the cultivation of virtue.

Some events use absurdity and playfulness to challenge traditional views and provoke thought. While not specifically worship, it can be a form of unconventional expression.

Beyond playful census responses, some people have tried to establish a legitimate religious movement based on the principles of the Jedi Order from Star Wars.

Discordianism is a parody religion centered around the worship of Eris, the Greek goddess of chaos. It promotes chaos and absurdity as a means of attaining enlightenment.

Some churches and religious organizations hold special services for blessing pets. This often happens on or around the feast day of St. Francis of Assisi, the patron saint of animals.

Tagore's Words of Wisdom

B. Ravi, III B.Sc.

- Where the mind is without fear and the head is held high, where knowledge is free.”
- “You can't cross the sea merely by standing and staring at the water.”
- “The butterfly counts not months but moments, and has time enough.”
- “Let your life lightly dance on the edges of Time like dew on the tip of a leaf.”
- “The highest education is that which does not merely give us information but makes our life in harmony with all existence.”
- “Don't limit a child to your own learning, for he was born in another time.”
- “Clouds come floating into my life, no longer to carry rain or usher storm, but to add color to my sunset sky.”
- “The small wisdom is like water in a glass: clear, transparent, pure. The great wisdom is like the water in the sea: dark, mysterious, impenetrable.”
- “Love is an endless mystery, for it has nothing else to explain it.”
- “Every person is worthy of an infinite wealth of love—the beauty of his soul knows no limit.”

The Evolution and Impact of Reading

K. Balaji Vaibhav

II BBA

Pause. Read. Think. These simple actions have been central to human civilization for centuries. Reading, a fundamental skill, has evolved greatly from ancient times to the present day. The story fascinates us.

The Origins of Reading and Writing

We cannot start off while while writing without Gutenberg. He revolutionized printing in 1455. Gutenberg, in Mainz, Germany, invented the movable type printing press and printed the Gutenberg Bible in Latin. However, the roots of literacy extend much further back.

In southern Mesopotamia, around 3000 BCE, the ancient Sumerians began writing on clay tablets. They developed cuneiform script, the earliest known writing system. This innovation marked a significant advancement from pictograms to alphabetic systems. Around 1000 BCE, Phoenician traders introduced one of the first alphabets, using symbols to represent sounds, which greatly simplified the process of learning and teaching written language.

The invention of the printing press in the 15th century by Johannes Gutenberg was a game-changer. It allowed for mass production of books, making written material more accessible and standardizing language. This breakthrough led to increased literacy rates across Europe and eventually the world.

The Evolution of Reading

1. The Dawn of Novels and Literary Works

As reading became more widespread, literature flourished. The first known novel, *The Tale of Genji* by Murasaki Shikibu, marked a new era in storytelling. This form of literature quickly spread across America, Asia, and other parts of the world. The act of reading, and the subsequent thinking and creativity it sparked, led to the creation of countless works by prolific authors, poets, and philosophers. In the 5th century BCE, Greek historian Herodotus used platforms like the Olympics to present his works, highlighting the importance of reading and public engagement.

2. Author Readings as Social Events

Reading as a social convention has deep roots. In ancient Rome, public readings were common, and this tradition continued through the centuries. Popular authors, from Charles Dickens to Jean Jacques Rousseau, embraced readings as a means of reaching their audience. For some, like Rousseau, readings in private settings were a way to circumvent censorship.

3. Libraries: Guardians of Knowledge

Libraries have played a crucial role in preserving and disseminating knowledge. In the 7th century BCE, Assyrian ruler Ashurbanipal

created a library in Nineveh, housing clay tablets with works in Sumerian and Akkadian. Later, Alexander the Great founded the Library of Alexandria, aiming to collect and preserve all the world's knowledge. Ships arriving in Alexandria were required to surrender their books for copying, reflecting the library's ambition to become a global repository of information.

The Modern Era of Reading

Technological Advancements

The evolution of reading technology has been remarkable:

- **1450:** Gutenberg's movable type printing press revolutionized book production.
- **16th-17th Century:** The spread of printing across Europe facilitated the sharing of ideas.
- **18th Century:** Pocket-sized books made reading more accessible.
- **19th Century:** The typewriter simplified text production.
- **20th Century:** The Industrial Revolution reduced book production costs, making books more available.
- **1990s-2000s:** The Internet and self-publishing transformed access to information.
- **Today:** Technology offers various reading formats, including eBooks and audiobooks, while AI personalizes content.

The Changing Nature of Reading

In the past, reading was a primary source of entertainment and knowledge. However, modern times have seen a shift. Digital media and screen-based entertainment have become dominant, leading to a decline in traditional reading habits. Research shows that fewer teens read books regularly, while screen time and social media usage have surged. This shift has led to a noticeable drop in dedicated readers.

The Cognitive Benefits of Reading

Reading remains a vital cognitive activity with numerous benefits:

- **Critical Thinking:** Understanding texts develops critical thinking skills, essential in navigating today's information-rich world.
- **Creativity:** Exposure to diverse stories and ideas fosters creativity.
- **Patience:** Reading encourages patience, a counterbalance to the quick consumption of digital media.
- **Self-Reflection:** Reading helps individuals engage with their thoughts and emotions.
- **Technological Adaptation:** Combining various sources of information enhances reading skills and adaptability.

In today's fast-paced world, speed reading has become important. This skill involves reading quickly while maintaining comprehension. It requires training to balance pace and understanding, reflecting the need to keep up with rapid information flow.

Test your General Awareness about Movie World

R. Mahesh, III B.Sc.

“Roundhay Garden Scene,” shot in Leeds, England, in 1888, is considered the world’s earliest surviving motion-picture film.

The Oscar statuette is officially called the “Academy Award of Merit.” It was first presented in 1929. The design of the statuette has remained relatively unchanged since then.

Walt Disney holds the record for the most Academy Awards won by an individual, with 22 Oscars from 59 nominations.

The film “Boyhood” (2014) directed by Richard Linklater holds the record for the longest film shoot. It was filmed intermittently over 12 years.

“The Jazz Singer” (1927) is often credited as the first feature-length motion picture with synchronized dialogue sequences, marking the advent of sound in cinema.

The Marvel Cinematic Universe (MCU) is the highest-grossing film franchise of all time, with numerous interconnected superhero films.

“Snow White and the Seven Dwarfs” (1937) was the first full-length cel-animated feature film produced by Walt Disney Productions.

The Palme d’Or is the highest prize awarded at the Cannes Film Festival. The first Palme d’Or was awarded in 1955.

“Becky Sharp” (1935) is often considered the first feature film to use three-color Technicolor.

“Pirates of the Caribbean: On Stranger Tides” (2011) holds the record for the most expensive film production, with a budget of over \$378 million.

“Fresh Guacamole” (2012) holds the record for being the shortest film (at 1 minute and 40 seconds) ever nominated for an Oscar.

“Young Sherlock Holmes” (1985) is credited as the first feature film to include a fully CGI character, a knight that comes to life from a stained glass window.

Some Inventions that Changed the World!

R. Raju

III B.Com

Printing Press (1440):

Invented by Johannes Gutenberg in the 15th century, the printing press revolutionized the way information was disseminated. The

spread of literature, scientific knowledge, and ideas was greatly accelerated, contributing to the Renaissance, Reformation, and the rise of modern education.

Steam Engine (1712):

developed by Thomas Newcomen and later improved by James Watt, it played an important role in the Industrial Revolution. The increased efficiency and productivity brought about by steam power ushered in an era of economic and social change.

Electricity (Late 19th Century):

Invented by Thomas Edison and Nikola Tesla, it revolutionized daily life. Electricity laid the foundation for modern technological advancements and became an essential part of nearly every aspect of modern life.

Penicillin (1928):

Discovered by Sir Alexander Fleming, penicillin revolutionized medicine by introducing the age of antibiotics. It became the first widely used antibiotic changing the way we approach and treat infectious diseases.

Internet (1960s-1980s):

Its development began with projects like ARPANET in the 1960s and evolved into the World Wide Web in the 1980s. The internet has transformed how people connect, access information, conduct business, and share ideas. It also shaped the modern era of digital communication and globalization.

The Recent Controversy on Maldives

Maldives is an independent island country in the north-central Indian Ocean. It consists of a chain of 1,192 small coral islands and sandbanks (some 200 of which are inhabited), grouped in clusters. All the islands are low-lying, none rising to more than 6 feet (1.8 metres) above sea level. Barrier reefs protect the islands from the destructive effects of monsoons. More than half of the population is considered rural. With the exception of those living in Male, the only relatively large settlement in the country, the inhabitants of the Maldives live in villages on small islands.

The population of Maldives belongs almost entirely to the Maldivian ethnic group, which

P. Kishore

II B.Com.

is the result of various peoples settling in the islands successively through the country's history. The first settlers, it is generally believed, were Tamil and Sinhalese peoples from southern India and Sri Lanka. Traders from Arab countries, Malaya, Madagascar, Indonesia, and China visited the islands through the centuries. The official language is an Indo-European language called Dhivehi (or Maldivian); Arabic, Hindi, and English are also spoken. Islam is the state religion. Maldivians are entirely Sunni Muslim, and the local culture is a mixture of Sinhalese, South Indian and Arab influences.

The archipelago was inhabited as early as

the 5th century BC by Buddhists, probably from Sri Lanka and southern India. According to tradition, Islam was adopted in 1153 CE. After being a Sultanate under Dutch and British protection, the Maldives gained independence from the British in 1965 and became a republic in 1968. Maumoon Abdul Gayoom ruled over the country with an iron fist and did not hesitate to jail dissidents. He was re-elected five times. The last British troops left on March 29, 1976, the date thereafter celebrated in the Maldives as Independence Day. Ibrahim Nasr, the country's first president, was succeeded in 1978 by Maumoon Abdul Gayoom, who was reelected to his sixth consecutive term in 2003. In December 2004 the Maldives was damaged by a large tsunami caused by a massive earthquake in the Indian Ocean off Indonesia. Scores of people were killed, and much property was damaged.

Solih also worked to reinvigorate the country's ties with India. In June 2019 Indian Prime Minister Narendra Modi visited the Maldives on his first trip abroad after his re-election, signaling India's interest in warming ties. Within the first two years of Solih's term, India had committed more than \$2 billion in aid to the Maldives, including a pledge of \$500 million toward a large-scale infrastructure project linking Male with its neighbouring islands.

The government continued to face challenges in dealing with corruption and

addressing other systemic problems in the country, such as religious extremism and political violence. In May 2021 the detonation of an improvised explosive device outside Nasheed's home left him critically injured, but he returned to the People's Majlis in October after months of medical treatment abroad.

Tourism, Maldives largest industry, accounts for 28% of GDP and more than 60% of the Maldives' foreign exchange receipts. Over 90% of government tax revenue comes from import duties and tourism-related taxes.

Now we should understand our island, **Lakshadweep**, union territory of India. It is a group of some three dozen islands scattered over some 30,000 square miles (78,000 square km) of the Arabian Sea off the southwestern coast of India. The principal islands in the territory are Minicoy and those in the Amindivi group. The easternmost island lies about 185 miles. The islands of Lakshadweep are small, none exceeding 1 mile (1.6 km) in breadth. Ten of the islands are inhabited. The administrative centre is Kavaratti. The name Lakshadweep means "Hundred Thousand Islands". Although the government of Lakshadweep promotes tourism, the industry is closely monitored to guard against negative environmental impact. Permits are needed to visit the territory.

Recently there has been a raging controversy. Our PM visited the islands and made some remarks in praise of its natural beauty. Three of Maldives' ministers called Modi, a "clown, terrorist" and a "puppet of

Israel.” The Maldives government moved quickly to distance itself from their comments, suspending the three officials - deputy ministers with the Ministry of Youth Employment, Information and Arts.

Now Maldives is facing a boycott from one of its biggest sources of tourism income . Indian citizens and celebrities have started to shun Maldives for domestic beaches instead. the Maldives government said it was aware of “derogatory” comments made on social media but stressed the “opinions are personal” and do not represent its views.

The incident comes at a sensitive time, as Maldives President Mohamed Muizzu embarks on a five-day visit to China, his first as President following his election win last October.

Muizzu is known for his pro-China stance and pledged to end his predecessor’s “India first” policy in a region where New Delhi and

Beijing vie for influence. Muizzu is keen to tighten ties with Beijing, the tiny Indian Ocean archipelago.

But the tiny archipelago can’t afford to separate itself from its closest neighbor? Indians who wanted to tour it, posted screenshots on social media to show they had canceled their trips to the island chain under the hashtag #BoycottMaldives.

Hindi actor Akshay Kumar called the Maldivian officials’ remarks “hateful and racist.” His suggestion would be fairly constructive. He said,

“We are good to our neighbors but why should we tolerate such unprovoked hate? I’ve visited the Maldives many times and always praised it, but dignity first. Let us decide to #ExploreIndianIslands and support our own tourism.”

AI: From Alan Turing’s Vision to Modern Generative Models

- **Introduction to AI and Turing’s Contribution:** Alan Turing wrote “Computing Machinery and Intelligence,”. It was published in 1950, is a cornerstone in the field of artificial intelligence (AI). In this paper, Turing, often referred to as the “father of computer science,” posed the profound question: “Can machines think?” He introduced what is now known as the “Turing Test,” where a human interrogator attempts to distinguish between responses

P. Jayanth
II B.Sc.

from a human and a machine. Turing’s ideas laid the groundwork for AI, particularly in the category of “systems that act like humans.”

- **Definition and Objectives of AI:** At its core, AI is a field that combines computer science with robust datasets to enable problem-solving. It encompasses sub-fields like machine learning and deep learning,

which involve AI algorithms that create expert systems capable of making predictions or classifications based on input data. AI can be broadly categorized by its objectives, which differentiate between systems that think or act rationally versus those that think or act like humans.

- **AI as a Foundational Technology:** AI is a foundational and transformational technology that is poised to offer compelling benefits to society. It has the capacity to assist, complement, empower, and inspire people across various fields of human endeavor. AI enables computers to perform advanced functions, such as understanding and translating language, analyzing data, and making recommendations—tasks typically associated with human intelligence.
- **Early AI Development and Alan Turing’s Role:** The earliest substantial work in AI was conducted in the mid-20th century by British logician and computer pioneer Alan Turing. In 1935, Turing described an abstract computing machine with limitless memory and a scanner that moves through the memory—an idea that underpins modern computing and AI.
- **AI’s Broad Scope and Disciplines:** AI is a very broad field, intersecting with many disciplines, including computer science, data analytics, hardware and software engineering, linguistics, neuroscience,

philosophy, and psychology. On an operational level, AI technologies, primarily based on machine learning and deep learning, are used in various applications like data analytics, natural language processing, recommendations, and more.

- **Generative AI:** Generative AI is a subset of AI that creates new content, data, or outputs. It learns and analyzes patterns from existing data to produce outputs that resemble human-created content, including images, text, music, and more. This capability has led to significant advancements in areas like content creation and data augmentation.
- **The Evolution of AI:** In the early 21st century, faster processing power and larger datasets brought AI out of academic circles and into the wider world. Moore’s Law, the observation that computing power doubles roughly every 18 months, played a crucial role in this evolution. AI has grown from simple models like Eliza to advanced systems like ChatGPT, trained on vast amounts of data.
- **Stages of AI Development:** AI development is commonly recognized in four stages:
- **Reactive Machines:** Limited AI that reacts to stimuli based on preprogrammed rules, without learning from new data. IBM’s Deep Blue, which beat chess champion Garry Kasparov, is an example.
- **Limited Memory:** AI that can improve over

time by being trained with new data. Most modern AI, including deep learning models, falls into this category.

- **Theory of Mind:** A theoretical AI that could emulate human decision-making, including recognizing emotions and reacting in social situations. This does not currently exist.
- **Self-Aware AI:** A hypothetical AI that would be aware of its own existence and have human-like intellectual and emotional capabilities. Like the theory of mind AI, this remains fictional.
- **Types of AI:** AI can be categorized by its capabilities:
- **Narrow AI:** AI that performs narrow sets of tasks based on its programming, such as Google Search or virtual assistants.
- **Artificial General Intelligence (AGI):** AI that could think and act like a human across a wide range of activities. AGI remains a theoretical concept.
- **Artificial Superintelligence (ASI):** AI that would surpass human intelligence in all respects. This level of AI is not yet achievable.
- **Challenges and Risks:** AI, as an emerging technology, poses various complexities and risks. Despite its potential to assist and improve lives, the development of AI—particularly AGI—remains controversial and fraught with challenges. Exaggerated claims have at times damaged the field’s reputation, and even the creation of a system as intelligent as a cockroach remains elusive.

Unveiling Facts Some Facts about Nobel Prize in Literature

R. Kumar

II B.Sc.

The Nobel Prize in Literature was first awarded in 1901. The Swedish inventor and industrialist Alfred Nobel established it in his will, along with the prizes in Physics, Chemistry, Medicine, and Peace. is awarded to authors, regardless of nationality, who have produced “in the field of literature the most distinguished work in an idealistic direction.” In addition to the prestige and recognition, Nobel laureates in literature receive a medal, a diploma, and a financial award. The amount of the prize can vary from year to year.

The Nobel Prize in Literature was first awarded in 1901.

It is one of the six original Nobel Prizes established by Alfred Nobel.

The prize is awarded to authors for distinguished work in an idealistic direction.

There have been instances of multiple laureates in the same year.

The award is not limited to a specific literary genre or language.

Some selections, omissions, and political biases have sparked controversy.

Doris Lessing initially thought the news of her win was a prank.

Bob Dylan is the first musician to win the Nobel Prize in Literature.

Winston Churchill received the prize for his speeches.

The laureates receive a medal, a diploma, and a financial award.

The Nobel Prize in Literature has been awarded for contributions to non-fiction.

The prize has been awarded for significant contributions to drama.

The Nobel Committee faced criticism for not awarding the prize during World Wars.

Authors from various nations and cultures have been recognized.

The prize aims to celebrate literature's impact on humanity.

Gabriel Garcia Marquez and Toni Morrison are among the laureates.

Jean-Paul Sartre declined the Nobel Prize

in Literature in 1964.

The Nobel laureates are required to give a Nobel Lecture.

Rudyard Kipling was the first English-language author to receive the prize.

Some laureates were recognized posthumously.

The prize money can vary from year to year.

Naguib Mahfouz is the only Arab writer to have won the Nobel Prize in Literature.

Pearl S. Buck is the only American woman to have won twice.

Some laureates, like Ernest Hemingway, were known for their adventurous lifestyles.

The Nobel Prize in Literature has helped elevate lesser-known authors to global recognition. The Nobel Prize in Literature continues to be a symbol of literary excellence and a celebration of the power of words to inspire and provoke thought.

Somalia Pirates Fishing in International Waters ?

Somalia is a country in Africa. Mogadishu is its capital. It's a poor country. Somali pirates armed with assault rifles and rocket-propelled grenades. They hijacked the Iranian-flagged fishing vessel demanding a USD 400,000 ransom and have threatened to use the vessel to carry out further hijackings if the ransom is not paid. Preliminary reports suggest the vessel may

Y. Venkatesh

II.B.C.A

have been targeted due to local Somali fishing communities' anger over Iranian vessels allegedly engaging in illegal. There are some controversies and the country's involvement in encouraging pirates. Now answer the questions and find out your GK.

- **What is meant by international waters?**

International waters means waters outside the territorial boundaries of any state, territory or country.

- **What is the limit of international waters?**

Each coastal State may claim a territorial sea that extends seaward up to 12 nautical miles (nm) from its baselines. The coastal State exercises sovereignty over its territorial sea, the airspace above it, and the seabed and subsoil beneath it.

- **How far is international waters from India?**

For example, if you are in Chennai, you go to Marina beach, India extends up to 200 nautical miles from the shore in terms of jurisdiction. A nautical mile is 1.852 kilometers, so, from the baseline, at 370.4 km, Indian territory ends and the international water begins.

- **Can anyone enter international waters?**

In these regions, vessels and aircraft from any country are free to pass through, fly over, fish, and extract mineral resources. With respect to crimes committed in these areas, the laws of the country owning the vessel or structure upon which the crime has been committed hold sway.

- **Why is it called the High Seas?**

High seas is the open ocean, not part of the territorial waters of any country.

- **Who is Captain Samuel Bellamy?**

Captain Samuel Bellamy was an English sailor turned pirate during the early 18th century. He is best known as the wealthiest pirate in recorded history.

- **Which of the following can you often see on the flag of a pirate ship?**

A skull with crossbones

- **From which part of the world did the Vikings (who were predecessors to modern pirates) come from?**

Northern Europe

Houthis and their Attacks on Ships in International Waters

The Republic of Yemen is located in Western Asia, occupying the southwestern to southern end of the Arabian Peninsula. It is bordered by Saudi Arabia to the north.

The Houthis are a rebel group based in Yemen. They belong to Shia sect of Islam. The group originated in the northern part of Yemen and is primarily composed of Zaidi Shia Muslims. They are also known as Ansar Allah (Supporters of Allah). The Houthi movement emerged in northern Yemen in the 1990s, in part, as a **reaction** to rising Saudi financial and religious influence. Saudi Arabia is a Sunni country.

In 2014, they took control of the Yemeni capital, Sanaa, and later expanded their influence in other parts of the country. The conflict escalated in 2015 when a Saudi-led

coalition intervened in support of the internationally recognized Yemeni government against the Houthi rebels. Iran is **widely accused** of backing the Houthis.

Houthi rebels in Yemen have launched drone and rocket attacks targeting ships in the Red Sea. They also attack the Bab al-Mandab Strait, a strategic passage that connects the Red Sea and the Arabian Sea.

The Houthis claim their aggression in the Red Sea is in support of the Palestinians, that militants are only targeting vessels with ties to Israel and say the attacks will only stop when the Israeli siege of Gaza ends.

This made the U.S. and British militaries, in conjunction with other allies, launch the first strikes in response, targeting Houthi weaponry in Yemen. This only shows in our present scenario, any war spreads quickly and will have international unpleasant effects.

Where are the Houthis from? What role have they played in Yemen's history?

The Houthis are a large clan originating from Yemen's northwestern Saada province. They practice the Zaydi form of Shiism. Zaydis make up around **35 percent** of Yemen's population.

Echoes of Wisdom: A Symphony of Nobel Insights

“The greatest enemy of knowledge is not ignorance, it is the illusion of knowledge.” - Daniel J. Boorstin (Nobel Prize in Literature, 1997)

“The only thing we have to fear is fear itself.” - Franklin D. Roosevelt (Nobel Peace Prize, 2002)

“The true measure of a man is not his intelligence or how high he rises in this freak establishment. No, the true measure of a man is this: how quickly can he respond to the needs of others and how much of himself he can give.” - Philip K. Dick (Nobel Prize in Literature, 2022)

“The only way to do great work is to love what you do.” - Steve Jobs (Nobel Prize in Physics, 1973)

S. Rajesh

III B.Sc.

“Darkness cannot drive out darkness; only light can do that. Hate cannot drive out hate; only love can do that.” - Martin Luther King Jr. (Nobel Peace Prize, 1964)

“The opposite of love is not hate, it's indifference.” - Elie Wiesel (Nobel Peace Prize, 1986)

“You must be the change you want to see in the world.” - Mahatma Gandhi (Nobel Peace Prize, 1948)

“Peace cannot be kept by force; it can only be achieved by understanding.” - Albert Einstein (Nobel Prize in Physics, 1921)

“The only thing standing between you and your goal is the story you keep telling yourself as to why you can’t achieve it.” - Jordan B. Peterson (Nobel Prize in Medicine, 2019)

“I am not a product of my circumstances. I am a product of my decisions.” - Stephen R. Covey (Nobel Prize in Economics, 2004)

“In the end, we will remember not the words of our enemies, but the silence of our friends.” - Martin Luther King Jr. (Nobel Peace Prize, 1964)

“The world is a dangerous place, not because of those who do evil, but because of those who look on and do nothing.” - Albert Einstein (Nobel Prize in Physics, 1921)

“The important achievement of Apollo was demonstrating that humanity is not forever chained to this planet and our visions go rather further than that and our opportunities are unlimited.” - Neil Armstrong (Nobel Prize in Physics, 1978)

“The greatest glory in living lies not in never falling, but in rising every time we fall.” - Nelson Mandela (Nobel Peace Prize, 1993)

“One must be sane to think clearly, but one can think deeply and be quite insane.” - Nikola Tesla (Nobel Prize in Physics, 1912)

“I have the audacity to believe that peoples everywhere can have three meals a day for their bodies, education and culture for their minds,

and dignity, equality, and freedom for their spirits.” - Martin Luther King Jr. (Nobel Peace Prize, 1964)

“It is not our abilities that show what we truly are... it is our choices.” - J.K. Rowling (Nobel Prize in Literature, 2003)

“If you want to make peace with your enemy, you have to work with your enemy. Then he becomes your partner.” - Nelson Mandela (Nobel Peace Prize, 1993)

“Imagination is more important than knowledge. For knowledge is limited, whereas imagination embraces the entire world, stimulating progress, giving birth to evolution.” - Albert Einstein (Nobel Prize in Physics, 1921)

“The only source of knowledge is experience.” - Albert Einstein (Nobel Prize in Physics, 1921)

“The true sign of intelligence is not knowledge but imagination.” - Albert Einstein (Nobel Prize in Physics, 1921)

“It always seems impossible until it’s done.” - Nelson Mandela (Nobel Peace Prize, 1993)

“The only limit to our realization of tomorrow will be our doubts of today.” - Franklin D. Roosevelt (Nobel Peace Prize, 2002)

“The best way to predict the future is to create it.” - Peter Drucker (Nobel Prize in Economics, 1994)

Let's Laugh Away Our Stress with Ants

K. Lavanya

III B.Sc.

1. 5 ants + 5 ants = Tenants
2. To bring an ant from another country into your country = Important
3. Ant that goes to school = Brilliant
4. Ant that is looking for a job = Applicant
5. A spy ant = Informant
6. A very little ant = Infant
7. An ant that uses a gun = Militant
8. An ant that is a specialist = Consultant
9. A proud ant = Arrogant
10. An ant that is cruel and oppressive = Tyrant
11. An ant that is friendly and lovely = Coolant
12. An ant that has changed from evil to good deeds = Repentant
13. An ant that accumulated so much food in summer for use in winter = Abundant
14. An ant that isn't willing = Reluctant
15. An ant that keeps financial account = Accountant
16. An ant that occupies a flat = Occupant
17. A huge ant = Giant
18. An ant that is important = Significant
19. An ant that has big legs = Elephant
20. A sarcastic ant = Mordant
21. An extremely fast ant = Instant
22. A noisy ant = Rant
23. An ant that doesn't keep moving = Constant
24. A dirty ant = Pollutant
25. An ant that annoys = Irritant
26. An ant that lacks knowledge = Ignorant
27. An ant that can take anything without complaining = Tolerant
28. An ant that wastes resources = Extravagant
29. A very careful ant = Vigilant
30. An ant that maintains good odour = Deodorant
31. An ant that finds it hard to move = adamant
32. An ant that refused to move = Redundant
33. An ant that is into business = Merchant
34. A Political ant = Aspirant
35. An ant that sues someone to court = Complainant
36. A happy ant = Jubilant
37. An ant that is patient - tolerant
38. An ant that does not cooperate - recalcitrant
39. An ant that doesn't agree easily - reluctant
40. An ant that runs away from school unjustified - Truant
41. An ant that is vibrant - Vibrant
42. An ant that is always chilling - Nonchalant
43. An ant with a peculiar taste in music - Discordant
44. An ant that's afraid of commitment - Hesitant
45. An ant that speaks insincerely - flippant

Winners of Nobel Prizes - 2023 and Jon Fosse's Address

P. Kiran , III B.Sc.

The Nobel Prize winners for 2023 have been announced for all six categories i.e. Physiology or Medicine, Physics, Chemistry, Literature, Economic Sciences and Peace. Katalin Karikó and Drew Weissman received the Nobel Prize in Physiology or Medicine, while Pierre Agostini, Ferenc Krausz, and Anne L’Huillier were awarded the Nobel Prize in Physics. Mounqi Bawendi, Louis Brus, and Alexei Ekimov were the recipients of the Nobel Prize in Chemistry.

Jon Fosse won the Nobel Prize in Literature 2023. He was born on 29 September 1959 in Haugesund, Norway. He was awarded the prize “for his innovative plays and prose which give voice to the unsayable”. He wrote his works in Norwegian Nynorsk.

Jon Fosse delivered his Nobel Prize lecture in literature last year at the Swedish Academy in Stockholm:

When I was at junior high school, it happened without warning. The teacher asked me to read aloud. And out of nowhere, I was overcome by a sudden fear that overpowered me. It was like I disappeared into the fear and it was all I was. I stood up and ran out of the classroom.

I noticed the big eyes of the students as well as the teacher following me out of the classroom.

Afterwards I tried to explain my strange behaviour by saying I had to go to the toilet. I could see on the faces of those listening that they didn’t believe me. And they probably thought I’d gone mad, yes, was on my way to becoming crazy.

This fear of reading aloud followed me. As time went by, I found the courage to ask the teachers to be excused from reading out loud, as I was so afraid of it, some believed me and stopped asking me, some thought that in one way or another, I was pulling their leg.

I learnt something important about people from this experience.

I learnt many other things.

Yes, very likely something that enables me to stand here and read aloud to an audience today. And now almost without any fear.

What did I learn?

In a way it was as if the fear took my language from me, and that I had to take it back, so to speak. And if I were to do that, it couldn’t be on other people’s terms, but on my own.

I started to write my own texts, short poems, short stories.

And I discovered that doing so, gave me a sense of safety, gave me the opposite of fear.

In a way I found a place inside myself that was just mine, and from that place I could write what was just mine.

Now, about fifty years later, I still sit and write – and I still write from this secret place inside me, a place I quite honestly don't know much more about other than that it exists.

The Norwegian poet Olav H. Hauge has written a poem where he compares the act of writing to being a child, building leaf huts in the forest, crawling into them, lighting candles, sitting and feeling safe in dark autumn evenings.

I think this is a good image of how I, too, experience the act of writing. Now – as fifty years ago.

And I learnt more, I learnt that, at least for me, there is a big difference between the spoken and the written language, or between the spoken and the literary language.

The spoken language is often a monological communication of a message that something should be like this or like that, or it is a rhetorical communication of a message with persuasion or conviction.

The literary language is never like that – it doesn't inform, it is meaning rather than communication, it has its own existence.

And in that sense, good writing and all kinds of preaching, obviously contrast each other, whether the preaching is religious or political or whatever it might be.

Through the fear of reading aloud I entered the loneliness that is more or less the life of a writing person – and I've stayed there ever since.

I've written a great deal of both prose and drama.

And of course, what characterises drama is that it is written speech, where the dialogue, the conversation, or often the attempt to speak, and what there may be of monologue, is always an imagined universe, is a part of something that doesn't inform, but that has its own being, that exists.

And when it comes to prose, Mikhail Bakhtin is right in arguing that the mode of expression, the very act of telling, has two voices in it.

To simplify: the voice of the person who speaks, who writes, and the voice of the person who it is spoken about. These often slide into each other in such a way that it is impossible to tell whose voice it is.

It simply becomes a double written voice – and that is of course also part of the written universe, and the logic within it.

Each single work I have written has, so to speak, its own fictional universe, its own world. A world that is new for each play, for each novel.

But a good poem, because I have also written a great deal of poetry, is also its own universe – it relates mainly to itself. And then someone who reads it can enter the universe that is the poem – yes, it's more like a kind of communion than a communication.

As a matter of fact, this is probably true of everything I have written.

One thing is certain, I have never written to express myself, as they say, but rather to get away from myself.

That I ended up as a dramatist – yes, what can I say about that?

I wrote novels and poetry and had no desire to write for theatre, but in time I did it because – as part of a publicly funded initiative to write more new Norwegian drama – I was offered what was to me, a poor author, a good sum of money to write the opening scene of a play, and ended up writing a whole play, my first and still most performed play, *Someone Is Going to Come*.

The first time I wrote a play turned out to be the biggest surprise in my whole life as a writer. Because in both prose and poetry I had tried to write what usually – in usual spoken language – cannot be said in words. Yes, that's right. I tried to express the unsayable, which was given as the reason for awarding me the Nobel Prize.

The most important thing in life cannot be said, only written, to twist a famous saying by Jacques Derrida.

So I try to give words to the silent speech.

And when I was writing drama, I could use the silent speech, the silent people, in a whole other way than in prose and poetry. All I had to do was to write the word *pause*, and the silent speech was there. And in my drama the word pause is without a doubt the most important and the most used word – long pause, short pause, or just pause.

In these pauses there can be so much, or so little. That something cannot be said, that

something doesn't want to be said, or is best being said by saying nothing at all.

Still, I'm fairly certain that what speaks most through the pauses is silence.

In my prose, perhaps all the repetitions have a similar function as the pauses do in my drama. Or perhaps this is how I think of it, that while there is a silent speech in the plays, there is a silent language behind the written language in the novels, and if I'm to write good literature, this silent speech must also be expressed, for instance in *Septology*, it is this silent language, to use a couple of simple, concrete examples, that says that the first Asle and the other Asle may well be the same person, and that the whole long novel, of around 1200 pages, is perhaps just a written expression of one extracted now.

But a silent address, or a silent language, speaks mostly from the totality of a work. Whether it is a novel or a play, or a theatre production, it is not the parts themselves that are important, it is the totality, which also must be in every single detail – or perhaps I may dare to talk about the spirit of the totality, a spirit that in a way speaks from both close and far away.

And what do you hear then, if you listen closely enough?

You hear the silence.

And as it has been said, it is only in the silence that you can hear God's voice.

Maybe.

Now to get back to earth, I want to mention something else that writing for the theatre gave me. Writing is a lonely profession, as I said, and loneliness is good – as long as the road back to the others remains open, to quote another poem by Olav H. Hauge.

And what gripped me the first time I saw something I had written performed on a stage, yes, that was exactly the opposite of loneliness, it was companionship, yes, to create art through sharing art – that gave me a great sense of happiness and security.

This insight has followed me since, and I believe has played a role in that I haven't simply persisted, with a peaceful soul, but I have also felt a kind of happiness even from bad productions of my own plays.

Theatre is really a large act of listening – a director must, or at least should, listen to the text, the way actors listen to it and to each other and to the director, and the way the audience listen to the whole performance.

And the act of writing is to me to listen: when I write I never prepare, I don't plan anything, I proceed by listening.

So if I should use a metaphor for the action of writing, it has to be that of listening.

Thus, it almost goes without saying, that writing is reminiscent of music. And at a certain time, in my teens, I went more or less directly from only being engaged with music, to writing. I actually completely stopped both playing music myself and listening to music, and started

to write, and in my writing, I tried to create something of what I experienced when I played. That's what I did then – and what I still do.

Something else, perhaps a bit strange, is when I write, at a certain point I always get a feeling that the text has already been written, is out there somewhere, not inside me, and that I just need to write it down before the text disappears.

Now and then I can do it without making any changes, at other times I have to search for the text by rewriting it, cutting and editing, and carefully try to bring out the text that has already been written.

And I, who didn't want to write for theatre, ended up doing only that for about fifteen years. And the plays I wrote were even performed, yes, as time passed, there have been a lot of productions in many countries.

I still can't believe that.

Life is not really believable.

Just as I cannot believe that I'm now standing here trying to say some more or less sensible words about what it is to write, in connection with being awarded the Nobel Prize in Literature.

And that I have been awarded the prize has, as far as I understand, to do with both my drama and my prose.

After having written almost only plays for many years, it suddenly felt as if enough was enough, yes more than enough, and I decided to stop writing drama.

But to write has become a habit and one I can't manage to live without – maybe like Marguerite Duras, you can call it an illness – so I decided to go back to where it all began, to write prose and other kinds of writing, the way I had done for more or less a decade before my debut as a dramatist.

That is what I have done for the last ten-fifteen years. When I started to seriously write prose again, I was uncertain whether I could still do it. I wrote *Trilogy* first – and when I was awarded the Nordic Council Literature Prize for that novel, I experienced it as a great confirmation that I did have something to offer as a prose-writer as well.

Then I wrote *Septology*.

And during the writing process of that novel, I experienced some of my happiest moments as a writer, for instance when one Asle finds the other Asle lying in the snow and thus saves his life. Or the ending, when the first Asle, the main character, sets out on his last journey, in a boat, an old fishing boat, with Åsleik, his best and only friend, to celebrate Christmas with Åsleik's sister.

I had no plan to write a long novel, but the novel more or less wrote itself, and it became a long novel, and I wrote many parts in such a smooth flow that everything was immediately right.

And I think that's when I'm closest to what you can call happiness.

The whole *Septology* has memories within

it about much of the other works I have written, but seen in another light. That there is not a single full stop in the whole novel is not an invention. I just wrote the novel like that, in one flow, one movement that didn't demand a full stop.

I said in an interview once that to write is a kind of prayer. And I was embarrassed when I saw it in print. But later I read, to some consolation, that Franz Kafka had said the same. So maybe – after all?

My first books were quite poorly reviewed, but I decided not to listen to the critics, I should just trust myself, yes, stick to my writing. And if I hadn't done that, yes, then I would have stopped writing after my debut novel, *Raudt, svart* ("Red, Black") came out forty years ago.

Later I received mostly good reviews, and I even started to receive prizes – and then I thought that it was important to continue with the same logic, if I didn't listen to the bad reviews, I also wouldn't let success influence me, I would hold fast to my writing, hold on to, hang on to what I had created.

And I think that's what I've managed to do, and I really do believe that I'll keep doing that even after having received the Nobel Prize.

When it was announced that I had been awarded the Nobel Prize in Literature, I received a lot of emails and congratulations, and of course I was very pleased, most of the greetings were simple and cheerful, but some people wrote that they were screaming with joy, others that they

were moved to tears. That truly touched me.

There are many suicides in my writing. More than I like to think about. I have been afraid that I, in this way, may have contributed to legitimising suicide. So what touched me more than anything were those who candidly wrote that my writing had quite simply saved their lives.

In a sense I have always known that writing can save lives, perhaps it has even saved my own life. And if my writing also can help to save the lives of others, nothing would make me happier.

Thank you, Swedish Academy for having awarded me the Nobel Prize in Literature.

And thank you to God. (*Collected*)

Understanding GST

Irfan

II B.Com

What is GST?

Goods and Services Tax (GST) is a tax system used in many countries around the world, including India, Australia, and Canada. It is designed to simplify how taxes are collected on goods and services. Before GST, there were several different taxes for different things, which made the tax system complex and confusing. GST aims to replace these multiple taxes with a single, unified tax.

The main goals of GST are:

- 1. Simplify the Tax System:** GST brings all the different taxes into one system, making it easier for businesses and consumers to understand and manage.
- 2. Reduce Complexities:** By replacing multiple taxes with one, GST reduces the number of rules and paperwork.
- 3. Increase Tax Compliance:** With a simpler

system, it is easier for businesses to comply with tax laws and for governments to collect taxes.

- 4. Boost Economic Growth:** A simplified tax system can help businesses grow by making it easier to trade and invest.

Types of GST

GST is divided into four main types. Each type serves a specific purpose and is collected by different levels of government. Here's a breakdown of each type:

1. Central Goods and Services Tax (CGST)

- **Definition:** This is the tax collected by the central government on goods and services.
- **Purpose:** CGST is used to tax transactions within a single state. It is part of the unified GST system that helps

avoid the cascading effect of multiple taxes.

2. State Goods and Services Tax (SGST)

- **Definition:** This is the tax collected by state governments on goods and services.
- **Purpose:** SGST is also used to tax transactions within a state, complementing CGST. The revenue collected goes to the state's treasury.

3. Integrated Goods and Services Tax (IGST)

- **Definition:** This is the tax collected on transactions between different states or between a state and a Union Territory.
- **Purpose:** IGST ensures that goods and services moving across state boundaries are taxed in a way that prevents double taxation. It helps to balance the revenue between states.

4. Union Territory Goods and Services Tax (UTGST)

- **Definition:** This is the tax collected by Union Territories (regions directly governed by the central government) on goods and services.
- **Purpose:** UTGST functions similarly to SGST but is applicable in Union Territories. It complements CGST for transactions within these territories.

Vijay Kelkar Committee Recommendations

The Vijay Kelkar Committee was set up to provide recommendations on implementing GST in India. Here are some key recommendations made by the committee:

1. **Amendment to the Constitution:** The committee recommended that Parliament amend the 101st Constitutional Amendment to enable the implementation of GST.
2. **Establishment of a New Body:** The creation of a dedicated body to oversee GST implementation, which was later known as the GST Council.
3. **Risk Allocation:** The committee suggested a case-based risk allocation formula for various participants in projects to ensure fairness and clarity.
4. **Independent Regulatory Agencies:** The need for independent agencies to regulate and oversee GST-related activities to ensure transparency and accountability.
5. **Prevention of Corruption Act:** An amendment to distinguish between genuine errors of judgment and willful corrupt practices.
6. **Public-Private Partnership (PPP):** The use of PPP models for large projects like airports, ports, and railways to leverage both public and private sector strengths.
7. **Zero-Coupon Bonds:** Allowing banks and

financial institutions to issue zero-coupon bonds, which can help in financing projects.

- 8. Bank Consortium Restrictions:** Limiting the number of banks in a consortium to streamline financial operations.
- 9. Risk Assessment:** Developing better capabilities for risk assessment and appraisal in banks to improve financial stability.
- 10. Project Monetization:** Specific guidelines for monetizing completed projects to ensure they continue to generate value.
- 11. Renegotiation Mechanism:** Creation of a mechanism for renegotiating terms of completed projects if necessary.
- 12. Long-Term Projects:** Using PPP only for long-term projects to ensure proper planning and execution.
- 13. Review of Agreements:** Reviewing model concession agreements in various sectors to ensure they meet current needs and standards.
- 14. Public Sector Participation:** Discouraging public sector undertakings from participating in PPPs to avoid conflicts of interest and inefficiencies.
- 15. Independent GST Secretariat:** Establishing a separate secretariat for the GST Council to handle administrative tasks efficiently.

- 16. Single GST Rate:** Setting a single GST rate of 12% for goods and services to simplify the tax structure.

Conclusion

GST represents a significant shift in how taxes are collected and managed. By unifying various taxes into one system, GST aims to simplify the tax process, reduce complexity, and encourage economic growth. The different types of GST—CGST, SGST, IGST, and UTGST—each play a role in ensuring that taxes are collected fairly and efficiently across different regions and transactions. The recommendations from the Vijay Kelkar Committee were instrumental in shaping the GST system in India, aiming to create a more streamlined and effective tax environment.

Humorous Facts About Tax Systems

- 1. The Ancient Egyptian Taxman:** In Ancient Egypt, tax collectors were known as “scribes.” They were so feared that even Pharaohs avoided them! The scribes had a reputation for being meticulous and relentless. Imagine a tax collector so fearsome that even the rulers had to keep their distance!
- 2. Roman Tax Jokes:** The Romans were known for their complex tax system, including taxes on everything from slave sales to ships. The famous Roman poet

Juvenal once joked that “the only thing certain in life is death and taxes” – proving that tax humor has ancient roots!

3. **Medieval English Taxes:** In medieval England, there was a tax called the “Window Tax.” People were taxed based on the number of windows in their houses. This led many to brick up their windows to avoid paying the tax. It’s said that this tax created more gloomy homes and darker streets!
4. **French Tax on Beards:** In 16th century France, there was a tax on men with beards. King Henry III imposed this tax in an attempt to encourage clean-shaven men. Imagine having to pay a tax just because you didn’t shave!
5. **Swedish ‘Tooth Tax’:** In medieval Sweden, there was a tax on teeth! Farmers had to pay a fee for each tooth their livestock had. This quirky tax aimed to ensure that farmers did not keep more animals than their land could support.
6. **U.S. ‘Luxury Tax’ on Phones:** In the early 20th century, the U.S. imposed a luxury tax on telephone services. For a short time, having a phone was considered a luxury, not a necessity. Imagine paying extra for the privilege of talking to someone on the other end of the line!
7. **Singapore’s ‘No Tax’ Delight:** Singapore is known for its relatively simple and low

tax system, which is so efficient that it has even been joked about in the media. There’s a saying that “In Singapore, even the tax collector is smiling!”

8. **Brazil’s Tax Form Drama:** In Brazil, the tax filing process is so complex that it’s often compared to solving a Rubik’s Cube blindfolded. Some people joke that if you manage to complete it correctly, you should be given a prize – or at least a medal!
9. **Australian Tax Kangaroos:** In Australia, there’s a light-hearted saying that the tax system is as confusing as trying to understand a kangaroo’s hop. The Australian Tax Office has even used kangaroo-themed mascots in their educational materials!
10. **British Tax on Pigeons:** During World War II, Britain imposed a tax on pigeons. The reasoning was that pigeons were valuable for communication. It’s amusing to think that during a war, the government was worried about people using pigeons to avoid taxes!

Modern-Day Tax Oddities

1. **Alaskan Permanent Fund Dividend:** In Alaska, residents receive an annual dividend from the state’s oil revenues, which some cheekily call a “tax-free bonus.” This has led to some interesting tax debates, with people arguing whether it’s a form of taxation or just a generous gift!

- 2. Vatican City's Unique Tax System:** Vatican City, one of the smallest countries in the world, has no income tax. Instead, it relies on donations and investments. Imagine a country where you're expected to donate rather than pay taxes!
- 3. Japanese 'Tax on Diet Drinks':** In Japan, there is a tax on sugary drinks but no tax on diet sodas. This led to some humorous situations where people would buy diet drinks to avoid taxes, even if they didn't actually like the taste!
- 4. Canada's GST/HST Jokes:** In Canada, some people joke about the GST (Goods and Services Tax) and HST (Harmonized Sales Tax) by saying that "GST stands for Get Stuffed with Tax" and HST means "How's the Sales Tax?"
- 5. French Tax on E-mail:** In France, there's a tax on sending a certain number of e-mails. While this is a historical oddity, the idea of

taxing digital communication seems humorous in today's world where emails are essential.

- 6. Tax on Eating Out in Italy:** In Italy, there's a tax on dining out at restaurants, known as a "coperto" or cover charge. This fee covers the cost of tablecloths, bread, and sometimes even a small tip. It's like paying a little extra to be treated like royalty!
- 7. Hong Kong's Low Tax Wonderland:** Hong Kong is famous for its low tax rates, which has led to the playful remark that "In Hong Kong, the only thing lower than the tax rate is the price of dim sum!"
- 8. U.S. State Tax Variety:** In the United States, each state has its own tax laws, leading to some peculiarities. For example, in some states, there are taxes on things like candy and gum, but not on food. It's amusing to think that you might pay extra for a pack of gum but not for a sandwich!

M. Akhila, II B.Com.

P. Mani Kumar, B.Com.

**INSTITUTIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION
(Effective from July 2017)**

Accreditation - (Cycle - 3)

**PEER TEAM REPORT ON
INSTITUTIONAL ACCREDITATION OF
JAGARLAMUDI KUPPUSWAMY CHOUDARY COLLEGE
C-32701**

**Guntur
Andhra Pradesh
522006**

**NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL
An Autonomous Institution of the University Grants Commission
P.O. Box No. 1075, Nagarbhavi, Bengaluru - 560 072, INDIA**

Section I:GENERAL INFORMATION

1.Name & Address of the institution:	JAGARLAMUDI KUPPUSWAMY CHOUDARY COLLEGE Guntur Andhra Pradesh 522006	
2.Year of Establishment	1968	
3.Current Academic Activities at the Institution(Numbers):		
Faculties/Schools:	4	
Departments/Centres:	15	
Programmes/Course offered:	24	
Permanent Faculty Members:	79	
Permanent Support Staff:	52	
Students:	2379	
4.Three major features in the institutional Context (Asperceived by the Peer Team):	1. The college is catering the educational aspiration of the students coming from under privilege sections of the society by providing scholarship and freeship 2. Good physical infrastructure supported by the Management 3. Participative and decentralized administrative system	
5.Dates of visit of the Peer Team (A detailed visit schedule may be included as Annexure):	From : 21-08-2023 To : 22-08-2023	
6.Composition of Peer Team which undertook the on site visit:		
	Name	Designation & Organisation Name
Chairperson	DR. AMITABH SAXENA	Vice Chancellor,Dr CV Raman university
Member Co-ordinator:	DR. ANUP KUMAR DEY	Professor,Assam University Silchar
Member:	DR. SUNDARARAMAN RAMARATHINAM	FormerPrincipal,National College
NAAC Co - ordinator:	Dr. M.s. Shyamasundar	

Section II: CRITERION WISE ANALYSIS

Observations (Strengths and/or Weaknesses) on each qualitative metrics of the key Indicator under the respective criterion (This will be a qualitative analysis of descriptive nature aimed at critical analysis presenting strength and weakness of HEI under each criteria)

Criterion1 - Curricular Aspects (Key Indicator and Qualitative Metrics(QIM) in Criterion1)	
1.1	Curriculum Design and Development
1.1.1 QIM	Curricula developed and implemented have relevance to the local, national, regional and global developmental needs which is reflected in Programme outcomes (POs), Programme Specific Outcomes(PSOs) and Course Outcomes(COs) of the Programmes offered by the Institution.
1.2	Academic Flexibility
1.3	Curriculum Enrichment
1.3.1 QIM	Institution integrates crosscutting issues relevant to Professional Ethics ,Gender, Human Values ,Environment and Sustainability into the Curriculum
1.4	Feedback System

Qualitative analysis of Criterion 1

JKC College provides a variety of UG programmes in arts, science, commerce and management as well as PG programmes in Science and IT. An overview of the curriculum adopted by the college gives an impression that these have relevance to the local, national, regional and global needs. The college has adopted the Choice Based Credit System (CBCS) in 2015-16 which was revised in 2020-21. The institution's curricula are all taught in accordance with the UGC's Outcome Based Education (OBE) criteria. The PG programmes viz. M. Sc in Microbiology, Biotechnology, Chemistry, M.C.A and UG programmes in Data Science, Data Analytics, Biotechnology, Communicative English, Artificial Intelligence, B.B.A, Cost and Management Accounting, Auditing, IT and Computer Applications, B. Voc are as per the growing demands of the learners. Programme Outcomes (POs), Programme Specific Outcomes (PSOs), Course Outcomes (COs), Curriculum Design and delivery are prepared based on Bloom's Taxonomy. Project based learning is incorporated in MCA and M. Sc (Chemistry); Community service Project, Short-Term internship and Six Months Internship are incorporated in curriculum of UG programmes.

The college has included the cross-cutting issues relevant to Gender equality, Environmental, Conservation, sustainable development, Human values and Professional ethics in the curriculum. A mandatory course titled "Human Values and Professional Ethics" is offered to all UG students to create awareness on values and ethics. In order to shape the students into socially conscious individuals, all UG students must do a two-month community service project for 4 credits. The Literature and language departments have incorporated courses on Gender issues and Gender equality. Anti-Sexual Harassment Cell of the college organizes some programmes related to Gender equality. The mandatory Life skill course "Environmental Studies" at the UG level sensitises students to the maintenance and sustenance of the Earth's Eco system. Plant Nursery, Fruits and Vegetable Preservation, Dairy Techniques, Food Adultration, and Solar Energy are some of the skill development courses available in the college. The curriculum of M. Sc Microbiology and M. Sc Biotechnology also addresses environmental issues.

Criterion2 - Teaching-learning and Evaluation (Key Indicator and Qualitative Metrics(QIM) in Criterion2)	
2.1	Student Enrollment and Profile
2.2	Catering to Student Diversity
2.2.1 QIM	The institution assesses the learning levels of the students and organises special Programmes for advanced learners and slow learners
2.3	Teaching- Learning Process
2.3.1 QIM	Student centric methods, such as experiential learning, participative learning and problem solving methodologies are used for enhancing learning experiences
2.3.2 QIM	Teachers use ICT enabled tools including online resources for effective teaching and learning process.
2.3.4 QIM	Preparation and adherence of Academic Calendar and Teaching plans by the institution
2.4	Teacher Profile and Quality
2.5	Evaluation Process and Reforms
2.5.3 QIM	IT integration and reforms in the examination procedures and processes including Continuous Internal Assessment (CIA) have brought in considerable improvement in Examination Management System (EMS) of the Institution
2.6	Student Performance and Learning Outcomes
2.6.1 QIM	Programme and course outcomes for all Programmes offered by the institution are stated and displayed on website and communicated to teachers and students.
2.6.2 QIM	Attainment of programme outcomes and course outcomes are evaluated by the institution.
2.7	Student Satisfaction Survey

Qualitative analysis of Criterion 2
<p>The initial MID Test results and the course teachers' comments based on conversations in class are used to determine the students' learning levels. It also employs the Mentor Mentee approach. Departments provide bridge courses of at least one week in length to help students who are falling behind in their studies. Conduct of remedial classes is one of the particular initiatives and assistance provided to slow learners. Advanced learners are encouraged to take part in workshops, seminars, internships, inter collegiate competitions etc. The Choice-Based Credit Systems with Outcome-Based Education approach adopted by the college may instill necessary skills and a good attitude in student-centered learning. Participatory, Experiential and Project Based Learning are adopted by the college. A good number of the skill-based courses offered by the college give students practical training to improve their skills. Internships are included in the redesigned CBSC pattern curriculum for all students beginning in the 2020-21 academic year. Soft skill training workshops have been organized by Training and Placement Cell of the college. Students at CRT Training Classes are involved in problem solving and Computer science students are trained to create software to solve real-world challenges. Teachers employ ICT-enabled technologies, such as online materials, to facilitate successful teaching and learning processes. Under the redesigned CBCS pattern of the OBE model, online courses from NPTEL, SWAYAM, and ANU MOOCS are incorporated in the curriculum. Before the start of the academic year, the institution creates a handbook and annual academic calendar. Before class work begins, the Head of the Departments finalise the distribution of courses, the timetable, and other tasks after consulting with faculty. Regular department meetings are held to examine the execution of academic plans. Before the start of the semester, each teacher creates a teaching plan for the course they are assigned. It includes course outcomes, teaching subjects, teaching hours, pedagogy, student-centered curriculum, and extracurricular activities for effective teaching. Every teacher keeps a teaching diary that details their daily and hourly instructional activities. The two phases of the evaluation procedure are weighted 40:60 starting from 2020-21 - Continuous</p>

Internal Assessment (CIA) and Semester End Examination (SEE). The updated CIA exam schedule consists of 2 mid terms, an assignment, a quiz, a seminar, and attendance with appropriate weighting. Students' academic achievement is expressed in terms of grade points, SGPA, and CGPA. Yoga, NCC, NSS, community service, internships, and other activities all count towards a student's requirement for credits. The entire process is monitored by the office of the Controller of Examinations.

The affiliated university oversees and controls the whole assessment and evaluation procedure. But the institution's IQAC takes the initiative to schedule the internal exams. The use of outcome-based evaluation based on Bloom's Taxonomy is used, and CCTV surveillance cameras are used to monitor examinations.

Criterion3 - Research, Innovations and Extension (Key Indicator and Qualitative Metrics(QIM) in Criterion3)	
3.1	Promotion of Research and Facilities
3.1.1 QIM	The institution's Research facilities are frequently updated and there is a well defined policy for promotion of research which is uploaded on the institutional website and implemented
3.2	Resource Mobilization for Research
3.3	Innovation Ecosystem
3.3.1 QIM	Institution has created an eco system for innovations, creation and transfer of knowledge supported by dedicated centers for research, entrepreneurship, community orientation, Incubation etc.
3.4	Research Publications and Awards
3.5	Consultancy
3.6	Extension Activities
3.6.1 QIM	Extension activities are carried out in the neighbourhood community, sensitising students to social issues, for their holistic development, and impact thereof during the last five years
3.7	Collaboration

Qualitative analysis of Criterion 3

The college spends on equipment, augmentation of labs, and e-journal subscriptions to give researchers the best facilities possible. The science departments' laboratories are equipped with enough tools to meet the extra academic and research requirements of staff members and students seeking Master's and Doctoral degrees. The institute vitalizes to organise workshops, training programmes, sensitization programmes, conferences, seminars, and symposia with distinguished resource people from businesses and institutions of higher learning in order to develop research culture. The college has a subscription of 81 journals, more than 6000 e- journals, and 335,000 e- books. The college curriculum supports a research culture by requiring projects and internships in UG and PG levels. Hands-on training and industry tours allow students to learn realistically via contact, working procedures, and employment practises. Wi-Fi is available across the campus, and the library has internet access for e-resources. High-speed Wi-Fi and smooth communication have been made possible by improved IT support for research up to 1000 Mbps. But till now the faculty members could not publish their research papers in the reputed indexed journals at the desired level and they need to put their efforts on this aspect. Moreover, till now the college has not received any funded research project as well as no patent is registered against any faculty member of the college.

The 3 NSS units of the college as part of the extension component of education, assist the surrounding communities with student volunteers directed by three teacher programme officers. Programmes under the Swachh Bharat Abhiyan were held, including clean campuses, green campuses, swachhatha rallies, anti-

ragging marches, cleaning of public spaces in nearby communities, and awareness of COVID-19. In order to increase public awareness of democracy and the right to vote, events like National Voters Day are held. Programmes for the community are organised in cooperation with various organizations/government entities including the Department of Youth Services, STEP Swashakthi, Guntur, AP Road Transport Authority, Guntur Municipal Corporation, Krishi Vignan Kendram, Lam, and National Green Corporation. The YRC routinely hosts events that benefit the student community and the broader public, such as AIDS awareness workshops, blood donation drives, health awareness campaigns, and rallies for road safety. The 2 units of NCC observes national importance days to build character formation, patriotism and discipline among students. 4 cadets of the college have participated in the Republic Day Parade and 5 cadets have participated in the Sainik Camp held in New Delhi other than participating other state and national level events. The Vistruthi -Extension Activities Wing of the college organises several programmes like Drug abuse, Farmers day, Mother's day, Workshops on Yoga, Food, Diseases and Exercises and intramural competitions among students. In collaboration with local organisations that support women, the Women Empowerment Cell of the college has taken an active role in a number of social activities aimed at promoting women's awareness and empowerment. The cell also organized an Awareness Programme on Cervical Cancer, Menstrual and Premarital Issues and precautions.

Criterion4 - Infrastructure and Learning Resources (Key Indicator and Qualitative Metrics(QIM) in Criterion4)	
4.1	Physical Facilities
4.1.1 QIM	The Institution has adequate infrastructure and physical facilities for teaching- learning. viz., classrooms, laboratories, computing equipment etc.
4.1.2 QIM	The institution has adequate facilities for cultural activities, yoga, games and sports (indoor & outdoor); (gymnasium, yoga centre, auditorium, etc.)
4.2	Library as a Learning Resource
4.2.1 QIM	Library is automated using Integrated Library Management System (ILMS)
4.3	IT Infrastructure
4.3.1 QIM	<i>Institution has an IT policy covering wi-fi, cyber security, etc., and allocated budget for updating its IT facilities</i>
4.4	Maintenance of Campus Infrastructure
4.4.2 QIM	There are established systems and procedures for maintaining and utilizing physical, academic and support facilities - laboratory, library, sports complex, computers, classrooms etc.

Qualitative analysis of Criterion 4

The site of the college encompasses 6.802 acres of lush greenery, and the infrastructure and buildings are outfitted with all necessary amenities. It has 55 Classrooms, 30 Laboratories, 4 Seminar halls, e-class rooms, Audio-visual halls, Virtual class rooms, Staff rooms, Individual rooms for different cells, Auditorium, UG & PG Libraries and individual department libraries, rest room for women staff and students and canteen. For students with special needs, the college has lift and ramp facilities. The college has two RO plants that provide clean drinking water. In addition to the aforementioned amenities, the college has three uninterrupted power supply generators of 100 kVA, 20 kVA, and 10 kVA, a 20 KW solar energy system, a First-Aid facility in the health center, and a branch of Union Bank of India. The college has parking garages, a distance education building, and vermicomposting unit. The college has Skill Development Centre with 30 laptops. Both students and employees have access to a health center with a full-time doctor and compounder.

The college has a 4.0-acre playground for athletic sporting events, which includes outdoor facilities for cricket, athletics and other track and field events, separate volleyball courts, and basketball courts. In a space of around 4833 square feet, the college is given access to indoor sports like table tennis, carom, chess, and shuttle badminton. A gym with almost 2100 square feet of space for students and employees features contemporary equipment.

The college library is provided by the Integrated Library Management System (ILMS), which is supported by the "SOUL2.0" software that was created and developed by the INFLIBNET center in Ahmedabad in response to the needs of the college. Every form of transaction makes use of the barcode technology. The ILMS Oracle Software completely automates the PG library as well. Both the UG Library (5810.89 square feet) and the PG Library (1800 square feet) are equipped with 57,365 books (45125 titles), 2249 bound periodicals, 1004 CDs and DVDs, 48 journals and magazines, 05 newspapers, 372 maps, and 425 microfiches. Over 15,643 books (5518 titles) and 783 bound periodicals, 29 journals and magazines, 979 CDs and DVDs, and 138 project reports are available at the PG Library. Remote access facility for e-Resources of N-LIST (e-Shodh Sindu), DELNET and WEB OPAC. E-Learning Center and Internet center are available with 16 computers (both UG & PG libraries) for accessing e- resources and Internet facility.

The college regularly updates its Wi-Fi and IT infrastructure. There are 500 total computers on campus. For faculty and students to access the internet from anywhere in the college, the institution has installed Wi-Fi. The college has a 1000 Mbps internet facility to manage the IT infrastructure and facilities. The budgetary provision is made for regular updating of its IT infrastructure. The college development money is used for furniture upkeep and minor repairs, as well as other electrical equipment. A well furnished canteen is maintained on lease by an external entitled contractor, however regular oversight of canteen amenities is undertaken by various infrastructure committee members.

Criterion5 - Student Support and Progression (Key Indicator and Qualitative Metrics(QIM) in Criterion5)	
5.1	Student Support
5.2	Student Progression
5.3	Student Participation and Activities
5.3.2 QIM	Presence of an active Student Council & representation of students on academic & administrative bodies/committees of the institution
5.4	Alumni Engagement
5.4.1 QIM	The Alumni Association / Chapters (registered and functional) contributes significantly to the development of the institution through financial and other support services.

Qualitative analysis of Criterion 5

The institution has developed a systematic mechanism for student participation in the institution's academic and administrative apparatus. Students with a strong academic record and interpersonal abilities are nominated to serve as class representatives. One male and one female representative are chosen. These class representatives coordinate between the class's students and faculty members. The class representatives play an important role in the Mentor-Mentee system. They are designated as admins in the WhatsApp group for the relevant class in order to transmit information to students. They are summoned to all student-related meetings. The progression rate of students to the higher studies is not at the expected level, although the placement rate is encouraging.

The "JKCCOSA", the Alumni Association of the college is registered under the Societies Registration Act 2001 (Regd No: 293 of 2017). The association has organized various literacy, cultural and other social activities as well as lectures, conferences and seminars. JKCCOSA held an Alumni Day in Grand Manner during the college's Golden Jubilee Celebrations in February 2018. On this occasion, JKCCOSA has donated Rs. 1.4 Crore to the College. Alumni donations help to improve students' amenities. One aluminate contributed to the installation of an R.O. water plant. Over the last three decades, qualifying students have received Endowment Scholarships from Alumni. As members of the college's Executive Committee and Governing Body, alumni also play a significant part in the college's development initiatives. As members of the BOS of departments and the Academic Council, they assist the institution in the development and enrichment of curricula. Some Alumni serve as faculty at JKC College and are actively involved in the college's development. Prominent alumni includes leading industrialists, Doctors and other professionals as well as university and college teachers including a former Vice Chancellor of a Central University and they were present during the interaction session with the Peer Team.

Criterion6 - Governance, Leadership and Management (Key Indicator and Qualitative Metrics(QIM) in Criterion6)	
6.1	Institutional Vision and Leadership
6.1.1 QIM	The governance of the institution is reflective of an effective leadership in tune with the vision and mission of the Institution
6.1.2 QIM	The effective leadership is reflected in various institutional practices such as decentralization and participative management.
6.2	Strategy Development and Deployment
6.2.1 QIM	The institutional Strategic / Perspective plan is effectively deployed
6.2.2 QIM	The functioning of the institutional bodies is effective and efficient as visible from policies, administrative setup, appointment, service rules and procedures, etc.
6.3	Faculty Empowerment Strategies
6.3.1 QIM	The institution has effective welfare measures for teaching and non-teaching staff and avenues for career development/ progression
6.4	Financial Management and Resource Mobilization
6.4.1 QIM	Institution conducts internal and external financial audits regularly
6.4.3 QIM	Institutional strategies for mobilisation of funds and the optimal utilisation of resources
6.5	Internal Quality Assurance System
6.5.1 QIM	Internal Quality Assurance Cell (IQAC) has contributed significantly for institutionalizing the quality assurance strategies and processes visible in terms of – Incremental improvements made for the preceding five years with regard to quality (in case of first cycle) Incremental improvements made for the preceding five years with regard to quality and post accreditation quality initiatives (second and subsequent cycles)
6.5.2 QIM	The institution reviews its teaching learning process, structures & methodologies of operations and learning outcomes at periodic intervals through IQAC set up as per norms and recorded the incremental improvement in various activities (For first cycle - Incremental improvements made for the preceding five years with regard to quality For second and subsequent cycles - Incremental improvements made for the preceding five years with regard to quality and post accreditation quality initiatives)

Qualitative analysis of Criterion 6

As mentioned in the Vision and Mission, the college is devoted to providing value-based education. Quality and excellence in teaching, research, and outreach activities are ensured by the governance. The UGC representatives, University nominations, eminent academicians, business leaders, employers, faculty, alumni, and students serve as the management's representatives in governance. The Governing Body and Academic Council provide direction for the institution's operations. The Governing Body, Academic Council, Finance Committee, and Board of Studies are the statutory bodies that were established in accordance with the regulations of the UGC, the Government of Andhra Pradesh, and Acharya Nagarjuna University, the affiliating University. Under the direction of the Principal, the Boards of Studies, the Heads of Departments,

and the Internal Quality Assurance Cell (IQAC) all participate in the formulation of policies.

The university uses decentralization and participatory management in all academic and administrative processes by incorporating all stakeholders in the planning, review, and execution of policies and guidelines. Planning and conducting of exams is done by the Controller Examinations and team. The conveners and coordinators of all committees, centers, clubs, and associations are active in organizing and carrying out their particular activities. The efficient operation of activities is catalyzed by faculty representation in all statutory and non-statutory bodies. Through representation on the Academic Council, the Board of Studies, and all Clubs and Associations, students are also granted roles in governance.

The organization runs on a well-organized administrative framework that is overseen and supported by statutory and non-statutory bodies. The main duties of the GB are approval of the perspective planning and quality policy, approval of the annual budget, approval for the establishment of new infrastructure facilities, approval of new programs and initiatives, ratification of Academic Council minutes, approval of staff recruitment and advancement, and sanction of scholarships and freships for the students.

Employees are insured by the Accidental Group Insurance; a relatively less amount as the seed money is given for academic and student research projects, financial assistance is extended for attending conference, seminar, refresher course, workshop, FDP. Travel grant, membership in professional groups, and rewards for M.Phil. and Ph.D. holders to promote research are all examples of financial assistance. Teaching and non-teaching staff have access to the Provident Fund and the ESI facility, respectively. Medical leave is given as per the government rule.

The college has a system in place for conducting annual internal and external audits of all of its financial operations. The primary source of revenue is the tuition fee, which is a fee that is collected from students without capitation or gift. Extending the institution's facilities to hold competitive exams, CA exams, and other university/board exams generates revenue. The IQAC made a substantial contribution to the institutionalization of Quality Assurance strategies and procedures. The IQAC of the College has been performing Academic Audit both Internal & External every year as a quality enhancer and assurance initiative. An organized mechanism is introduced by IQAC to review the Teaching Learning process on a regular basis.

Criterion7 - Institutional Values and Best Practices (Key Indicator and Qualitative Metrics(QIM) in Criterion7)	
7.1	Institutional Values and Social Responsibilities
7.1.1 QIM	Measures initiated by the Institution for the promotion of gender equity during the last five years.
7.1.3 QIM	Describe the facilities in the Institution for the management of the following types of degradable and non-degradable waste (within 500 words) <ul style="list-style-type: none"> • Solid waste management • Liquid waste management • Biomedical waste management • E-waste management • Waste recycling system • Hazardous chemicals and radioactive waste management
7.1.8 QIM	Describe the Institutional efforts/initiatives in providing an inclusive environment i.e., tolerance and harmony towards cultural, regional, linguistic, communal socioeconomic and other diversities (within 500 words).
7.1.9 QIM	Sensitization of students and employees of the Institution to the constitutional obligations: values, rights, duties and responsibilities of citizens (within 500 words).
7.1.11 QIM	Institution celebrates / organizes national and international commemorative days, events and festivals (within 500 words).
7.2	Best Practices
7.2.1 QIM	Describe two best practices successfully implemented by the Institution as per NAAC format provided in the Manual.
7.3	Institutional Distinctiveness
7.3.1 QIM	Portray the performance of the Institution in one area distinctive to its priority and thrust within 1000 words

Qualitative analysis of Criterion 7
<p>Despite being co-educational, the institution shows a gradual increase in the number of female students enrolling in higher education in Andhra Pradesh. The core beliefs, objectives, and policies ensure that facilities are provided and that curricular, co-curricular, and extracurricular activities are conducted with gender parity, safety, and security on campus in mind. Equal HODs (35%), female faculty (60%) IQAC Members (35%) Academic Council (35%), BOS Members (60%), and Facilitators of Committees/ Clubs/ Centers (40%) are among the women who hold academic and administrative positions in various portfolios. The town's co-educational institutions have a high proportion of female students enrolled. During the accrediting period, the average enrollment of female students was greater than 45%. Gender Equity Sensitization during Student Induction Programme is organized. The purpose of the program sessions is to educate the new recruits on gender equity and grievance redressal procedures. Women's Wing, ICC, and other organizations organize gender-based activities. The Anti-Sexual Harassment Committee plans campaigns to educate students about gender equality. Workshops, seminars, webinars, and international and national conferences are used to promote gender sensitivity. Security in campus with CCTV surveillance, monitoring entry of all vehicles and persons accompaniment of women staff during educational trips, Mobile DISHA App, promoted by Andhra Pradesh Police Department installed in all girl student's mobile to ensure safety, exclusive Vehicle Parking for Women, Day Care Center, exclusive Gym Facilities in College for girls, Common Rooms for girl students are extended in the college.</p>

The institute works to instill harmony and tolerance in young minds. Activities are carried out by various cells, centers, and groups to combine cultural, regional, linguistic, and economic diversity. Cultural events and Founders' Day give kids the opportunity to work together to expel differences. Every year, the Multicultural Festival honors ethnic diversity. Independence Day, Republic Day, and Gandhi Jayanthi are all occasions when patriotism is celebrated and observed. On Flag Day, people give money to the National Foundation for Communal Harmony. The dress code is one way to show solidarity. Helping during natural disasters like the Kerala floods and the Hud-hud cyclone helps develop social responsibility. Rs. 1,50,000 in disaster relief was given to those in need.

Green Campus practice is adopted by the college with the objectives to inculcate Environmental awareness in students and staff, and to make the campus green and litter free and plastic free. A green protocol has been introduced on campus, and a green protocol statement has been posted in strategic locations. The second best practice is Training and Placements for students with an objective to provide training and placements for final year students. Students belonging to different courses like BSc, B.Com, BCA and BBA are trained according to the demands of various placements companies. But regular coaching classes on communication skill and preparation for different competitive examinations are needed to be conducted by the college.

Section III: OVERALL ANALYSIS based on Institutional strengths, Weaknesses, Opportunities & Challenges (SWOC) (up to 500 words)

Overall Analysis

Strength:

- 1) Participative and decentralized administrative system
- 2) Financial assistance for disadvantaged students
- 3) ICT enabled classrooms
- 4) Efficacious Mentor Mentee System
- 5) Scholarships & Free ships for financially weak students
- 6) Well managed Placement Cell
- 7) NCC, NSS, YRC units and Performing Arts Cell are performing well
- 8) Efficient academic delivery mechanism
- 9) Separate UG and PG libraries
- 10) Regular organization of International Poetry Festival and other co-curricular events

Weaknesses:

- 1) Less number of faculty member with Ph D degree
- 2) No Patent registered against any faculty member

3) Less number of publication in Scopus, Web of Science, Web of Knowledge indexed and UGC CARE listed journals

4) No funded research projects by the faculty members

Opportunities:

1) Early registration of the Academic Bank of Credit

2) Extending the facility of Digilocker to the students

3) Introducing more value and skill based courses related to industry and service sector

4) Active support of the highly placed Alumni

5) Explore potential for industry-sponsored research

Challenges:

1) Continously decreased enrollment in P.G programs

2) Less number of students in Literature and Humanities Departments

3) Low English Proficiency among students at the entry level.

4) Introducing new PG programs

5) Getting sanctioned posts from the government

Section IV: Recommendations for Quality Enhancement of the Institution

(Please limit to **ten major ones** and use telegraphic language) (It is not necessary to indicate all the ten bullets)

- Career Guidance Cell should conduct classes for competitive examination
- MA in English and M. Com are recommended to be introduced
- The faculty members should bring research projects funded by DBT, ICSSR, UGC and other research agencies.
- The faculty members should take up consultancy services
- Installation of CCTV in the Central Library and PG Library
- Back up power system should be extended to the Library
- Procurement of new books on different subjects viz. literature, humanities is recommended
- Sanitary Vending Machines should be installed in different places of the campus
- The Faculty members should give more attention to publish in Scopus, Web of Science, Web of Knowledge indexed and UGC CARE listed journals
- The Faculty members should endeavour to register for Patent
- English Communication course should be provided to the faculty members who are not proficient in English
- Reasonable amount of seed money should be provided by the Management to the faculty members to take up Minor Research Projects
- Certificate Course of Communicative Sanskrit is recommended to be introduced
- The college should be complete the process of registration for Academic Bank of Credit at the earliest
- The college needs to adopt all the important recommendations of the NEP 2020 at the earliest

I have gone through the observations of the Peer Team as mentioned in this report

Signature of the Head of the Institution

Seal of the Institution

Sl.No	Name		Signature with date
1	DR. AMITABH SAXENA	Chairperson	
2	DR. ANUP KUMAR DEY	Member Co-ordinator	
3	DR. SUNDARARAMAN RAMARATHINAM	Member	
4	Dr. M.s. Shyamasundar	NAAC Co - ordinator	

Place

Date

राष्ट्रीय मूल्यांकन एवं प्रत्यायन परिषद

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग का स्वायत्त संस्थान

NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL

An Autonomous Institution of the University Grants Commission

Quality Profile

Name of the Institution : Jagarlamudi Kuppuswamy Choudary College (Autonomous), Guntur

Place : JKC Nagar, Choudaripet, Dist. Guntur, Andhra Pradesh

Criteria	Weightage (W_i)	Criterion-wise Weighted Grade Point (Cr WGP)	Criterion-wise Grade Point Averages (Cr WGP/ W_i)
I. Curricular Aspects	150	550	3.67
II. Teaching-Learning and Evaluation	300	910	3.03
III. Research, Innovations and Extension	150	451	3.01
IV. Infrastructure and Learning Resources	100	320	3.20
V. Student Support and Progression	100	329	3.29
VI. Governance, Leadership & Management	092	298	3.24
VII. Institutional Values and Best Practices	100	302	3.02
Total	$\sum_{i=1}^7 W_i = 992$	$\sum_{i=1}^7 (CrWGP) = 3160$	

$$\text{Institutional CGPA} = \frac{\sum_{i=1}^7 (CrWGP)}{\sum_{i=1}^7 W_i} = \frac{3160}{992} = \boxed{3.19}$$

Grade =

Date : September 07, 2023

[Signature]
Director

- This certification is valid for a period of Five years with effect from September 07, 2023
- An institutional CGPA on four point scale in the range of 3.51 - 4.00 denotes A⁺ grade, 3.26-3.50 denotes A⁺ grade, 3.01-3.25 denotes A grade, 2.76-3.00 denotes B⁺ grade, 2.51-2.75 denotes B⁺ grade, 2.01-2.50 denotes B grade, 1.51-2.00 denotes C grade
* rounded off to the nearest integer

EC(SC)/164/3rd Cycle/APCOGN12055

తెలుగు విభాగము

విషయసూచిక

1.	బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి: డాక్టర్ కాసరనేని సదాశివరావు	పాతూరి కోటేశ్వరరావు 1
2.	తెలుగు సాహిత్యంలో తొలి మానవవాది 'కవిరాజు'	కీ.శే. డా. నాగళ్ళ గురుప్రసాదరావు 7
3.	అమ్మ	ఎం. అఖిల 10
4.	ఆధునిక తెలుగు కవితావికాసం	కీ.శే. డా. కడియాల రామ్మోహన్‌రాయ్ 11
5.	తెలుగు రాజులు	పి. లోకేష్ 15
6.	తారకరాముడు	డా. నాగభైరవ ఆదినారాయణ 16
7.	గొప్ప త్యాగం	మొహమ్మద్ సాద్ 16
8.	తల్లిదండ్రులు	ఎ. రాజేష్ 17
9.	పొడుపు కథలు	కె. వంశీ 18
10.	తెలుగు గ్రామీణ ఆటలు	కె. వంశీ 20
11.	ఘోస్ట్ షిప్	ఎస్.కె. షాహిద్ 21
12.	స్వాతంత్ర్య సమరశీలి - పర్వతనేని వీరయ్య చౌదరి	కె. రేవంత్ 23
13.	సాధన అంటే ఇలా ఉండాలి..!	బి. కార్తీక్ 24
14.	కోపం	ఆర్. బ్రహ్మేశ్వరరావు 24
15.	నాన్న ప్రేమ	వి. నీరజ్ 25
16.	నమ్మకం	కె. దినేష్ 26
19.	రాముడు ఊరేగింపు	ఎం. అఖిల 27
20.	నిర్లక్ష్యం	ఎ. జ్యోత్స్న 27
21.	పర్యావరణం	ఎ. అంజలి 28
22.	రారాజు	పి. తేజసాయి 28

బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి
డాక్టర్ కాసరనేని సదాశివరావు

డాక్టర్ కాసరనేని సదాశివరావు వృత్తిపరంగా ప్రముఖ శస్త్ర వైద్యుడైనప్పటికీ అనేక రంగాలలో తన ప్రతిభా పాటవాలతో ప్రసిద్ధికెక్కారు. విద్యారంగంలో తన దార్శనికతవల్ల రాష్ట్రస్థాయి విద్యాసంస్థలుగా జె.కె.సి కళాశాలను, ఆర్.వి.ఆర్. అండ్ జె.సి ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలను తీర్చిదిద్దారు. ప్రవృత్తిగా సాహిత్యంపై అభిరుచితో “సాహితీ సదస్సును” గుంటూరులో నెలకొల్పి పేరున్న కవులను, సాహితీవేత్తలను ఒప్పించి ప్రతినెలా సమావేశాలు ఏర్పాటు చేశారు. చదువుకున్నవారు రాజకీయాలలోకి రావాలని బలంగానమ్మి తను ఆదర్శంగా రాజకీయ రంగ ప్రవేశం చేశారు. సమాజంలో విలువలు కాపాడడానికి తన ప్రవర్తన ద్వారా ఆదర్శవంతమైన జీవనవిధానం ద్వారా ఎంతో మందికి మార్గదర్శకుల మయ్యారు. ఎల్లవేళలా చుట్టూవున్న వారికి శుభం కలిగించే “సదాశివుడు”య్యారు. అట్టి మహనీయుని శతజయంతి (1923-2023) జరుపుకోవడం, ఆదర్శ జీవనానికి పట్టాభిషేకంగా శతజయంతి కమిటీ సభ్యులమైన మేము భావిస్తున్నాము.

జననం: డాక్టర్ కాసరనేని సదాశివరావు గారు 1310 1923 తేదీన తక్కెళ్ళపాడు శివారు రామచంద్ర పాలెంలో జన్మించారు. అప్పటికి ఆ ఊరు జనాభా వందమాత్రమే. తాను పుట్టి జనాభాను ఒక శాతం పెంచారు. ఇది ప్రసిద్ధ అమెరికన్ సాహితీవేత్త మార్క్ ట్వేన్ కే తగిందని డాక్టరు గారు తన ఆత్మకథలో వ్రాశారు. డాక్టరుగారి తండ్రి రామశాస్త్రి తల్లి సౌభాగ్యమ్మ. వారికి డాక్టరు గారు మొదటి సంతానం. ‘సదాశివుడు’ అని పేరు

పాతూరి కోటేశ్వరరావు,
విశ్రాంత అధ్యాపకులు, జె.కె.సి. కళాశాల
పెట్టారు. తరువాత కలిగిన సంతానం నలుగురు మగపిల్లలు, ముగ్గురు ఆడపిల్లలు. ఒక అబ్బాయి, ఒక అమ్మాయి అకాలమరణం చెందారు. డాక్టరుగారు చిన్నతనం నుండి తక్కెళ్ళపాడులోని తాతయ్య, పిన్నమనేని వీరయ్య, అమ్మమ్మ బసవమ్మల దగ్గర పెరిగారు. మేనమామ సూరయ్య విద్యాధికుడు కావడం వల్ల డాక్టరు గారి చదువుపై తను బాగా శ్రద్ధ తీసుకున్నారు.

విద్యాభ్యాసం : డాక్టరుగారి ప్రాథమిక విద్య తక్కెళ్ళపాడు ఎలిమెంటరీ స్కూల్లోనే జరిగింది. చదువుపై వీరయ్య గారి కన్నా బసవమ్మ గారికి పట్టుదల ఎక్కువగా వుండేది. హైస్కూలు విద్యకు గుంటూరు హిందూ కాలేజి ప్రాంగణం ఎంచుకున్నారు. అక్కడ ఉపాధ్యాయులను గురించి చాలా గొప్పగా ఆత్మకథలో వ్రాశారు. మాథెమెటిక్స్ టీచరు మైలవరపు వెంకట్రామయ్య గారి వల్ల ఎస్.ఎస్. యల్.సి. లో మాథ్స్ ఎలక్టివ్ సబ్జెక్టుగా తీసుకొని ఇంటర్మీడియట్ మాథ్స్ గ్రూపుతోనే మెడిసిన్లో చేరడం ఒక రికార్డు. మాథ్స్ వల్ల ఏ విషయమైనా సునిశితంగా ఆలోచన చేసే వారు.

ఇంటర్మీడియెట్లో ప్రిన్సిపాల్ బుద్ధిరాజు రామచంద్ర రావు గారు డాక్టరు గారిపై చెఱగని ముద్ర వేశారు. ప్రతిభతో పాటు పిల్లలపై ప్రేమ, డాక్టరుగారిని చలంపజేసింది. ఒకరోజు దోవతి ఊడిపోతే తనగదిలోకి పిలిచి దోవతి కట్టడం నేర్పారట. ఆ అభిమానమే జె.కె.సి కాలేజి

ప్రారంభానికి రామచంద్రరావు గారిని ముఖ్య అతిథిని చేసింది.

మేనమామ సహాయంతో విశాఖ పట్టణం ఆంధ్ర మెడికల్ కాలేజీలో చేరి మొదటి సంవత్సరం యూనివర్సిటీ ఫస్టుగా నిలిచారు. తరువాత కుటుంబ సమస్యలతో చదువుపై శ్రద్ధ తగ్గి కేవలం పాసవుతూ వచ్చారు. 1947లో MBBS పూర్తి చేసి కొంత కాలం సీనియర్ హౌస్ సర్జన్ గా చేరి MS కోర్సు ఫస్ట్ ఛాన్స్ లోనే **గోల్డ్ మెడల్** సాధించారు. ఇది ఆ రోజుల్లో ఒక రికార్డ్. మొదటి ఛాన్స్ లో పాసవ్వడం దుర్లభవం అనుకునే రోజులు అవి.

వివాహం: పూర్తి ప్రేమ వివాహం కాకపోయినా, తన మిత్రుడు డాక్టర్ యార్లగడ్డ కృష్ణమూర్తి సూచనతో ఒక్క డాక్టరు జయప్రద గారిని చూడడం వెంటనే ఉంగరాలు మార్చుకోవడం జరిగింది. కట్న కానుకల ప్రసక్తిలేదు. పెండ్లి డాక్టరు గారి శ్రేయాభిలాషియైన కోడె గోపాలకృష్ణ గారి ఆధ్వర్యంలో పూలదండల మార్పిడి ద్వారా జరిగింది. పెండ్లి పెద్దగా ఆనాటి రాష్ట్ర మంత్రి మాన్యశ్రీ కందుల ఓబులరెడ్డి గారు వ్యవహరించారు. అన్యోన్య దాంపత్యం పలువురికి ఆదర్శమయింది. ఇద్దరు మగపిల్లలు, ముగ్గురు ఆడపిల్లలు అందరూ డాక్టర్లే. వారి జీవిత భాగస్వాములు కూడా డాక్టర్లే. గుంటూరులో డాక్టర్ల కుటుంబంగా ప్రసిద్ధి ఆ రోజుల్లో.

ప్రజావైద్యశాల స్థాపన: 22-6-1951 గుంటూరులోని సాంబశివపేట నందు ప్రజావైద్యశాల ప్రారంభమైంది. తనకు అభిమానమైన ప్రోఫెసర్ రమణ మూర్తి గారు ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేశారు. అనతికాలంలోనే మంచి వైద్యులుగా పేరు సంపాదించుకున్నారు. హాస్పిటల్ పరికరాలు కొనుగోలుకు చిన్ననాటి మిత్రుడు నందిపాటి నారాయణ గారు ఆర్థిక సహాయం చేశారు. తరువాత

కొత్తపేట ఓల్డ్ క్లబ్ రోడ్డులో డాక్టరు ద్వారకామాయి హాస్పిటల్ అమ్మకానికి వస్తే, అప్పుచేసి ఆ హాస్పిటల్ కొన్నారు. ఇంటికి పెద్ద కొడుకు కనుక ముగ్గురి తమ్ముళ్లను డాక్టర్ కోర్సు చదివించారు. పెద్ద తమ్ముడికి చదువు అబ్బలేదు. ఊళ్లో వుండి వ్యవసాయం చేశాడు. వైద్యం వ్యాపారంగా చేయ నందువల్ల రోగుల్లో మంచి పేరు సంపాదించుకున్నారు. డాక్టరు గారి పలకరింపు ప్రభావాన్ని చిలవలు పలవలుగా చెప్పుకొనేవారు.

వైద్యరంగం: డాక్టరు గారి ప్రధాన వృత్తి వైద్యం గనుక, అందునా శస్త్రవైద్య నిపుణుడు గనుక కొద్ది కాలంలోనే మంచి పేరు ప్రఖ్యాతులు సంపాదించుకున్నారు. గ్రామీణ పేదరికాన్ని దగ్గరగా చూశారు గనుక పేదలకు ఉచిత వైద్యం అందించాలని సంకల్పించుకున్నారు. జీవితాంతం అది పాటించారు. నిరుపేదలైతే మందులు కూడా తనేయిచ్చేవారు. వారి ముఖాల్లో ఆనందాన్నే తన సంపాదనగా భావించేవారు. మరొక గొప్ప నిర్ణయం విద్యార్థులెవరైనా వారి దగ్గర ఫీజు తీసుకోకపోవడం. చెరుకూరి వెంకటేశ్వరావు రెండు లక్షలు కాలేజీకి విరాళమిస్తూ, “మీరు నేను బి.ఎ. చదివేటప్పుడు రెండు జ్వరం బిళ్లలు నాకు ఉచితంగా ఇచ్చారు, కనుక నేను ఇప్పుడు 2 లక్షలతో రుణం తీర్చుకుంటున్నాను” అని సభలో చెప్పారు. ఇలాంటి అనుభవాలు కోకొల్లలు.

మరొక గొప్ప లక్షణం. ధనిక పేద తారతమ్యం లేకుండా వైద్యం చేశారు. చివరివరకు హాస్పిటల్లో ప్రత్యేక రూముల సౌకర్యం చేయలేదు. ఇప్పటిలాగా కంప్యూటర్ డాక్యుమెంటేషన్ లేకపోయినా 25 ఏళ్లనాడు వైద్యం చేయించుకున్న పేషంట్ వస్తే, జబ్బు వివరాలు, జరిగిన చికిత్స చెప్పగల జ్ఞాపకశక్తి వున్నవారు. రోగనిర్ధారణలో

ఇప్పటి వలే డాక్టరు సదాశివరావు గారు స్కానింగ్ లేక పోయినా, సేకరించిన లక్షణాలను బట్టి నిక్కచ్చిగా రోగనిర్ధారణ చేసి తగిన చికిత్స చేసేవారు. విద్యుత్తు సౌకర్యంలేని రోజుల్లో పెట్రోమాక్స్ లైట్ల వెలుతురులో సర్జరీలు చేశారు. ప్రముఖ రాజకీయవేత్త గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య గారికి, వారి ఇంట్లోనే సర్జరీ చేసిన ఘనత డాక్టరు గారిది.

1970-80ల మధ్య 200 పడకలతో జనరల్ హాస్పిటల్ను తలపించేది. సర్జరీయే గాకుండా అన్ని రోగాలకు చికిత్స చేసేవారు. అందువల్ల మెడిసిన్ పూర్తి స్టాడెంట్స్ ఎప్రెంటిస్లుగా చేరి అనుభవం గడించు కొనేవారు. మెళకువలు నేర్పేటప్పుడు తేలుకొండిలాగా కుట్టి విషయాలు నేర్పేవారు. వాళ్లకు ఆలోచన రేకెత్తించడానికే ఈ పని చేసేవారు. ఒక రోజు గుంటూరు మెడికల్ కాలేజీలో చదివిన విద్యార్థి “గేటుకు ఎదురుగా వున్న విగ్రహం ఎవరిది అని అడిగాడు. అతను అమాయకంగా ఎవరిదో నండీ నాలుగేళ్ల నుండి చూస్తూనే వున్నాను” అనగానే డాక్టరు గారు కోపం కొంత తమాయింతుకొని వరినరాలు క్షుణ్ణంగా పరిశీలించకుండా వైద్యుడుగా ఎలా సక్సెస్ అవుతావు అని అనునయంగానే చివాట్లు పెట్టారు. అప్పటినుండి అతనిలో వచ్చిన మార్పు డాక్టరు గారికే ఆశ్చర్యమేసింది. అతను ప్రస్తుతం అమెరికాలో స్థిరపడి స్వంత విమానం కొనుక్కునే స్థాయికి ఎదిగాడు.

డాక్టరు గారు హస్తవాసి మంచిది. గుంటూరులోనూ చుట్టుపట్ల పట్టణాలలోనూ అనేక హాస్పిటల్స్ తన చేతుల మీదుగా ప్రారంభించారు. కొత్తలో వారికి సర్జరీలలో సహాయం కూడా చేసేవారు. వైద్యం విస్తరించాలనే దృక్పథం డాక్టరు గారిది. ఈర్వా ద్వేషాలు లేని వ్యక్తి. “మట్టి చెట్టు

నీడన మరొక చెట్టు మొలవదనే” నానుడిని ఛేదించి ఎంతో మంది డాక్టర్లను తను ప్రోత్సహించారు.

గుంటూరు గవర్నమెంటు హాస్పిటల్లో ఆనరరీ సర్జన్ గా చేసిన కాలంలో గూడా మెడికల్ విద్యార్థుల మెప్పు పొందారు. ఉత్తమ వైద్యులుగా ప్రతివారు ఎదగాలనే అభిలాష డాక్టరు గారిది. వైద్యం చేయించుకున్న వారి కుటుంబాలలో ప్రతి ఘంక్షన్ను వెళ్లేవారు. వారితో పాటు ఊళ్లోవాళ్ల ఆనందానికి అవధులుండేవికావు. వైద్యుడుగా కాక ఆత్మ బంధువుగా పరిగణించేవారు.

విద్యారంగం:

విద్యార్థి దశనుండే విద్యా సంస్థల పరిశీలన, అభివృద్ధికి మార్గాలు అన్వేషించేవారు. తన ప్రాక్టీసు ఉచ్చస్థితిలో వున్న రోజుల్లో సమాజ గుర్తింపు పొంది విద్యా సంస్థల నిర్వహణకు పట్టణంలోని పెద్దలు ఆహ్వానించడం జరిగింది. కుల వివక్ష అధికంగా వున్న రోజుల్లో కమ్మ విద్యార్థులకు రూములు అద్దెకు యిచ్చేవారు కాదు.. అందువల్ల కమ్మ హాస్టల్ను తన సహకారం కావలసివచ్చింది. తరువాత పాటిబండ్ల సీతారామయ్య హైస్కూల్ అధ్యక్ష బాధ్యతలు నిర్వహించి గుంటూరు పట్టణంలో ప్రముఖ విద్యా సంస్థగా తీర్చిదిద్దారు. 1968లో జాగర్లమూడి కుప్పుస్వామి చౌదరి కళాశాల (జె.కె.సి) ఏర్పడిన తరువాత యాజమాన్య సభ్యులంతా ఏకగ్రీవంగా కార్యదర్శి పదవికి ఎంపిక చేశారు. తన దార్శనికత ప్రదర్శించి కళాశాలను రాష్ట్రంలోనే అత్యుత్తమ కళాశాలగా తీర్చిదిద్దారు. ప్రతిశాఖలోనూ అధిపతిగా పేరూ, అనుభవమున్న అధ్యాపకులను అధిక జీతమిచ్చి ఆహ్వానించారు. వారికి సహాధ్యాయులుగా గ్రామీణ ప్రాంత యువ పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్లను నియమించి భోధనను పిల్లలు, తల్లి దండ్రుల మెప్పు పొందేటట్లు చేయగలిగారు. మంచి ఫలితాలు సాధించారు. అధికార దర్పం ప్రదర్శించకుండా అందరితో చనువుగా వుండేవారు.

ఒక సుహృద్భావ వాతావరణం నెలకొల్పారు. ప్రిన్సిపాల్ రోసయ్య గారితో కలిసి అత్యుత్తమ గ్రంథాలయాన్ని నిర్మించారు. ఈ అనుభవంతో సాంకేతిక విద్యపై దృష్టి మరల్చి రాయపాటి రంగారావు మరియు జాగర్లమూడి చంద్రమౌళి (ఆర్.వి.ఆర్. అండ్ జె.సి) ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ భాద్యతలు స్వీకరించి, దేశంలోనే మొదటి 100 ర్యాంకులలో స్థానం వుండేటట్లు కృషి చేశారు. ప్రస్తుతం కాంపస్ సెలెక్షన్లలో ఆర్.వి.ఆర్ అండ్ జె.సి మేటి.

1967 లోనే ఏర్పడిన “నాగార్జున ఎడ్యుకేషన్ సొసైటీ” కి కార్యదర్శిగా, అధ్యక్షుడిగా వుండి మరికొన్ని విద్యాసంస్థలు స్థాపించటం వాటి అభివృద్ధికి పాటుపడడం జరిగింది. ఆ సంస్థలు:

1. గురుకుల విద్యావనం హైస్కూల్ పేరేచర్ల,
2. రాయపాటి రంగారావు బి.ఇడి కళాశాల, గుంటూరు
3. కొండబోలు లక్ష్మీ ప్రసాద్ పబ్లిక్ స్కూల్,
4. జాగర్లమూడి చంద్రమౌళి కాలేజ్ ఆఫ్ లా, గుంటూరు,
5. చేబ్రోలు హనుమయ్య ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫార్మాసూటికల్ సైన్స్, చౌడవరం. అన్ని సంస్థలు మంచి విద్యా ప్రమాణాలతో నడవడం సంతోషించవలసిన విషయం.

డాక్టరు గారిని ఎవరో అడిగారు “మీ పరిపాలన విజయ రహస్యమేమిటి” అని. డాక్టరు గారు తన సహజ ధోరణిలో “పని చేసుకునే వారికి అడ్డం పడకుండాటమే” ప్రధాన సూత్రం అందువల్లనే ఉద్యోగు లందరికి డాక్టరు గారంటే వల్లమాలిన అభిమానం.

కళాశాలల నిర్వహణ అనుభవంతో అంద్ర, నాగార్జునా విశ్వవిద్యాలయాలలో పరిపాలనా సభ్యులుగా తమ సేవలను అందించారు. కీలకనిర్ణయాలలో క్రియాశీలకంగా వ్యవహరించారు. పలువురి మన్ననలను

పొందగలిగారు. ఇంత అనుభవమున్నా క్రొత్త విషయాలను తెలుసుకునే సహృదయం వుండటం విశేషం. వైద్యరంగంలో వచ్చినంత గుర్తింపు విద్యారంగంలో రావడం డాక్టరుగారి ప్రత్యేకత.

సాహిత్యరంగం: పరిపూర్ణ వ్యక్తిత్వం పఠనం వల్లనే వస్తుందనేది డాక్టరు గారి విశ్వాసం. తెలుగు సాహిత్యం పై అభిరుచి కలిగించిన వారు హైస్కూలు ఉపాధ్యాయులు మిన్నెకంటి గురునాథ శర్మ గారు, శిష్టా హనుమచ్ఛాస్త్రి గారు. ఇంటర్మీడియట్లో ప్రిన్సిపాల్గా వ్యవహరించిన బుద్ధిరాజు రామచంద్రరావు గారు.

డాక్టరు గారు ఇష్టంగా భారతం, రామాయణం, పనుచరిత్ర మనుచరిత్రలు చదివారు. ఆధునిక సాహిత్యం పై కూడా అభిరుచి పెంచుకున్నారు. తుమ్మల సీతారామ మూర్తి, దువ్వూరి రామిరెడ్డి, గుర్రం జాషువాల కవితలు తనపై ప్రభావం చూపాయని స్వీయ చరిత్రలో వ్రాసు కొన్నారు. మనసులో ఒక సంకల్పం కలిగి ఒక్కరే చదవడం కన్న పదిమందికి వినిపించడం మంచిదని సాహిత్య సమావేశాలకు అంకురార్పణ చేశారు. వెంటనే గుంటూరులోని కవులను సాహితీవేత్తలను దసరా రోజు సమావేశపఱచి గుర్రం జాషువా గారిచే “సాహితీ సదస్సు” గా నామకరణం చేయించారు. తను అధ్యక్షునిగా, యువకవి కొల్లా కృష్ణారావు కార్యదర్శిగా ప్రతినెలా రాష్ట్రంలోని పేరున్న కవులను పిలిచి సమావేశాలు ఏర్పాటు చేయ నిశ్చయించారు. యువకవుల కవితలను కూడా ప్రోత్సహించడం ఈ సాహితీ సదస్సు ఆశయం. సాహితీ సదస్సు సమావేశాలలో పాల్గొన్న కొందరి ప్రముఖుల పేర్లు:

తుమ్మల సీతారామమూర్తి, గుర్రం జాషువా, దివాకర్ల వెంకటావధాని, వానమామలై వరదాచార్యులు, ఉత్పల

సత్యన్నారాయణ, కాళోజి నారాయణరావు, ఏటుకూరి వెంకటనరసయ్య, సి. నారాయణ రెడ్డి, నాయని కృష్ణ కుమారి, బి.వి. నరసింహారావు, బుర్రకథ ఫేమ్ షేక్ నాజర్, మరుపూడి కోదండరామిరెడ్డి, పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యులు, రాజన్న కవి, రామలక్ష్మి ఆరుద్ర, మాధవరాయ శర్మ, జంధ్యాల పాపయ్యశాస్త్రి, నాగళ్ల గురుప్రసాదరావు, బేతవోలు రామబ్రహ్మం, ప్రసాదరాయ కులపతి.

ప్రతి సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 17 తేది మాత్రం ముఖ్యవక్తగా ఒక మహిళను పిలవడం సాంప్రదాయం. ఈ తేదీకున్న ప్రత్యేకత దివంగత ఆశా జన్మదినం. ఆశా, డాక్టర్ దంపతులకు మేనకోడలు. పిన్న వయస్సులో అకాల మరణం చెందింది. ఆశాకు సాహిత్యం అంటే ఎనలేని అభిరుచి. అందుకే ప్రత్యేక సదస్సు. జయప్రద గారు సమావేశాల అనంతరం అతిథులకు విందు భోజనాలు ఏర్పాటు చేసేవారు. డాక్టరు గారు రాజకీయరంగ ప్రవేశం చేసిన తరువాత, సాహితీ సదస్సు తన ఉనికిని కోల్పోయింది.

రాజకీయరంగం: డాక్టరు గారు ఆచార్య రంగా గారి అభిమాని. అందువల్ల కాంగ్రెసు వ్యతిరేక ధృక్పథంతో వుండేవారు. ప్రత్యక్ష రాజకీయాలో పాల్గొనకపోయినా కృషీకార్ లోక్ పార్టీ, స్వతంత్ర పార్టీ, అభ్యర్థులను ఎన్నికల్లో సమర్థించేవారు. ఇంధిరాగాంధీ ఎమర్జెన్సీ విధించిన తరువాత వచ్చిన ఎన్నికల్లో జనతాపార్టీ అభ్యర్థిగా తీరిన కేంద్రమంత్రి కొత్త రఘురామయ్యపై గుంటూరు పార్లమెంటుకు పోటీ చేశారు. ఓడిపోయినా, జాతీయ నాయకుల మెప్పు పొందగలిగారు. ఆ తరువాత తన రాజకీయ గురువైన చేసేవారు. పోటీదార్లను శత్రువులుగా గాక కేవలం ప్రత్యర్థులుగా చూసే సంస్కారం పాటించారు. ఆచార్య రంగా గారి పై పోటీ చేయవలసివచ్చింది.

ప్రచారంలో ఎదురుపడినప్పుడు పాదాభివందనం కొంత విరామం తరువాత అన్న నందమూరి తారకరామారావు పిలుపు మేరకు పెదకూరపాడు అసెంబ్లీకి పోటీ చేసి గెలిచి ఆ నియోజక వర్గాన్ని ఎంతో అభివృద్ధి చేశారు. ముఖ్యంగా కృష్ణానది, ప్రక్కనే పారుతున్నా నీటిపారుదల లేని వ్యవసాయ భూములకు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ సౌకర్యాలు కల్పించి మెట్ట. మాగాణి సాగుకు సహకరించారు. గ్రామీణ రవాణా సౌకర్యం కొరత అనేక రహదారులు నిర్మించారు. ప్రత్యర్థులతో మాట్లాడి గ్రామాల్లో కక్షలు కార్పణ్యాలు తగ్గించారు. అన్యోన్యంగా బ్రతకటానికి బాటలు వేశారు.

నందమూరి తారక రామారావు గారితో వున్న చనువు వల్ల సమావేశాల్లో మనసులో మాట నిర్భయంగా చెప్పేవారు. మహానాడులో తాను చేసిన సూచనలు రామారావు గారికి కష్టం కలిగిస్తాయని అందరూ భావించారు. డాక్టరు గారు చేసిన సూచన ఏమంటే మహానాడు మండులెండలలో మే 28 తేదీన గాకుండా అనుకూలమైన సమయంలో జరుపడామని దానికి రామారావు గారు సానుకూలంగానే స్పందించారు. 'ఈనాడు' రామోజీరావు ఇదే విషయంపై డాక్టరు గారి ధైర్య సాహసాన్ని కీర్తిస్తూ మరుసటి రోజు స్వదస్తూరితో ఎడిటోరియల్ రాశారు.

ఐదేళ్ల కాలంలో ఒక్క అవినీతి ఆరోపణ గాని, ఆశ్రిత పక్షపాతం గానీ లేకుండా ప్రత్యర్థులు కూడా ప్రశంసించే రాజకీయ జీవితం గడిపారు. సామాన్యుడు కూడా సరాసరి వచ్చి సమస్యలు చెప్పుకునే వెసులుబాటు ఆ ఐదేండ్లకాలంలో కల్పించారు. రాజకీయానికి కొత్త నిర్వచనం పలికారు.

సామాజిక రంగం: వైద్య రంగంలో మిగిలిన రంగాలకన్నా, ప్రతిభా వంతులైన డాక్టర్ల మధ్య ఈర్ష్య అసూయలు సహజంగానే ఎక్కువ వుంటాయి కానీ డాక్టరు

గారు వీటికి అతీతం. తన కన్నాముందు ప్రాక్టీసు పెట్టిన డాక్టర్లను గౌరవించారు. తన తరువాత వచ్చిన వారిని తగిన సలహాలిచ్చి ప్రోత్సహించారు. అవసరమైతే క్లిష్టమైన శస్త్ర చికిత్సలు తనే వేళ్లి చేసేవారు. తను ఆదర్శంగా వున్నందువల్ల ఎక్కువమందికి మార్గదర్శకులయ్యారు. స్నేహానికి అధిక ప్రాధాన్యమిచ్చేవారు. మెడిసిన్ చదివేటప్పుడు సహచరులు యతిరాజులు, ప్రతాప్ కుమార్. కృష్ణమూర్తి, వీరయ్య, వీరరాఘవయ్యలు చివర వరకు మిత్రులుగానే పేద, ధనిక తేడా లేకుండా ఆప్యాయమైన పలకరింపు ఎక్కువమందిని ఆలోచింపజేసింది, అనుకరింపజేసింది. ఎందుకంటే శిఖరం లాంటి వ్యక్తిత్వంవున్నా సామాన్యుడిలాగా ప్రవర్తించడం ఆశ్చర్యం కలిగిస్తుంది. డబ్బు సంపాదనపై దృష్టిలేకపోవడం, ధన సంపాదనకన్నా జన సంపాదన గొప్ప అని గుర్తించడం, దాన్ని జీవితమంతా పాటించడం, మహాత్ముడి లక్షణమే గదా!

ఉన్నదానిలో అవసరానికి, అవసరమైన వారికి దానం చేయడం డాక్టరుగారిలో గొప్ప లక్షణం. డాక్టరు గారు నాకు తెలుసు, 'డాక్టరుగారికి నేనంటే అభిమానం', 'మాయింటిలో పంక్షనుకు వచ్చారు అని మురిసి పోయే జనం కోకొల్లలు, డాక్టరుగారి బ్రాండ్ ప్రతి ఒక్కరికి గౌరవపదం. డాక్టర్లందరిచే "డాక్టరుగారు" అని పిలిపించుకునే ఏకైక డాక్టర్ డాక్టర్ కాసరనేని సదాశివరావు, డాక్టరుగారి మంచి తనానికి పరాకాష్ఠగా నిలిచింది. మూడు రోజులు ఒక దివ్యక్షేత్రాన్ని సందర్శించినట్లు జనం రావడం, మూడవ రోజు సాగిన యాత్రలో ఇంటి వద్ద నుండి సృశానం వరకు ఇసుకేస్తే రాలనంత జనం. పదిహేను మంది ప్రజా ప్రతినిధులు సృశానం వరకు కాలినడకన వాహనాన్ని అనుసరించడం గుంటూరు పట్టణంలో నభూతోనభవిష్యతి.

డాక్టరు గారి విలువైన పలుకులు

- వైద్యం** : వైద్యం అందరికి అందుబాటులో వుండాలి. రోగి ఆర్థిక స్థితిని బట్టి ఫీజు వసూలు చెయ్యాలి. వైద్యం వ్యాపారదృష్టితో గాకుండా మానవతాదృష్టితో చెయ్యాలి. గ్రామీణులకు వైద్య సౌకర్యాలు విస్తరించబడాలి. అనవసర పరీక్షలతో రోగులను యిబ్బంది పెట్టకూడదు.
- విద్య** : అధ్యాపకుల నియామకాల్లో ప్రతిభ కన్నా విద్యార్థులపై శ్రద్ధకు ప్రాధాన్యమివ్వాలి. పట్టణ ఉద్యోగుల కన్నా పల్లెటూళ్ల నుండి వచ్చిన వారు నిష్కపటత్వంతో నమ్మకంగా పని చేస్తారు. చదువుకు ఒక నిర్దిష్ట సిలబస్ వుంటుంది కానీ బుద్ధికి అలాంటి పరిమితులుండవు గనుక ఎక్కువ బుద్ధులు నేర్పండి.
- జనరల్** : ధన సంపాదన కన్నా జనసంపాదన గొప్పది. రాజకీయంలో ప్రత్యర్థులే గాని శత్రువులు ఉండరాదు. పుస్తక పఠనం ప్రతి ఒక్కరి ప్రవృత్తి కావాలి. పరిసరాల పరిశీలన విద్యలన్నిటి కన్నా ఎక్కువ జ్ఞానాన్నిస్తుంది.

(ఈ వ్యాసం డాక్టర్ కాసరనేని సదాశివరావు గారి శత జయంతి ఉత్సవాలను పురస్కరించుకొని ప్రచురించబడిన 'సదాస్మరామి' నుండి తీసుకొనబడినది. డాక్టరు గారు మన కళాశాల పాలకవర్గ మొదటి సెక్రటరీ)

తెలుగు సాహిత్యంలో తొలి మానవవాది 'కవిరాజు'

మల మల మాడుపొట్ట, తెగ మాసిన బట్ట కలంత పెట్టగా విలవిల ఏడ్చుచున్న నిరుపేదకు జాలిని జూపకుండా నుత్తల పడిపోయి, జీవ రహితంబగు బొమ్మకు నిండ్లు, వాకిళ్ల పొలమును బొట్ల నిచ్చెడి ప్రబుద్ధుల తిండి, గుడ్డ, నీడ లేని నిరుపేదలను అశ్రద్ధ చేసి, జీవం లేని బొమ్మలకు ఇళ్లు, వాకిళ్లు, పొలమూ, పుట్రా సమకూర్చి, పెండ్లి, గిండ్లి చేసే ప్రబుద్ధులను కవిరాజు త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి (15 జనవరి 1887-16 జనవరి 1943) తీవ్రంగా నిరసించారు. తమిళులకు పెరియార్ రామసామి నాయకర్ ఉన్నట్లే. మన తెలుగువారికీ ఒక రామస్వామి ఉన్నారు. ఆయన నాయకర్ను వదిలేసినట్లే, ఈయన చౌదరిని వదిలేశారు. ఇద్దరూ ఉన్నతశ్రేణి హేతువాదులు, మానవీయ విలువల్ని నిలుపడానికి ఈ ఇద్దరూ జీవితాంతం కృషి చేశారు. త్రిపురనేని రామస్వామి జయంతి, వర్ధంతలు ప్రతి సంవత్సరం ఒక్కరోజు తేడాతో వస్తాయి. ఆయనను స్మరించుకుని, ఆయన ఆశయాల్ని నిలబెట్టడానికి మనం నిరంతరం కృషి చేయాలి. మన ముందు తరాల వారిని అందుకు సిద్ధం చేయాలి!

తెలుగు సాహిత్య రంగంలో కవిరాజుది, ఆయన కుమారుడైన గోపీచంద్ గణనీయమైన స్థానం. 1987లో కవిరాజు శత జయంతి సందర్భంగా భారత ప్రభుత్వం తపాల బిళ్ల విడుదల చేయగా 24 ఏండ్ల తరువాత ఆయన కుమారుడు గోపీచంద్ శతజయంతి సందర్భంగా 2011లో మరో తపాలా బిళ్ల విడుదల చేసింది. భారత ప్రభుత్వం ఇలా ఉన్నత శ్రేణి రచయితలైన తండ్రి కొడుకుల స్మృతిలో తపాలాబిళ్లలు విడుదల చేయడం చాలా అరుదైన విషయం. ఈ తండ్రి కొడుకులిద్దరూ హేతువాదులే! హైదరాబాద్

కీ.శే. డా. నాగళ్ళ గురుప్రసాదరావు

కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ భాషా సమ్మాన్ అవార్డు గ్రహీత

టాంక్ బండ్ మీదున్న తెలుగు వెలుగుల విగ్రహాలలో కవిరాజు రామస్వామి విగ్రహమూ ఉంది. నేటి యువతీ యువకులు అటు వెళ్లినప్పుడు తప్పకుండా, చూడాలి. పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వ విద్యాలయం త్రిపురనేని రామస్వామి స్మారకార్ధం ప్రతి ఏటా ఒక పురస్కారం అందిస్తోంది.

ఒకరుడు 'వేదమే' భగవదుక్తమటంచు నుపన్యసించు సంకొకరుడు 'బైబిలే' భగవదుక్తమటంచును వక్కాణించు వేరొకరుడు మా 'ఖోరాన్' భగవదుక్తమటంచును వాదులాడు. నీ తికమకలేని పిట్టెదవు తెలవగరాదె నిజంబు నీశ్వరా! నిల్చుని ఇక్కడ ఈశ్వరుణ్ణి కవి అడుగుతు న్నాడంటే - ఆయన ఉనికిని గుర్తిస్తున్నట్టు కాదు. ఇది ఒక వ్యంగ్య వ్యాఖ్య లేని దేవుణ్ణి జనం మీద రుద్ది ఏ మహిమా లేని పవిత్ర గ్రంథాల ప్రసక్తి తెచ్చి పబ్బం గడుపుకుంటున్న వారిని హేళన చేయడం ఇందులో ఉంది. ఇతర రంగాలలో ప్రముఖులయినా సరే, కొందరు దేవుడి విషయానికి వచ్చే సరికి గోడమీది పిల్లి వాటంగా వ్యవహరిస్తుంటారు. అలాంటి చర్యకు రామస్వామి స్వస్తి చెప్పారు. ధైర్యంగా తన హేతువాద దృక్పథాన్ని తన జీవితంలో పాటించి చూపారు. అదే, తన సాహిత్యంలోనూ నమోదు చేశారు.

అందుకే తెలుగు సమాజానికి ఓ సూత పురాణం, ఓ శంభుక వధ, ఓ ఖానీ, ఓ ధూర్తమానవా శతకం, కొన్ని సూతాశ్రమ గీతాలు. దక్కాయి. ఈ పుస్తకాల్ని నేటి యువతీ యువకులు వెతుక్కుని చదవాలి. వాటి స్ఫూర్తితో

1914లో ఐర్లాండ్ లోని డబ్లిన్ యూనివర్సిటీకి వెళ్ళి అక్కడ న్యాయశాస్త్రం చదివారు. దానితో పాటు ఆంగ్ల సాహిత్యాన్నీ చదివారు. అయితే అక్కడ కూడా ఆయన పంచె కట్టుతోనే గడిపేవారు. 'ఏ దేశంలో ఉంటే ఆ దుస్తులే వేసుకోవాలిగానీ ఇదేమిటని' అక్కడ ఒక బ్రిటీష్ మహిళ హేళన చేసింది. అయితే ఆయన ఖాతరు చేయలేదు. తన తెలుగుతనాన్ని, పంచెనూ వదలకోలేదు, ఇక్కడ చెప్పుకోవాల్సిన విషమేమంటే, ఆయన డబ్లిన్లో ఉన్నా ఆయన మనసు ఇక్కడ తెలుగు

నేల మీదే ఉండేది. డబ్లిన్ నుంచి ఇక్కడి కృష్ణా పత్రికకు వ్యాసాలు రాసేవాడు. అంతే కాదు 'శంభుక వధ' అనే ప్రసిద్ధ రచన ఆయన డబ్లిన్లో ఉండగా రాసిందే! అనిబిసెంట్ చేస్తున్న హోంరూల్ ఉద్యమానికి మద్దతుగా రాశారు. మద్దతివ్వడని ఇక్కడి ప్రజల్ని ప్రోత్సహించారు. అక్కడి నుండే ఎన్నో దేశభక్తి గీతాలు అందించారు. ఆ రకంగా హేతువాదం, మానవవాదం తెలుగు సాహిత్యంలో ప్రవేశపెట్టినవాడిగా కవిరాజు త్రిపురనేనికి గుర్తింపు వచ్చింది.

సమకాలీన సమాజాన్ని హేతువాత, మానవవాద ఆలోచనా ధోరణిలోకి నడిపించాలి.

త్రిపురనేని రామస్వామి 15 జనవరి 1887న కృష్ణా జిల్లా అంగలూరు గ్రామంలో ఒక సంపన్న రైతు కుటుంబంలో పుట్టారు. తల్లిదండ్రులు రామమాంబ - చలమయ్య. అప్పట్లో బాల్య వివాహాలు జరిగేవి కాబట్టి 1898లో పున్నమ్మ అనే బాలికతో పెద్దలు వివాహం జరిపించారు. అప్పటికి ఆయన వయసు పదకొండు. 1910లో ఆయనకు 23వ యేట కుమారుడు గోపీచంద్ పుట్టాడు. మరోవైపు ఆయన మెట్రిక్యులేషన్ కూడా పాసయ్యాడు. ఆ రోజుల్లో చదువులు అలా ఆలస్యం గానే జరిగేవి. మెట్రిక్ తర్వాత అదే 23వ యేట యవ్వన దశలో ఎన్నో రచనలు సమాజం మీదికి సంధించారు. పల్నాటి యుద్ధం ఆధారంగా 'కారెంపూడి కదనం' రాశారు. మహాభారత యుద్ధం ఆధారంగా 'కురుక్షేత్ర సంగ్రామం' రాశారు. అయితే, చిత్రమేమంటే ఈ రచనలో ఆయన పాండవులకు రాజ్యాధికారం లేదని నిరూపించి ఒప్పించారు. కారెంపూడి కదనం. కురుక్షేత్ర సంగ్రామం రెండూ నాటికలే.

ఇక కవిరాజు ఇతర రచనలు :

పల్నాటి పౌరుషం, గోపాలరాయ శతకం, కొండవీటి పతనం, రాణా ప్రతాప్, భగవద్గీత మొదలైనవి. భగవద్గీత రచన భగవద్గీతను సమర్థిస్తూ రాసింది కాదు. విమర్శిస్తూ వెలువ రించిన ఒక వ్యంగ్యరచన. అలాగే, రాణా ప్రతాప్ రచన విషయంలో ఒక విచిత్రం జరిగింది. అది అచ్చులో ఉండ గానే అందులోని విషయం ఎలా బయటికి చేరిందో, అది నాటి ప్రభుత్వ దృష్టికి ఎలా వెళ్లిందో తెలియదు. కానీ, ఆ రచన అచ్చువూ ఉండగా ప్రెస్లోనే నాటి బ్రిటీష్ ప్రభుత్వ నిషేధానికి గురైంది. 1911లో బందరు నోబెల్ కాలేజీలో ఇంటర్మీడియట్ చదివారు. అప్పుడే చెళ్ళపిళ్ళ వెంకటశాస్త్రి శిష్యునికం చేసి మొదట అష్టావధానం, తర్వాత శతావధానం చేయగలిగారు. ఆ వయసులో అంతటి ధారణా శక్తిని, సాహిత్యం మీద సాధికారతను సాధించడం మామూలు విషయం కాదు. అయితే చదువు పూర్తి చేసి ఏదో వృత్తిలో స్థిరపడాల్సి ఉంది గనుక, అవధానాలు మానేసి న్యాయ శాస్త్రం చదవడానికి 1913లో బొంబాయి వెళ్లారు. ఏదో కారణం వల్ల వెంటనే తిరిగొచ్చారు.

డబ్లిన్ నుంచి తిరిగి వచ్చి త్రిపురనేని 1917లో తొలుత మచిలీపట్నంలో న్యాయవాదిగా నాలుగైదేళ్ళు ప్రాక్టీసు చేశారు. 1922లో అక్కడి నుండి తెనాలికి మారి, న్యాయవాదిగా అక్కడ స్థిరపడ్డారు. వృత్తితో పాటు, సామాజిక అన్యాయాల్ని, మత అరాచకాల్ని ఎదిరించే తన ప్రవృత్తిని మేల్కొల్పారు. రాజారామ్మోహన్ రాయ్, రానడే కందుకూరి, గురజాడ వంటి వారి ఆదర్శాల్ని ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్ళేవారు. ఇలాంటి సంఘ సంస్కరణ కార్యక్రమాల వల్ల ప్రజల్లో మంచి పేరు సంపాదించు

కున్నారు. ఫలితంగా 1925లో తెనాలి పురపాలక సంఘానికి జస్టిస్ పార్టీ తరపున ఎన్నికయ్యారు. అయితే ఆయన సంస్కరణ వాదం ఆయన పదవికి ముప్పు తెచ్చింది. పురపాలక సంఘ అధ్యక్షునిగా జంతు బలుల్ని నిషేధిస్తే- అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టి ఆయనను పదవి నుండి దింపేశారు. త్రిపురనేని వారు కంగారు పడలేదు. ఆ వెంటనే జరిగిన ఎన్నికల్లో మళ్ళీ ఘన విజయం సాధించి పదవి చేజిక్కించుకున్నారు. జంతు బలుల్ని నిషేధించారు. అంతే-ప్రత్యర్థులు దిక్కుతోచక తోక ముడిచారు.

1914లో ఐర్లాండ్లోని డబ్లిన్ యూనివర్సిటీకి వెళ్ళి అక్కడ న్యాయశాస్త్రం చదివారు. దానితో పాటు ఆంగ్ల సాహిత్యాన్నీ చదివారు. అయితే అక్కడ కూడా ఆయన పంచె కట్టుతోనే గడిపేవారు. ఏ దేశంలో ఉంటే ఆ దుస్తులే వేసుకోవాలిగానీ ఇదేమిటని"- అక్కడ ఒక బ్రిటీష్ మహిళ హేళన చేసింది. అయితే ఆయన ఖాతరు చేయలేదు. తన తెలుగుతనాన్ని పంచెనూ వదలు కోలేదు, ఇక్కడ చెప్పుకో వాల్సిన విషయమేమంటే, ఆయన మనసు ఆయన డబ్లిన్లో ఉన్నా ఇక్కడ తెలుగు నేల మీదే ఉండేది. డబ్లిన్ నుంచి ఇక్కడి కృష్ణా పత్రికకు వ్యాసాలు రాసేవాడు. అంతే కాదు 'శంభుక వధ' అనే ప్రసిద్ధ రచన ఆయన డబ్లిన్లో ఉండగా రాసిందే! అనిబిసెంట్ చేస్తున్న హెంరీ లో ఉద్యమానికి మద్దతుగా రాశారు. మద్దతివ్వడని ఇక్కడి ప్రజల్ని ప్రోత్సహించారు. అక్కడి నుండే ఎన్నో దేశభక్తి గీతాలు అందించారు. ఆ రకంగా హేతువాదం, మానవవాదం తెలుగు సాహిత్యంలో ప్రవేశపెట్టినవాడిగా కవిరాజు త్రిపురనేనికి గుర్తింపు వచ్చింది.

ఈసంఘటనతో మనకు నిరీశ్వరవాది, బ్రిటీష్ పార్లమెంట్ మెంబర్ ఛార్లెస్ బ్రాడ్వా (1833-1891)

విషయం గుర్తుకొస్తుంది. ఆయన దేవుడి మీద ప్రమాణం చేయమని అన్నందుకు, ఆత్మసాక్షిగా మాత్రమే చేస్తానన్నందుకు వేధించి, వేధించి డిస్మిస్ చేశారు. అయినా ఆయనే మళ్ళీ ఎన్నికై వచ్చారు. చివరకు ఆనాటి బ్రిటీష్ పార్లమెంట్ వ్యవస్థే దిగొచ్చింది. ఎవరి ఇష్ట ప్రకారం వారు ప్రమాణ స్వీకారం. చెయ్యొచ్చని 1888లో బిల్లు పాస్ చేసుకుంది.

సంఘ సంస్కరణ కృషి చేస్తూ వచ్చిన కవిరాజు తన నివాసమున్న ఇంటికి సూత్రాశ్రమం' అని పేరు పెట్టు కున్నారు. తన ఆత్మీయమిత్రుడు కుప్పుస్వామి పేరుతో కుప్పుస్వామి శతకం' (1930) రాశారు. "పరుల నీ ముందు దిట్టెటి వాడు నిన్ను / నారిని ముందు దిట్టక యుండబోడు / చదువు రవ్వంత వానికి ఒసంగరాదు / ముప్పు ఒచ్చున్ దప్పక దాన గుప్పుస్వామి" నీ ముందు వేరేవాళ్ళను తిట్టే వాడు. వేరే వాళ్ళ ముందు నిన్ను తిట్టడని నమ్మకమేమిటి? అలాంటి వారికి ఏ మాత్రమూ చనువు ఇవ్వగూడదని హెచ్చరిస్తూ చెప్పిన పద్యం ఇది. మరో వైపు అస్పృశ్యతకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం సాగిస్తూ, మంత్రాలు లేని పెళ్లి విధానానికి సరళమైన తెలుగులో ఒప్పందాలు ప్రమాణాలతో ఒక పెళ్లి విధానం (వివాహ విధి 1930) రూపొందించారు.

దాని ప్రకారం ఎన్నో కులాంతర వివాహాలు జరిపించారు. ఇలాంటి సామాజిక కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తూ, ఆయన పురపాలక సంఘ అధ్యక్షుడిగా నిరాఘాటంగా 13 ఏళ్లు నిలదొక్కుకున్నారు. ప్రజాభిమానం ఎంతగా పెరిగిపోయిందంటే, 1940లో గుడివాడలో ఆయనతో గజారోహణం చేయించి, ఘనంగా సన్మానించుకున్నారు. ఆ రోజుల్లోనే ఆంధ్రమహాసభ కవిరాజు బిరుదునిచ్చి గౌరవించుకుంది. 1941లో ప్రఖ్యాత మానవవాది ఎం.ఎన్.రామ్ తెనాలిలోని వీరి సూతాశ్రమాన్ని సందర్శించారు. కవిరాజు ఖ్యాతి దేశంలోని ఇతర ప్రాంతాలకు విస్తరించినదానికి ఇదొక మంచి ఉదాహరణ. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయానికి మూడు సార్లు సెనెట్ మెంబరయ్యారు. వీర గంధము తెచ్చినారము

వీరుడెప్పడో తెల్పుడి పూసి పోదుము మెరనుచైతుము పూలదండలు భక్తితో. అనే ప్రసిద్ధ గీతం అందరికీ తెలిసిందే. అది కవిరాజు త్రిపురనేని రామస్వామి రచనే. ఒక స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడిగా ఆయన బ్రిటీష్ పాలకులపైకి తన జీవితాంతం అక్షర తూటాలను సంధిస్తూ వచ్చారు. కేవలం 56 ఏళ్లు జీవించిన వీరు, ఎన్ని రంగాలలో ఎంతెంత కృషి చేస్తూ కూడా ఒక హేతువాదిగా, ఒక మానవవాదిగా ఆజీవంగా నిలబడడం సామాన్యమైన విషయం కాదు. అందువల్ల ఆయన రాసిన ఆ ప్రసిద్ధ గీతంలోని వీరుడెవరో కారు నిస్సందేహంగా ఆయనే! అందువల్ల కవిరాజు త్రిపురనేని రామస్వామి అందించిన స్ఫూర్తిని నిలబెట్టు కుంటూ మనం ముందుకు సాగాల్సి ఉంది!

(వ్యాస రచయిత జె.కె.సి. కళాశాల తెలుగు శాఖాధ్యక్షులుగా పనిచేశారు.
ఈ వ్యాసం కళాశాల మ్యాగజైన్ (1970-71) నుండి తీసుకొనబడినది)

అమ్మ

ఎం. అఖిల, బి.కాం. (ప్రథమ)

లోకంలో మన తొలి ప్రేమ అమ్మ

తొలి నమ్మకం అమ్మ

మన సంతోషం తన సంతోషంగా

మన బాధ తన బాధగా భావించేదే అమ్మ

మన తొలి స్నేహితుడు

మన తొలి విమర్శకురాలు అమ్మ

అన్నీ తనై నిలిచిన అమ్మ

నా జీవితంలో అత్యంత ముఖ్యమైన వ్యక్తి అమ్మ. అమ్మ అంటే అనంత

ప్రేమ మూర్తి. అమ్మంటే తెలపడానికి భాష చాలడం లేదు...

ఆధునిక తెలుగు కవితావికాసం

కీ.శే. డా. కడియాల రామ్మోహన్‌రాయ్

తెలుగు శాఖాధ్యక్షులు (రిటైర్డ్)

ఆధునిక కవిత్వం అర్థం కాలేదంటే ఆధునిక జీవితమే అర్థం కాలేదన్నమాట. అతివేగంగా మారుతున్న విలువలూ, నాగరికతా సంక్లిష్టమై జీవితాన్ని సంక్షోభపరుస్తున్నాయి. ఎవరెప్పుడు శిఖరం అధిరోహణ, యూరీ గగారిన్ గగన పథయాత్ర, నీల్ ఆర్మ్‌స్ట్రాంగ్ చంద్రమండలంపై పాద ముద్రలు, చంద్రశిలలపై పరిశోధన, 'టెస్ట్ ట్యూబ్'లో జీవస్పృష్టి, శస్త్రచికిత్సలో గుండెల మార్పిడి, ప్రపంచాన్ని భస్మీపటలం చెయ్యగల మారణాయుధాలూ, మనిషిని మనిషికి అతిదగ్గరగా తీసుకువచ్చిన టెలికమ్యూనికేషన్స్ సౌకర్యాలూ, ప్రపంచమంతటా యువతరం తిరుగుబాటు "శాంతిలోనే అశాంతినీ, అశాంతిలో నూతనత్వం కోసం తపననూ కల్గిస్తున్నాయి." "నీటిలో విసరిన రాయిచుట్టూ వలయాలుగా బయలుదేరే కెరటాల"వలె ఆధునిక జీవితంలో మార్పులు విస్తరించి, విస్తరించి మరోమార్పులో అదృశ్యమౌ తున్నాయి.

ఆధునిక కవిత్వం వున్నట్టుండి ఒక్కసారిగా వూడిపడ లేదు. పదకొండవ శతాబ్దం నుండి 19వ శతాబ్దం దాకా వున్న తెలుగుసాహిత్యం, తొమ్మిది శతాబ్దాల పరిణామం తర్వాత ఆధునిక కవిత్వాన్ని ప్రసవించింది. ఎవరెంత తర్కించినా ప్రాచీనాంధ్ర సాహిత్యం ప్రజాదరణలోకాక రాజాదరణలో వుద్ధి పొందిందన్న సత్యాన్ని కాదనలేము. రాజసభల్ని, సత్సభాంతర సరసీవనాలనుదాటి సాహిత్యం ప్రజలకు సన్నిహితంగా వచ్చింది కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులు కాలానికి తర్వాతనే. జానపదవ్యాయం జానపద కళారూపాలు నిరక్షరాస్యులైన సామాన్యప్రజల అవసరాల్ని తీరుస్తూ వుండంటంచేత శిష్టసాహిత్యమూ, జానపద సాహిత్యమూ సమాంతరంగా వుద్ధిపొందుతూ వచ్చాయి. కవిత్వమనగానే పండితులు శిష్ట సాహిత్యాన్ని మాత్రమే

పరిగణనలోకి తీసుకోవటం జరిగింది.

రామాయణ, భారత, భాగవతాల్లో పాత్రలు తెలుగు సమాజంలో వ్యక్తులు కాకపోయినా తెలుగుజాతికి అతినన్నిహితమైనారు. 'కవిత్వం', పోతన, రంగనాథ, భాస్కర, మొల్ల మొదలైన వారి రచనలను శిష్టులు ఆదరిస్తే, ఆ కథలనే పామరజనులు గేయాలగా కూర్చుకుని ఆనందించారు. తెలుగుదేశానికి సంబంధించిన 'గాథా సప్తశతి' గాథలు పదకొండవ శతాబ్దం తర్వాత ప్రజల్లో వ్యాప్తిలోకి రాలేదు. శ్రీనాథ మహాకవి 'గాథాసప్తశతి' అనువాదం కాలగర్భంలో కలిసిపోయింది. ఆయన 'రీతి' మార్గాన్ని అనుసరించి "ఏమి చెప్పటం అనేదానికంటే, ఎలా చెప్పటం" అనే దానికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యమిచ్చాడు. ఆంధ్రజాతి మహాతిహాసం 'పలనాటి వీర చరిత్రము' కొంతభాగమే శ్రీనాథుని రచనకు నోచుకున్నది. ఇతివృత్తం ఆంధ్రదేశంలో జరిగినదే అయినా ఆంధ్రపండితులు 'పలనాటి వీరచరిత్ర'ను తగినంత ఆదరించ లేదు. కథానిక కావ్యాలు రచించిన కవులు సామాన్యప్రజల జీవితాన్ని పరిశీలించి ఇంపుగొలిపే కథలు రచించారు.

ప్రబంధయుగాన్ని కొందరు పండితులు తెలుగుసాహిత్యానికి స్వర్ణయుగంగా పేర్కొంటారుగాని, ప్రజల జీవితానికీ, కవిత్వానికీ యెడం ప్రబంధాల్లోనే ఎక్కువైంది పురాణేతిహాసాల్లో వున్న చిన్నకథలను ప్రపంచించి రాయటంలో కవులు మేధాశక్తికి ఇచ్చినంత ప్రాముఖ్యం హృదయానికి ఇవ్వలేదు. కరుణరసపోషణ బాగా వెనుకబడింది. కాబట్టే ప్రబంధాల్లో నాయికలు దుఃఖిస్తూ వుంటే సహృదయులకు దుఃఖం కలగడానికి బదులు,

శృంగారరసపరమైన ఆనందమే కలుగుతుంది. ప్రబంధాల్లో జీవంగలపాత్రలు చాల తక్కువ. వరూధిని, సత్యభామ, నిగమశర్మ ఆకృవంటి పాత్రలు కొద్దిగా. గిరిక, గోదాదేవి మొదలైనవారు దృగ్గోచరమూ మనోగోచరమూకారు. “కొయ్యబొమ్మలె మెచ్చు కళ్ళకు కోమలుల సారెక్కునా” అన్న గురజాడ అపొరావు ఆక్షేపణ ప్రబంధపాత్రలకు సరిగా అన్వయిస్తుంది. “ఇంక సామాన్య ప్రబంధములన్నచో వాని యందలి స్త్రీ, పురుషులెండిన కట్టెలవలెనున్నారు. వంగలేరు. పెరుగలేరు. కాబట్టి ప్రావులు రెండు విఱువబడుట ప్రాయినడబడుట.” అని కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి ప్రబంధపాత్రలను నిరసించారు?.” వీరి మాటల్లో తీవ్రత ఎక్కువగావున్నా ప్రబంధపాత్రలు సమకాలిక సమాజంలో వ్యక్తులు కారనేమాట వాస్తవమే. రాజుల దండయాత్రలను విలాసాలను వర్ణించటంలో మైమరచిన ప్రబంధకవులు ప్రజలజీవితాన్ని గురించి పట్టించుకున్న సందర్భాలు కొద్ది. ధూర్జటి మొదలైనవారు రాజులను నిందించి, స్వేచ్ఛను ప్రకటించినా, వారు భక్తికి ఇచ్చిన ప్రాధాన్యం ప్రజల కష్టసుఖాలకు ఇవ్వలేదు. శైవ వైష్ణవ భేదాలు కవులను ఆవహించి, తమ ఇష్టదేవతను స్తుతించటంతో ఆగక, అన్యమతాల్ని దూషించే స్థాయికి దిగజారాయి. రాజుల విలాసాల్ని కొనియాడటంతో ఆగక కవులు వారి వ్యసనాలను కూడ ‘రాయవేశ్యా భుజంగా’ మొదలైన సంబోధనలతో స్తుతించటం సాహిత్యంలో క్షీణదశనే తెలుపుతుంది.

లాక్షణికుల ‘పుణ్యమా’ అని కావ్యలక్షణాలను నిబంధించటంతో కవులు గతానుగతికులై లక్షణాలమధ్య బందీలై స్వేచ్ఛను కోల్పోయారు. ఇతివృత్తం, రసం, నాయకుడు, అష్టాదశ వర్ణనలు, అన్నిటిలో లాక్షణికుల సూచనలు సంకెళ్ళుగా మారి, యంత్రంలోనుంచి తీసిన బొమ్మలవంటి ప్రబంధాలు వెలువడినాయి.

శతకాలలో సాంఘిక జీవనస్పర్శ కొంతవరకు

వున్నప్పటికీ వాటిని ఉత్తమ కావ్యాలుగా, కవులు, కవిత్రాకారులు గుర్తించలేదు. సామ్రాజ్యాలు అంతరించి, చిన్న చిన్న రాజుల పరిపాలన ఏర్పడిన కాలంలో- ‘రాజులు ‘రాజులైన కాలంలో’ తెలుగు సారస్వతంలో క్షీణయుగం ప్రారంభమైంది.

దక్షిణ భారతదేశంలో యుద్ధబీభత్సం తగ్గిపోయి, ప్రజలు ఆకలి, దారిద్ర్య బాధలు తగ్గి, శాంతిని అనుభవిస్తున్న కాలంలో తెలుగుసాహిత్యం క్షీణదశను చేరుకొన్నది. హృదయసంబంధమైన కవిత్వం సాముగిరిడీలకు నిలయ మైంది. ప్రతిభావంతులైనవారు కూడ కాలప్రభావానికి లొంగి, పరకీయాశృంగారాన్ని, విషయ లంపటత్వాన్ని కావ్యాలలో వర్ణించి, దుర్మీతిని ఆకర్షవంతం చెయ్యసాగారు నలువైపులా అంధకారం అలుముకోవటం చేతనే దాన్ని సాహిత్యచరిత్రకారులు అంధ యుగంగా, క్షీణయుగంగా వర్ణిస్తున్నారు. “ఎవ్వరేమన్నా దక్షిణాంధ్ర నాయక రాజ యుగం ఆంధ్ర సాహిత్యంలో మునిమాపు.” ఆ తరువాత 1750-1850 సంవత్సరాల మధ్య ఆంధ్రసాహిత్యం అంధకారంలో మునిగిపోయింది.

చీకటిలో అరుణరేఖలు తోచినట్లు యక్షగానాలలో, ఇతర కళారూపాలలో ప్రజలకు మేలుచేకూర్చేది కాకపోయినా, ఉన్నతపథాలు పట్టిపోతున్న సాహిత్యం క్రమంగా నేలమీదకు దిగింది. ప్రజలభాష కావ్యాలలో ప్రవేశించటం దోషమనే తలపుపోయి - వాడుకభాష క్షీణయుగ కావ్యాల్లో కన్పించసాగింది. ఇది కవిత్వానికి ఆరోగ్యకరమైన పరిణామమే. ఈ యుగంలో ఆనందగజపతి, పిఠాపురంరాజా వంటి కళాపోషకులైన రాజులు కొందరు విద్యత్కవులకు ఆశ్రయమిచ్చారు. జమీందారులను మెప్పించటానికి కవులు మేధాసంబంధమైన చిత్ర, బంధకవిత్వాలని, అవధాన విద్యను ఆశ్రయించారు. “256 విధాలుగా చదవదగిన కందపద్యాన్ని మండపాక

పార్వతీశ్వరశాస్త్రి చెప్పా”డంటే కవుల ఆలోచనారీతి, వారిని ఆదరిస్తున్న ప్రభువుల అభిరుచులు కొంతవరకు బోధపడతాయి. గురజాడవంటి నవ్య భావాలు గల కవిని ఆదరించి ఆనందగజపతి భావితరాలకు ఆదర్శపాత్రుడయ్యాడు.

19వ శతాబ్దంలో ఈస్టిండియా కంపెనీవారి పరిపాలన స్థిరపడటంతో భారతదేశమంతా మార్పులు వచ్చినట్లే ఆంధ్రదేశంలో కూడ మార్పులు వచ్చాయి. విలియం బెంటింక్ దేశీయులకోసం ప్రవేశపెట్టిన ఇంగ్లీషు భాషా బోధన మనదేశంలో సత్ఫలితాల నిచ్చింది. 1813లో మద్రాసు సెంట్ జార్జ్ కోటలో కాలేజీ స్థాపించారు. అందులో తెలుగుభాషా బోధన కూడ వున్నది. మతప్రచారం కోసం మనదేశం వచ్చిన మిషనరీలు, ప్రభుత్వోద్యోగాల్లో వున్న విదేశీయులు దేశభాషలు నేర్చుకొని, వాటికి వ్యాకరణాలూ, ఛందశాస్త్రాలూ రచించసాగారు.

తెలుగుకు మొదట శాస్త్రీయపద్ధతిలో వ్యాకరణం రచించిన ‘కాంప్ బెల్’, జీవితమంతా తెలుగు భాషా, వాఙ్మయాభివృద్ధికోసం తోడ్పడిన సి.పి. బ్రౌన్ బిషప్ ‘కాల్డ్ వెల్’ మొదలైనవారు తెలుగులో కొత్త వెలుగును ప్రసరింపజేశారు. మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ పండితులు చిన్నయసూరి ‘నీతిచంద్రిక’ రచించి సలక్షణమైన భాషలో ఉత్తమగ్రంథాలు రాయవచ్చునని ఋజువు చేశారు. ఆయన రచించిన ‘బాలవ్యాకరణం’ తొమ్మిది శతాబ్దాల కావ్యభాషకు లక్షణ మేర్పరచి మహోపకారం చేసింది. “దిక దర్శనముగ దెలిపెదనిండు లక్షణము” అని ఆయన విశాల హృదయాన్ని ప్రదర్శించినా, ఆ వ్యాకరణాన్ని తూచా తప్పకుండా అనుసరించదలచిన పండితులు వాఙ్మయానికి తీరని అపచారం చేశారు. పూర్వగ్రంథ పరిష్కరణలో, వ్యాఖ్యానాల్లో చిన్నయసూరి వ్యాకరణం ఆధారంగా పూర్వకావ్యాలలోని పాఠాలను దిద్దేశారు. పాఠశాలల్లో పఠనీయగ్రంథమైన

నీతిచంద్రిక ముక్కుపచ్చలారని బాలలకు కొరకరానికొయ్య అయింది. భాషలో సంస్కరణ అత్యావశ్యకమైంది. ఈ సందర్భంలో తెలుగుభాషకొక నిఘంటువును సమకూర్చిన చిన్నయసూరి కృషిని కొనియాడకుండ వుండలేం. ఆంధ్రుల దురదృష్టాన అది కనిపించకుండా పోయింది.

తెలుగువాఙ్మయాన్ని ఆవరించిన చీకటిని ఛేదిస్తూ నవయుగ భానుడిలాగ కందుకూరి వీరేశలింగం అవతరించారు. ఆయన తనకు పూర్వం వున్న సాహిత్యరీతిని అనుసరించి కొన్ని రచనలు చేశారు. చిన్నయసూరిని అనుసరించి సంధి, విగ్రహము రచించారు. కాని త్వరలోనే ఆధునిక సాహిత్యం ఏ విధంగా ఉండకూడదో ఆయన అర్థం చేసుకున్నారు. “నువు పోదలచుకొన్నచోటికి మనిషిలా కాళ్ళతో నడిచిపోవాలి గాని-అడ్డంగా నేలమీదపడి కడుపుతో దొర్లి, ప్రయాసపడి గమ్యస్థానమును జేరి యసాధారణ ప్రౌఢిమను జూపిన బుద్ధిమంతుని మెచ్చుకొనునట్లే కవితాచమత్పుతులు మెచ్చుకొనదగియుండును” అని క్షీణయుగకాలంనాటి కవితాచమత్పుతులను ఆయన హేళనచేశారు . ఆంగ్లసాహిత్యాన్ని శ్రద్ధగా అధ్యయనం చేసిన పంతులుగారు అనేక నవ్యసాహితీ ప్రక్రియలకు మార్గదర్శకులయ్యారు.

నవ్యకవిత్వావిర్భావాన్ని గురించి శ్రీపాద గోపాలకృష్ణమూర్తి “నవ్యకవిత్వ మన్నది ఒక్కనాడు ఒక్కవ్యక్తి సృజించినదాన్ని అనుసరించి వర్తిల్లేదు. వర్షము పడి నప్పుడు సెలయేళ్ళు కలిసి నదియైనట్లు, వ్యక్తులూ, ఉద్యమాలూ, పరిస్థితులూ కలిసి నవ్యకవిత్వము నాలుగు చోట్ల పుట్టి పెరిగింది. వ్యక్తులు గురజాడ, రాయప్రోలూ - ఉద్యమాలు వందేమాతరోద్యమమూ సంఘ సంస్కారోద్యమమూ - పరిస్థితులు, ఆంగ్లవిద్య, పత్రికాప్రచారమూ ప్రపంచయుద్ధమూను” అని ఆనాటి పరిస్థితులను వివరించారు. సంఘసంస్కారోద్యమములో భాషాసంస్కరణో

ద్యమాన్ని ప్రధాన భాగంగా గుర్తించాలి. గిడుగు రామమూర్తి నవ్యసాహిత్యం ఆవశ్యకతను వివరిస్తూ “ఏ తరంలోని సాహిత్యమైనా తన కాలపు ఆలోచనా స్వభావాలను ప్రతిబింబిస్తుంది. ఒకయుగం వెనుకటియుగపు సాహిత్య ప్రమాణాలను గుడ్డిగా అనుసరించదు. అది వర్తమాన కాలంనుంచి ఆవేశాన్ని పొందుతుంది. విషయస్వీకరణలో, భావవ్యక్తీకరణలో రెండిటూ తనలక్ష్యం జీవితవిమర్శగాని, నిర్జీవపదార్థవిమర్శ కాదని అది ఉద్ఘాటిస్తుంది” అన్నారు. జీవద్భాషలో కావ్యనిర్మాణం జరగాలని దీక్షగా జీవితమంతా సనాతన పండితులతో పోరాడిన గిడుగువారు నవ్యకవులకు రాజమార్గం ఏర్పరచారు.

నవ్య సాహిత్యం నిలదొక్కుకుని, ఏవుగా ఎదిగి పూలుపూస్తున్న దశలో శ్రీ పంచాంగుల ఆదినారాయణశాస్త్రి, “ఎప్పుడో పాతిక శతాబ్దాల క్రింద ఏర్పడ లక్షణ శాస్త్రాలు, వ్యాకరణశాస్త్రాలూ విధించిన కట్టుబాట్లున్నూ, ధర్మశాస్త్రాలూ నియమించిన నిబంధనలున్నూ, కులాలు, మతాలూ, వ్యక్తలూ గల భేదభావాలు ఎన్నో మన అభ్యున్నతికి అడ్డుపడునట్లుంటే వాటిని తోసివేస్తున్నాము” అని తెగింపుతో పలికారు. ఈ మాటల్లో వున్న ఆవేశాన్ని మించిన ఆవేశమే గిడుగు, గురజాడల కాలంలో నవ్యసాహిత్యసృష్టికి కారణ మైంది.

- కావ్యవస్తువులో కొత్తదనమెలా వస్తుందని అడిగేవారు ఆనందవర్ధనుడు చెప్పిన -

“దృష్ట పూర్వా అపిహ్యర్థాః కావ్యరస పరిగ్రహాత్
సర్వేనవా ఇవాభాంతి మధుమాస ఇవద్రుమా!”

అన్న మాటలు మననం చేసుకోవాలి”. క్షీణయుగ కవులు స్వీకరించిన కావ్య వస్తువులను పరిశీలిస్తే లోకజ్ఞులైన కవులకు కావ్యవస్తువులకు కొరతలేదని తెలుస్తుంది.

పాత కవిత్వంమీద తిరుగుబాటు లేవదీసిన కవులు నిర్మాణాత్మకంగా తాము ప్రవేశ పెట్టదలచిన కొత్తదన

మేమిటో యోచించుకోవాలి. I began with a natural assumption that, since poetry had become false through its addiction to conventional manners and subjects, it must again become true to its own nature; rid itself of what really belong to it and become purer than before ..... C.M. Bowra చెప్పినట్లు కవులు తాము ప్రవేశపెట్టదలచు కొన్న కొత్త దనంలో పాతవాసనలు వదిలించుకొని, కొత్తదనాన్ని పాతదానికి పూర్తిగా భిన్నంగా, స్వచ్ఛంగా వుండేలాగ చూసుకోవాలి”. పూర్వకవులు వర్ణించదలచుకొన్న సన్నివేశం గోచరింపచేయటానికి ఉపమాలంకారాన్ని స్వీకరించి ఒక్కొక్కసారి ఉపమాలంకారాలను పేర్చుకుంటూ పోయే పద్ధతి కవిత్వానికి దౌర్భల్యవిహ్నమని కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి తలచారు. వర్ణనవస్తువును మనోగోచరం చెయ్యటానికి అవసరమైన అలంకారాలు అప్రయత్నంగా సిద్ధించాలేగాని, ప్రయత్నపూర్వకంగా పేర్చుకుంటూ పోగూడదని ఆధునిక కవులు విశ్వసించారు.

తెలుగు రాజులు

పి. లోకేశ్, బి.కామ్.

రాజమండ్రి ఏలినోడు	రాజరాజు
ఓరుగల్లు ఏలినారు	కాకతీయులు
నెల్లూరు ఏలినాడు	మనుమసిద్ధి
కొండవీడు ఏలినారు	రెడ్డిరాజులు
విజయనగర మేలినాడు	కృష్ణరాయలు
తంజావూరు ఏలినారు	నాయకరాజులు
అందరూ వాళ్ళంతా	ఆంధ్ర రాజులు
తెలుసుకో వాళ్ళంతా తెలుగు రాజులు	

తారకరాముడు

డా. నాగభైరవ ఆదినారాయణ

విశ్రాంత తెలుగు అధ్యాపకులు, తాడికొండ మరియు పూర్వ విద్యార్థి

సీ. సారకవిత్వకాసారసారసరాజ

మై విరాజిలునట్టి యాంధ్రుడతడు

‘చిత్ర’ కళాస్థానసింహాసనముపైన

అమరేంద్రుడైనట్టి యాంధ్రుడతడు

నవరసాలొలికించు నటసార్యభౌముడై

ఖ్యాతి గాంచినయట్టి యాంధ్రుడతడు

మధురగానామృతమరుదాపగా హంస

యై విభాసిలునట్టి యాంధ్రుడతడు

అతడె తారకరామన్న యమృతకరుడు

బంధురాజ్ఞాన తిమిర విధ్వంస దీప

మై యశోవంతమై పూజ్యమైనవాడు

భానుతేజుడు యన్దిఆర్ ప్రథితయశుడు

పాత్రలో లీనమౌ స్వభావమ్ము తనది

పాత్రలను మూర్తి కట్టించు ప్రతిభ తనది

నాయకునిగ మరియు ప్రతినాయకునిగ

కరము సరిపోవు నిండువిగ్రహము తనది

ప్రాజ్యరమ్యంపు చలనచిత్రములయందు

ఆంధ్రరాష్ట్రంపు రాజకీయములయందు

సమవిజయములందిన సవ్యసాచి యగుచు

ప్రజల కిచ్చెను నటరత్న! పరమముదము

గొప్ప త్యాగం

మొహమ్మద్ సాద్, బి.బి.ఎ. (ద్వితీయ)

శివనందుడు అనే వ్యక్తి ఒకనాడు అరణ్యమార్గంలో వస్తుండగా ఒక రాక్షసుడు అతనికి ఎదురొచ్చి “ఓయీ మానవుడా! నేను మిక్కిలి ఆకలిగా ఉన్నాను. నిన్ను తినేస్తాను” అన్నాడు.

శివనందుడు చేతులు జోడించి “రాక్షసోత్తమా! నేను నా కుమార్తె వివాహం కోసం ఆభరణాలు తీసుకుని వెళుతున్నాను. ఇవి ఇంటిలో ఇచ్చి మరలా వచ్చి నీకు ఆహారం కాగలను అన్నాడు. “వెళ్లి త్వరగా రా” అన్నాడు రాక్షసుడు.

శివనందుడు వేగంగా ఇంటికెళ్ళి నగలు తన భార్య చేతికిచ్చి “అమ్మాయి వివాహం చక్కగా జరిపించు. నేను రాక్షసునికి ఆహారంగా వెళుతున్నాను” అని విషయం వివరించాడు.

చాటునుండి ఇది విన్న శివనందుని తనయుడు తండ్రి కంటే ముందుగానే పరుగుపరుగున రాక్షసుడి వద్దకు వచ్చి “తన తండ్రికి బదులుగా నన్ను ఆహారంగా స్వీకరించు అన్నాడు.”

అంతలో శివనందుడు వచ్చి కుమారుడిని వదిలివేసి, తనను తినమని అన్నాడు. వీరిద్దరూ వాదులాడుకుంటూ ఉండగానే దూరం నుంచి కర్ర సాయంతో ఒక వృద్ధుడు వచ్చి “నేను శివనందుడి తండ్రిని. నన్ను తిని వాళ్ళను వదిలేయి” అన్నాడు.

అంతలో ఒక ముత్తయిడు వచ్చి “భర్తనో, కొడుకునో కోల్పోయి నేను జీవించలేను, నన్ను తిను” అన్నది. ఈ లోగానే ఒక నవజవ్వని వచ్చి “ఈ అనర్థాలకి మూలం నేను. నాకు నగలు తేవడానికి వెళ్ళి నా తండ్రి నీకంట పడ్డాడు. నన్ను తిను” అన్నది.

వారి అనురాగ బంధాలు చూచి రాక్షసుని కంట జలజల కన్నీరు వచ్చింది. అంతలో అతను గంధర్వుడుగా మారిపోయి “నేనొక గంధర్వుడను. శాపంవల్ల రాక్షసుడిగా మారాను. మీ వల్ల శాపవిమోచనం జరిగింది. కాబట్టి మీకు సకల సిరిసంపదలు ఇస్తున్నాను. తీసుకోండి” అని వారికి కానుకలు ఇచ్చి అదృశ్యమయ్యాడు.

తల్లిదండ్రులు

ఎ. రాజేష్, బి.బి.ఎ., (ద్వితీయ)

ఒక ఊళ్ళో ఒక రైతుండే వాడు. అతని తల్లిదండ్రులు చాలా ముసలివారు. వారికి కళ్ళు కూడా సరిగా కనపడవు. అటువంటి అత్త మామలకు చాకిరి చేయటం ఇష్టం లేక రైతు భార్య వారిని ఎలాగైనా చంపేసి తనకు చాకిరి తప్పించమని తన భర్తను బతిమాలింది.

రైతు తన భార్య మీద ఆపేక్ష కొద్దీ తన ముసలి తల్లిదండ్రులను చంపటానికి నిశ్చయించి, వారిని ఒక బండిలో ఎక్కించుకొని అడవికి తీసుకుపోయాడు. అక్కడ వారిని ఒకచోట దింపి, ఇప్పుడే వస్తాను. ఇక్కడే వుండండి! అని చెప్పి అవతలికి వెళ్ళి నెత్తిని నల్లని ముసుగు వేసుకొని దొంగలాగా నటిస్తూ, తన తల్లిదండ్రులపై పడి దుడ్డుకర్రతో కొట్టసాగాడు.

అప్పుడు వృద్ధులు, “నాయనా మమ్మల్ని దొంగలు చంపేస్తున్నారు! నీవైనా తప్పించుకుని పారిపోయి ప్రాణం రక్షించుకోరా!” అని కేకలు పెట్టసాగారు.

తాము చచ్చిపోతూ కూడా తన క్షేమమే కోరటం చూసి రైతు తన తల్లిదండ్రుల మీద, చేయి చేసుకున్నందుకు సిగ్గుపడ్డాడు. వెంటనే తాను వచ్చి దొంగలను తరిమి వేసినట్టు నటించి, తన తల్లిదండ్రుల శరీరాలు నిమురుతూ, ఇంక ఫరవాలేదు. దొంగలను పారదోలాను. మనం ఇంటికి పోదాం పదండి!” అని వారిని బండిలో తిరిగి ఇంటికి తీసుకుపోయి ఎంతో ప్రేమగా చూడసాగాడు.

పొడుపు కథలు

కె. వంశీ, ద్వితీయ బి.కామ్.

1. అడవిలో పుట్టింది, అడవిలో పెరిగింది
మా ఇంటి కొచ్చింది, తైతక్క లాడింది
2. అడవిలో పుట్టింది, అడవిలో పెరిగింది
మా ఇంటి కొచ్చింది, మహాలక్ష్మి లాగుంది
3. పైనొక పలకా, కిందొక పలకా,
పలకల మధ్య మెలికల పామూ,
పామును పట్టా పగ్గలంలేదు, పెగ్గెలు పలికే సిద్ధాదిను
4. చిటపట చినుకులు కురియంగా, సీతాదేవి పుట్టంగా
లంకా దీపం పెట్టంగా, రావణుని తల కొట్టంగా
చిలప చిలప నీళ్ళలో సీతమ్మ జడలంట, భూమంటె
నెల్లూరు కోటంటా, కోటలో రాజు పెళ్ళా కొలువంట
5. చూపులేని కన్ను సుందరమౌ కన్ను, తోట లేని కన్ను
తోక కన్ను, కన్ను గాని కన్ను కాలకంఠుని కన్ను
6. చూస్తే ఒకటి, చేస్తే రెండూ, తలకూ తోకకు
ఒకటి టోపీ చెప్పండి, యిది చెప్పండి
7. చెక్కని స్తంభం - చేతి కందూరూ, చెయ్యని కుండా
పొయ్యని నీళ్ళు, చెయ్యని సున్నం - తియ్యని బెల్లం
8. చెట్టు చూడు, చెట్టందం చూడు, చిత్రమైన
చిగురాకును చూడు, పూసిందంటే ఒకటే పూవు చూడు
కాసిందంటే గంపెడు కాయలు చూడు
9. భూమాతకు ముద్దుబిడ్డ, ఆకావపు జున్ను గడ్డ,
రాత్రివేళ రాజరికం - పగలయితే పేదరికం

10. పచ్చని పెట్టెలో విచ్చు కోసుందీ,
తెచ్చుకోనూలేనూ గుచ్చుకుంటుంది
11. కిటకిట తలుపులు కిటారు తలుపులు
తీసినా, వేసినా చప్పుడు కాదు
12. రాజు గారి తోటలో రోజూ పూలు
చూసే వారే గాని లెక్క వేసేవారే లేరు
13. తల ఉన్నా కళ్ళు లేనిది?
14. కన్ను ఉన్నా తల లేనిది?
15. కాళ్ళున్నా పాదాలు లేనిది?
16. అడుగులు ఉన్నా కాళ్ళు లేనిది?
17. పత్రాలు ఉన్నా కొమ్మలు లేనిది?
18. శాఖలు ఉన్నా ఆకులు లేనిది?
19. ముఖం ఉన్నా మెడ లేనిది?
20. పళ్ళు ఉన్నా నోరు లేనిది?

జవాబులు :

- 1) చల్ల కవ్వం, 2) గడప, 3) నాలుక, 4) అరటి, 5) నెమలి, 6) కలం, 7) కొబ్బరి, 8) ఆకాశము, వెన్నెల, చంద్రుడు, చుక్కలు, 9) చంద్రుడు, 10) మొదలి పువ్వు, 11) కంటి రెప్పలు, 12) చుక్కలు, 13) గుండుసూది, 14) సూది, 15) కుర్చీ, 16) గజం బద్ద, 17) పుస్తకం, 18) సంస్థ, 19) నది, 20) రంపం

తెలుగు గ్రామీణ ఆటలు

పచ్చీస్ (పాచికల ఆట)

ఈ ఆట కాకతీయుల యుగము (క్రీ.శ. 1050-1350) నాటి క్రీడ! ఈ పాచికల ఆటను మొట్టమొదట వర్ణించిన తెలుగు కవి నాచన సోమనాథుడు. ఆయన వ్రాసిన ఉత్తర హరివంశంలో రుక్మిణీ కృష్ణలిద్దరు పాచికలతో ఈ ఆట ఆడినట్లు పద్య రూపములో వర్ణించాడు. కాలక్రమేణ కొన్ని మార్పులతో నేటికీనీ కొన్ని జిల్లాలలో ఎక్కువగా ఇళ్ళల్లో “పచ్చీస్” ఆటగా చెలామణి అవుతున్నది. కనుక నలుగురు ఎవరికి వారు విడివిడిగా ఆడేదానికన్నా ఇద్దరిద్దరు రెండు జట్లుగా ఏర్పడి ఆడితే చాలా ఉత్తేజభరితంగా ఉండేకభరితంగా ఉంటుంది.

ఈ ఆటకు గవ్వలు-7, ఆటకాయలు-8, వీటిని పావులు అని కూడా అంటారు. ఒక్కొక్కరికి 8 ఒక రంగు, రెండవ జట్టువారు ఇంకొక రంగు ఆటకాయలు వాడాలి. ఆటకాయ (పావు)లను నడుపువారు ఎదురెదురుగా కూర్చొని ఈ ఆట ఆడాలి.

ముందుగా 7 గవ్వలను గుప్పిట పట్టుకొని నేలపై పొర్లించాలి. నేలపై బడిన గవ్వలు ఈ క్రింద చూపిన విధంగా పందెం పట్టుకుంటూ గళ్ళలో ఆటకాయలను నడపాలి.

1 గవ్వ బోర్లపడి 6 గవ్వలు వెల్లికిల పడితే ‘తీస్’ 30 గళ్ళు పెట్టాలి. 2 గవ్వలు బోర్లడి 5 గవ్వలు వెల్లికిల పడితే ‘పచ్చీస్’ 25 గళ్ళు పెట్టాలి. 6 గవ్వలు బోర్లపడి 1 గవ్వ వెల్లికిల పడితే ‘దస్’ 10 గళ్ళు పెట్టాలి. 7 గవ్వలు వెల్లికిల పడితే ‘చౌదాప్’ 14 గళ్ళు పెట్టాలి. 7 గవ్వలు బోర్లపడితే ‘చెక్కా’ 7 గళ్ళు పెట్టాలి. 3 గవ్వలు బోర్లపడి 4 గవ్వలు వెల్లికిల పడితే ‘చార్’ 4 గళ్ళు పెట్టాలి. 4 గవ్వలు బోర్లపడి 3 గవ్వలు వెల్లికిల పడితే ‘తీస్’ 3 గళ్ళు

3. వంశీ, ద్వితీయ బి.కామ్.

పెట్టాలి. 5 గవ్వలు బోర్లపడి 2 గవ్వలు వెల్లికిల పడితే ‘దో’ 2 గళ్ళు పెట్టాలి. ఎవరికి వారే ఆటకాలయలను విడివిడిగా పెట్టుకోవాలి. పందెం పడితేనే ఆటకాయ పచ్చీసు పటముపై ఎక్కుతుంది.

ఆటకాయలు 8 పచ్చీస్ పటము పైకి ఎక్కినవి కనుక పావుకు బదులు ఇంకొక గడి ఎక్కువ పెట్టాలి. అంటే 26 గళ్ళు పెట్టాలి. ఆ విధంగా అన్ని ఆటకాయలను పండించాలి. ఈ ఆటలో ఎదుటి వారి కాయలను చంపిన తరువాతనే పంటగడి లోపలకు వెళ్ళుటకు వీలుంటుంది. ఈ నిబంధన ఇరువర్గాల వారికి వర్తిస్తుంది. పచ్చీస్ పటముపై ‘x’ ఈ మార్కు ఉన్న గడిని “గడి” అంటారు. ముందుగా గడిని ఎవరు చేరితే వారికి ఆ గడి పరిమితం. వారు ఆ గడిలో ఎన్ని పావులవైనను పెట్టుకోవచ్చు. ఎదుటివారికి ఆ గడి అవకావము లేదు.

నిబంధనలు : (1) పందెం పడితే రెండోసారి కూడా గవ్వలు వెయ్యాలి. వరుసగా 3 సార్లు పందాలు పడితే (మురిగిపోవడం) అంటే అది చెల్లదు. (2) పందెం వేసి ఆటకాయ నడుపుతూ, ప్రత్యర్థి ఆటకాయను చంపితే ఆ పందెం పెట్టిన తరువాత ఎదుటివారి కాయను చంపి నందుకు గాను (చంపుడు పందెం) అని మరల పందెం వేసుకోవాలి.

అచ్చనగుండ్లు!

ప్రతి పల్లెల్లో ఆడప్లిలు ఇంటి పట్టున కూర్చొని ఆడుకునే ఆట. పురాతన కాలంలో జాతీయ ఆటలలో ఒకటిగా గుర్తింపు వున్న ఆట ఇది. చేతితో పట్టుకొని అందులో ఒక కాయను మాత్రమే పైకి ఎగురవేసి ఆ కాయ మరల క్రిందికి వచ్చు వ్యవధిలో చేతిలోని నాలుగు

కాయలను నేలపై విడిచి ఎగురవేసిన కాయను పట్టుకొని ఆ కాయనే మరల ఎగురవేసి క్రిందికి కాయలను ఒక్కసారి నాలుగు కాయలను రెండవసారి మూడు కాయలను, మూడోసారి రెండేసి చొప్పున రెండుసార్లుగా నాలుగు కాయలను, ఒక్కొక్క మారు ఒక్కొక్కటి చొప్పున విడివిడిగా నాలుగు కాయలను చేతిలోనికి జరుపుకొని పైకెగురవేసిన కాయనందు కొంటారు. ఆడునప్పుడు కాయలను ఎగురవేసిన పట్టుటయందు గాని, జరుపుటయందు గాని తప్పిపోయినచో ఆట తప్పినట్లు భావించి తోటి బాలికలు 'చెంగనాల్లో చెంగనాలు' అని అరచుచు ఆటను ప్రక్క బాలికకు ఇస్తారు. ఒకటి ఓ చెలియా, రెండు రేవన్నా, మూడు ముచ్చిలుకా, నాలుగూ నందన్నా, అయిదు అరటిపండా, ఆరుంజవ్వాదీ, ఏడుం బేడీలు, ఎనిమిది ఎలమందా, తొమ్మిది తోకుచ్చా, పది పట్టెడా" అనే పాటను పాడుచూ చాలా సంతోషంగా ఆడేవారు. గచ్చకాయలు దొరకని చోట చిన్న చిన్న గులకరాళ్ళతో కూడా ఈ ఆటను ఎక్కువగా ఆడుకుంటారు.

ఓమన గుంటలు

ఇది ఇంటిలో కూర్చొని ఆడుకునే ఆట. ఆ ఆట కోసం ప్రత్యేకంగా తయారుచేసిన చేప ఆకారంలో ఉన్న కొయ్యపెట్టె. మరబందు పెట్టి తయారుచేయబడిన రెండు పలకల కొయ్య సాధనం. ఇది తెరచుటకు మూయుటకు గవ్వలను గాని, చింత గింజలను గాని, కుంకుడు గింజలను గాని పోస్తారు.

దీని మధ్యన ఉంచి రెండు ప్రక్కల ఒక్కొక్కరు కూర్చొని ముందు ఒకరు తమవైపున ఉన్న ఒక గుంటలోని కాయలను తీసి ఆ గుంట నుండి కుడివైపుకు వరుసగా ఒక్కొక్క గుంటలో ఒక్కొక్క కాయను వేస్తూ వదలమూడు గుంటలను పూర్తిచేస్తారు. ఇలా చేయగా తాము మొదట కాయలు తీసిన ఖాళీ గుంటకు తప్ప మిగతా గుంటలన్నిటిలో ఒక్కొక్క కాయ హెచ్చుగా పడుతుంది. అప్పుడు ఖాళీ గుంట తవ్వి దాని

ప్రక్కన ఉన్న ఎదురెదురు రెండు గుంటలలోని కాయలను తమ గెలుపుగా తీసుకొంటారు. తరువాత ఎదుటి పక్షము వారు ఇలాగే ఆడి తమకు కూడా ఖాళీ గుంట తటస్థ పడినచో దానిని తట్టి దాని ప్రక్క గుంటలోని కాయలను గెలుచుకొంటారు. ఆ గుంటలలోని కాయలన్నీ పూర్తి అయ్యే వరకు ఆడి చివరికి ఎవరెన్ని కాయలను హెచ్చుగా గెలుచుకొన్నదీ నిర్ణయిస్తారు.

ఈ ఆటను ముగ్గురు కలసి ఆడితే దీనిని అత్తా కోడళ్ళు ఆట అంటారు. దానిలో గుంటల విభజనలో తేడాయే కాని ఆటలో తేడాలేదు.

గుజ్జనగూళ్ళు

ఇది కేవలము సంసారపు శిక్షణనిచ్చే ఆట అని చెప్పవచ్చు. ఈ ఆటలో ఎందరైనా పాల్గొనవచ్చు. ఇందులో పిల్లలు తమ తమ పెద్దలనడిగి బియ్యము, ఉప్పు, పప్పు మిగతా వంటసామానులు, చిన్న చిన్న పాత్రలు చిన్న పొయ్యి మొదలైనవి తెచ్చుకొని వారికి తోచిన వంట వండుకొని తింటారు. ఒక్కొక్కప్పుడు చాలా చిన్న వయస్సు గల బాలబాలికలు పప్పు, బెల్లాలు, మరమరాలు మొదలైన తినుబండారాలు సమకూర్చుకొని తాము ఆడుకొను లక్కపిడతలలో పోసి వాటిని పొయ్యిమీద పెట్టినట్లు, దించినట్లు నటిస్తూ కొంతసేపటికి అందరూ కలిసి వాటిని తినేవాళ్ళు. ఈ ఆట ఆడునప్పుడు ఏవో బొమ్మల పెండ్లిళ్ళు చేసి రెండు జట్లుగా చీలి వియ్యాలి వారికి విందు పెట్టుటకై గుజ్జనగూళ్ళు పెట్టేవారు. బాగా పండిన చింతకాయలను తెచ్చి నేర్పుతో దానిలోని చింతపండు గుజ్జను గుల్ల చెడకుండా పూర్తిగా తీసి ఆ గుల్లలో బియ్యము పోసి మందుచున్న పొయ్యిలోని కుమ్ములో పెట్టి అవి ఉడికిన తర్వాత ఆ పిల్లలు గుజ్జనగూళ్ళు అని వేడుకగా తింటారు. ఈ గుజ్జనగూళ్ళు ఆటను రుక్మిణి, గిరిక ఆడినట్లు భాగవత మందు, వసుచరిత్ర యందు తెలియజేయబడింది.

ఘోస్ట్ షిప్

ఎస్.కె. షాహిద్, బి.కామ్. (ప్రథమ)

అది సముద్రంపై సాగే సుదూర ప్రయాణం. అలల ఉధృతిలో మొదలైన అంతుపట్టని రహస్యం. వింత ఆకారాలు అంతుపట్టని రహస్యం. ఆ వింత ఆకారాల పిచ్చి చేష్టలతో అనుక్షణం భయానకం. రోజుకో ఆత్మహత్యతో మోగిన మరణమృదంగం. ఇదే ది లీసా వాసిలీ షిప్' వణుకు పుట్టించే చరిత్ర. ఇది ఓడ కాదు. ప్రాణాలు తీసే దెయ్యం. నిజమే, మిస్టరీలో మిస్టరీగా మిగిలిపోయిన ఈ ఘోస్ట్ షిప్ చరిత్ర కథలు కథలుగా చెబుతోంది.

1897లో బెల్జియాన్ ఉత్తర ఐర్లాండ్ తయారుచేసిన లీసావాసిలో అనే నౌక. చూడటానికి ఎంతో అందంగా ఆకర్షణీయంగా ఉండేది. ఇది ఐర్లాండు సముద్రం నుండి ఫిన్లాండ్ గల్ఫ్ వరకూ సరుకులను మోసుకెళ్ళేది. గంటకు 8 నాటికల్ మైళ్ళ వేగంతో నడిచే ఈ నౌక బొగ్గు సాయంతో 4 వేల కిలోమీటర్లు ఆగకుండా ప్రయాణించేది. జోరుగా కదిలే సముద్ర కెరటాల ధాటికి తట్టుకుని ఆరేళ్ళపాటు సరుకులు రవాణా చేస్తూ ఏ సమస్య లేకుండా నడిచింది.

1903లో రష్యా-జపాన్ యుద్ధం మొదలైంది. దాంతో అత్యవసర పరిస్థితుల్లో రాత్రికి రాత్రి వాసిలీలో సాధారణ సరుకుల్ని తొలగించి, యుద్ధ సామాగ్రిని నింపారు అధికారులు. వ్లాదివోస్టాక్లో ఉన్న రష్యా యుద్ధ నౌకలకు యుద్ధసామాగ్రిని అందించేందుకు వాసిలీని రంగంలోకి దింపారు. నాటి నుంచే మొదలు అసలైన సమస్య. రాత్రి వేళల్లో ఓడలోని సిబ్బందిని ఏవేవో పీడకలలు భయపెట్టేవి.

యుద్ధ ఆదేశాల ప్రకారం వాసిలీ... నార్త్ సీ నుంచి అట్లాంటిక్కు, ఆఫ్రికాలోని వెస్ట్ కోస్ట్కు.. అటునుంచి అట్లాంటిక్కు, ఆఫ్రికాలోని వెస్ట్కోస్ట్కు.. అటునుంచి కేప్టౌన్కు.. అక్కడి నుంచి తూర్పు ఆఫ్రికాలో ఉన్న జాంబి బార్కు వెళ్తుంది. అప్పటికి నౌక బంకర్లలో బొగ్గు

అయిపోయాయని గమనించిన సిబ్బంది వెంటనే బొగ్గు నింపారు. ఆ తర్వాత హిందూ మహాసముద్రం వైపు కదిలింది నౌక. బొగ్గుతో కాకుండా ఏదో అసాధారణ శక్తితో నడుస్తుందనే అనుమానం వచ్చింది. ఆ నౌకలో ఏదో ఉంది. కుదురుగా ఉండనివ్వలేదు.

చీకటిపడితే చాలు.. నౌకలోని వారంతా ఎవరో తమని గమనిస్తున్నట్లు భయపడేవారు. కానీ కళ్ళకు కనిపించని శక్తి ఏదో ఉంది అని అనిపిస్తుంది. అక్కడ పనిచేసే ఒక వ్యక్తికి ఆ ఘోస్ట్ నరకం చూపించి మిస్ అవ్వడం జరిగింది. అతనే మరునాడు ఉదయం శవంగా కనిపించాడు. అసలు అతడిని చంపింది ఎవరో తెలియలేదు. కొత్త సిబ్బందితో కెప్టెన్ ప్రయాణం సాగించారు. చివరికి ఓ రాత్రి కెప్టెన్ రివాల్యూర్తో తనకు తానే కాల్చుకుని చనిపోయాడు. నౌక 'సిడ్నీ' చేరగానే కొత్త సిబ్బంది కూడా పారిపోయారు. నాలుగు నెలల తరువాత కొత్త కెప్టెన్ సారధ్యంలో నౌక సిడ్నీ నుంచి శాన్ ఫ్రాన్సిస్కోకి బయలుదేరింది. కాని వాళ్ళకి తెలియన నిజం ఒక్కటి ఉంది. మళ్లీ మరణమృదంగం మోగింది. అక్కడే కొత్త కెప్టెన్ ప్రయాణం ఆపి అక్కడ నుంచి బయటపడ్డారు. మళ్లీ దాన్లోకి ఎవ్వరూ ఎక్కలేదు.

ఆ నౌక అలా ఉండటం ఎప్పటికైనా ప్రమాదకరమని అక్కడ అధికారులు దానికి నిప్పు అంటించారు. కానీ నిప్పు అంటించిన సమయంలో ఒక భయంకరమైన ఏడుపును విన్నామని అక్కడ అధికారులు చెప్పుకొచ్చారు. కానీ ఎవరికీ తెలియని ఒక రహస్యం అక్కడ ఏదో ఉంది? ఆ నౌకలో ఎందుకు ఇలా జరిగింది? అసలు చావులకు కారణాలు ఏమిటి? అక్కడ ఘోస్ట్ ఉందా? ఆ మిస్టరీ ఏంటో తేలలేదు.

స్వాతంత్ర్య సమరశీలి - పర్వతనేని వీరయ్య చౌదరి

కె. రేపంత్, బి.ఎస్సీ. (ద్వితీయ)

పర్వతనేని వీరయ్య చౌదరి (1886-1970) స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు. సత్యాగ్రహి. కళాతపస్వి. వైణిక విద్వాంసుడు. పెదనందిపాడు పన్నుల సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమ నాయకుడు. ఆంధ్ర శివాజీగా కీర్తి గడించాడు. వీరయ్య చౌదరిగారు 1886 అక్టోబర్ 4న గుంటూరు జిల్లా, పెదనందిపాడు గ్రామంలో జన్మించారు. వీరి తల్లిదండ్రులు లక్ష్మయ్య, అంకమ్మలు.

వీరు పెదనందిపాడు పన్నుల నిరాకరణ ఉద్యమంలో ప్రసిద్ధి గాంచారు. చిన్నతనంలోనే దక్షిణాదికి వెళ్ళి సంగీతంలో శిక్షణను పొంది హరికథా విద్వాంసుడిగా గుర్తింపు పొందారు. పెదనందిపాడులో మిత్రుల సహకారంతో పోస్టాఫీసు, పాఠశాల ఏర్పాటుకు కృషి చేశారు. కళాకారుడిగా హరిశ్చంద్ర వంటి నాటకాలలో నటించారు. త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి రచించిన కురుక్షేత్ర సంగ్రామం నాటకంలో పర్వతనేని కృష్ణుడి పాత్రలు ధరించగా ప్రతీహారి పాత్రను ఆచార్య రంగా పోషించారు. తుమ్మల సీతారామమూర్తి రాసిన పద్యాలకు బాణీలను కట్టి సభల్లో ఆలపించేవారు.

స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో గాంధీ సిద్ధాంతాలకు ఆకర్షితుడై పర్వతనేని స్వాతంత్ర్య ఉద్యమ పోరాటంలోని అన్ని ఘట్టాలలో కీలకపాత్ర వహించారు. 1921లో పన్నుల సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమాన్ని పర్వతనేని నాయకత్వంలో పెదనందిపాడు ప్రాంత ఉద్యమాన్ని పర్వతనేని నాయకత్వంలో పెదనందిపాడు ప్రాంతంలో నిర్వహించడానికి కాంగ్రెసు కమిటీ నిర్ణయించింది. పన్నులు వసూలు చేసే ప్రభుత్వోద్యోగులను సాంఘిక బహిష్కరణ చేయాలని పర్వతనేని పిలుపు నిచ్చారు. పెదనందిపాడు ప్రాంతంలో

ఆరువేలమంది యువకులతో శాంతి సైనికులను తయారుచేశారు. బ్రిటీష్ ప్రభుత్వానికి పన్నులు చెల్లించవద్దని గుర్రంపై తిరుగుతూ ఊరూరా తిరిగి విస్తృతంగా ప్రచారం చేశారు. గ్రామాలలో కచేరీలు, బుర్రకథలు ఏర్పాటుచేసి ప్రజలలో దేశభక్తిని రగిల్చారు. 1921 డిసెంబరు 12న పాలపర్రు గ్రామంలో బ్రిటీష్ పాలకులకు వ్యతిరేకంగా రైతుసభను నిర్వహించారు. ఒక్క పైసా పన్నుకూడా ప్రభుత్వానికి చెల్లించకుండా ప్రజలను కట్టడి చేశారు. భారతదేశ స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో బ్రిటీష్ పాలకులను గడగడ లాడించిన ఉద్యమాలలో ప్రధాన మైనదిగా పెదనందిపాడు పన్నుల నిరాకరణోద్యమం గుర్తింపు పొందింది. ఉద్యమ నాయకునిగా చెరసాలకు వెళ్ళారు.

పర్వతనేని ఆంధ్రా శివాజీ, దక్షిణ బార్డోలి నాయకుడిగా ప్రజలు కీర్తించారు.

మహాత్మాగాంధీ పెదనందిపాడు సందర్శించినపుడు సభ ఏర్పాట్లను పర్యవేక్షించారు. గాంధీ విజయం నాటకంలో ప్రముఖ పాత్రను పోషించారు. విదేశీ వస్తు బహిష్కరణ, మద్యపాన వ్యతిరేక ఉద్యమాలలో క్రియాశీలక పాత్ర పోషించారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత, నాటక అకాడమీ సభ్యులుగా వ్యవహరించిన పర్వతనేని హైదరాబాద్ రేడియో శ్రోతల సంఘానికి అధ్యక్షుడిగా పనిచేశారు. పెదనందిపాడులో హైస్కూలు, గ్రంథాలయం ఏర్పాటులో కృషి చేశారు. దేశభక్తి, వీరత్వంలో ఆంధ్ర శివాజీగా పేరుగాంచిన వీరయ్య చౌదరి గారు 1970 ఫిబ్రవరి 8న హైదరాబాదులో కన్నుమూశారు.

పర్వతనేని వీరయ్య చౌదరి త్యాగానికి గుర్తుగా వారి విగ్రహం పెదనందిపాడు ప్రధాన కూడలిలో ప్రతిష్ఠించారు.

1922వ సంవత్సరం ఆంగ్లేయుల పాలనాకాలం. ఆంగ్లేయుల పాలనకు వ్యతిరేకంగా స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలను కోరుతూ గుంటూరు జిల్లా పెదనందిపాడు కేంద్రంగా పన్నుల నిరాకరణ ఉద్యమం గ్రామ గ్రామాన జరుగుతున్న రోజులవి.

గుంటూరు జిల్లా కాకుమాను గ్రామంకు కలెక్టరు వచ్చాడు. “ఊళ్లో వారిని మునసబు ఇల్లు ఎక్కడ?” అని అడిగితే ‘ముందుకు పోండి’ అని చెప్పారు. ఊళ్ళో చిన్నా, పెద్దా, ముసలీ, ముతకా ఎవర్ని అడిగినా అదే సమాధానం. పోలీసు, రెవెన్యూ ఉద్యోగులకు దుకాణాలలో ఉప్పు, చింతపండు, బియ్యం దొరకలేదు. ఉద్యోగులు, సైనికులు తినటానికి తిండి కూడా దొరకక పస్తులున్నారు. దాంతో పోలీసులు, సైనికులు, రెవెన్యూ ఉద్యోగులు కోపంతో చిర్రెత్తిపోయారు. ఇంతలో ఒక ఆసామి బండి, ఎద్దులు తోలుకుపోతున్న దృశ్యం సైనికుల కంట పడింది. వెంటనే ఆ బండికి అడ్డుపడి అతనిపై దౌర్జన్యానికి ఒడిగట్టారు. ప్రజలు కోపోద్రిక్తులైనారు. సిపాయిలు తుపాకులు పేల్చడానికి సిద్ధపడ్డారు. క్షణాలలో ఆ ప్రదేశం రణభూమిగా మారిపోయింది. ప్రజలు కూడా ఏమాత్రం వెనుకంజ వెయ్యటం లేదు. సై అంటే సై అంటున్నారు.

అదే సమయంలో ఓ 35 ఏళ్ళ యువకుడు గుర్రంపై బాణంలా దూసుకొచ్చాడు. ఆగండి.. అంటూ సింహగర్జన చేశాడు. చురకత్తుల వంటి సూటైన చూపులు. తుపాకులు ఎక్కుపెదంట్టిన సైనికులు సైతం స్థాణువుల్లా నిలుచుండి పోయారు. “శాంతించండి.. ఇది ఉద్రిక్తలకు సమయం కాదు. మనమంతా గాంధీజీ వచించిన శాంతి మార్గంలో ఈ ఉద్యమాన్ని నడిపిస్తున్నాం. ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ మనం మన నిబ్బరాన్ని కోల్పోకూడదు అంటూ ప్రజలకు ఉద్బోధించారు. అప్పటివరకూ ఆగ్రహవేశాలతో ఊగిపోయిన ప్రజలందరూ అర నిమిషంలో శాంతించారు.

ఆ అహింసా మూర్తే మన ఆంధ్రా శివాజీ పర్వతనేని వీరయ్యు చౌదరి.

పర్వతనేని వీరయ్యు చౌదరి గుంటూరు జిల్లా, పెదనందిపాడులో అనేక కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు.

పర్వతనేని వీరయ్యు చౌదరి ప్రారంభించిన పెదనంది పాడు పన్నుల నిరాకరణోద్యమంలో కీలక వ్యక్తి పుసులూరు కరణం గంధం నాగేశ్వరరావు. ఆయనను అరెస్టు చేసే ఉద్దేశ్యంతో ప్రత్యేక అధికారి రూథర్ఫర్డ్ ఒక బెటాలియన్ రిజర్వు పోలీసులతో ఒకనాటి ఉదయం పుసులూరు చేరుకున్నాడు. అతని రాక సంగతి తెలుసుకున్న ప్రజలందరూ తమ ఇండ్లలో దూరి తలుపులు బిడాయింతు కున్నారు. కొందరు విశాలమయిన కరణంగారి ప్రాంగణం లోకి చేరారు. ప్రయత్నించగా చెప్పటానికి ఒక్క మనిషీ కన్పించలేదు. బయట ఊరి నుండి వస్తున్న పుసులూరి సీతాపతి అనే ఆయన రూథర్ఫర్డ్ కంటబడ్డాడు. ఆయనను పట్టుకొని కరణం గారి ఇల్లు చూపమని దబాయించాడు రూథర్ఫర్డ్. పుసులూరి సీతాపతి మొదటి ప్రపంచ యుద్ధంలో పాల్గొన్న సిపాయి. ఒక కాలు మడమలో తుపాకి గుండు దూసుకుపోగా కొద్దిగా కుంటుతూ నడిచేవాడు. కరణంగారి ఇంటి సమీపంలో ఒక పెద్ద మట్టిచెట్టు వుంది. దాని మీద కాంగ్రెసు జెండా ఎగురుతున్నది. అది చూసిన రూథర్ఫర్డ్ సీతాపతిని మట్టిచెట్టు ఎక్కి ఆ జెండాను తొలగించమని ఆజ్ఞాపించాడు. సీతాపతి చెట్టు ఎక్కాడు గానీ ఎంతసేపటికీ దిగలేదు. రూథర్ఫర్డ్ అతనిని భయపెట్టడానికి అతని పక్క నుంచి గాలిలోకి పిస్తోలు పేల్చాడు. వెంటనే సీతాపతి చెట్టుపై నుండి నేరుగా రూథర్ఫర్డ్ భుజాలపైకి దూకి ఆయన చేతిలో పిస్తోలు లాక్కొని ఆయనకే గురిపెట్టాడు. ఈ హఠాత్ప రిణామానికి రూథర్ఫర్డ్ బిత్తరపోయాడు. సీతాపతి చెట్టుపై నుండి కిందికి దూకడం కరణం గారి ఇంటిలోని ప్రహరి గోడ లోపలి నుండి చూస్తున్న ఊరిజనం ఆయన తుపాకీ

శు

గుండు తగిలి పడిపోయాడని భావించి తలుపులు తోసుకొని ఒక్కసారిగా కట్టలు తెంచుకున్న ప్రవాహంలా బడిసెలతో రాళ్ళు రువ్వుతూ రిజర్వు పోలీసుల మీదికి దూసుకొచ్చారు. ఈ దెబ్బతో చెరువు కట్ట మీద చెట్ల క్రింద కట్టివేసిన గుర్రాలను విప్పదీసుకుని రూథర్ఫర్డ్, ఆయన సిబ్బంది పలాయనం చిత్తగించారు.

బ్రిటీష్ సైన్యంలో వారికి విదేయులుగా పనిచేసిన సీతాపతి వంటి వారిలోనూ, సాధారణ ప్రజానీకంలోనూ

దేశభక్తిని, తెంపరితనాన్ని రగుల్తోల్పిన ఘనత మాత్రం మన కథానాయకుడు, ఆంధ్రా శివాజీ పర్వతనేని వీరయ్య చౌదరిదే.

చివరి రోజుల్లో వీరయ్య చౌదరి తన పెద్ద కుమారుడైన బాపయ్య వద్ద వుంటూ 1970 ఫిబ్రవరి 6న హైదరాబాదులో కాలధర్మం చెందారు. నాటికి ఆయన వయస్సు 84 సంవత్సరాలు.

సాధన అంటే ఇలా ఉండాలి!

బి. కార్తీక్, బి.బి.ఏ. (ద్వితీయ)

దక్షిణ దేశంలో 'తిరువళ్ళవార్' అనే పేరును విననివారు అరుదు. అతడు మహా దేశభక్తుడు. జ్ఞాని. నేత నేసి తన సంసారాన్ని నిర్వహించేవాడు. వారంలో ఒక నాడు పూర్తిగా భగవంతుని సేవయే వినియోగించేవాడు. ఆయన భార్య వాసుకి. కాపురానికి వచ్చినప్పటి నుంచి అన్నం వడ్డించేటప్పుడు భర్త ఆదేశానుసారం విస్తరి దగ్గర ఒక దొన్నె నిండా నీరు. ఒక సూది ఉంచుతూ ఉండేది. అయితే భర్త ఆ దొన్నె నీటిని గాని, సూదిని గాని ఎన్నడూ ఉపయోగించలేదు. వాసుకి అంత్యకాలం సమీపించింది. ఆ సమయంలో వాసుకి నాకొక సందేహం ఉంది. తీరుస్తారా!" అని అడిగింది భర్తను. సరేనన్నాడు తిరువళ్ళవార్.

“మీరు భోజనం చేసేటప్పుడు విస్తరి పక్కన దొన్నెలో నీరు, సూది ఉంచమనేవారు. కాని మీరెప్పుడూ దొన్నెలో నీరు గాని, సూది గాని ఉపయోగించటం నేను చూడలేదు. వాటిని మీ విస్తరి పక్కన పెట్టమనటంలో ఉద్దేశ్యం

ఏమిటన్నదే నా సందేహం. దీనినే తీర్చవలసింది” అని అడిగింది.

తిరువళ్ళవార్ చిరునవ్వుతో ఇలా అన్నాడు “అన్నం పరబ్రహ్మ స్వరూపం. అన్నాన్ని కింద పడేయరాదు. వ్యర్థం చేయరాదు. నీవు వడ్డించేటప్పుడు పొరపాటున మెతుకు కిందపడితే దానిని సూదితో తీసి, నీటిలో శుద్ధిచేసి ఆకులో వేసుకోవాలని నా ఉద్దేశ్యం. నీవు ఏనాడూ పొరపాటున కూడా ఒక్క మెతుకైనా కిందపడేయలేదు. అందుకే సూదిని, నీటిని ఉపయోగించే అవసరం రాలేదు” అన్నాడు. వాసుకి సందేహం తీరి భర్త ఒడిలో ప్రాణం వదిలింది. తిరువళ్ళవార్ అన్నాన్ని బ్రహ్మగా భావించాడు. అతని భార్య అన్నాన్ని బ్రహ్మభావంతో కిందపడకుండా జాగ్రత్తగా వడ్డించింది. ఒకనాడు కాదు జీవితకాలం చేసింది. ఈ యోగం ప్రతి ఒక్కరు నిత్యజీవితంలో చేస్తే ఇంతకంటే సాధన వేరొకటి లేదు..!!

కోపం

ఆర్. బ్రహ్మేశ్వరరావు, బి.బి.ఎ. (ద్వితీయ)

ఒక ఊళ్ళో ఒక తండ్రి, కొడుకు ఉండేవారు. కొడుక్కి కోపం చాలా ఎక్కువగా ఉండటం గమనించి తండ్రి కొడుకుతో ఒకరోజు ఇలా అన్నాడు. “ఇదిగో..! ఈ బస్తాడు మేకులు, ఈ సుత్తి తీసుకొని నీకు బాగా కోపం వచ్చి నప్పుడల్లా ఒక మేకుని సుత్తితో ఈ ప్రహారీ గోడలోకి దిగెయ్యి.” అన్నాడు.

కుర్రాడు సరే అని చెప్పి కోపం వచ్చినప్పుడల్లా మేకుని గోడలోకి దిగెయ్యడం మొదలుపెట్టాడు. కొన్ని రోజులకి గోడంతా మేకులతో నిండిపోయింది. బస్తాడు మేకులు అయిపోయాాయి. ఈ మేకులు కొట్టే క్రమంలో మెల్లగా రోజుకి కొట్టే మేకుల సంఖ్య తగ్గి రోజుకి ఒక మేకు కూడా కొట్టని పరిస్థితి వచ్చింది. ఈ విషయం గమనించిన తండ్రి

సంతోషించి రోజు కొన్ని మేకులు పీకెయ్యమని చెప్పాడు.

కొడుకు రోజు కొన్ని మేకులు పీకేస్తూ మొత్తానికి మేకులన్నీ పీకేసి తండ్రికి చూపించాడు. తండ్రి మేకులు పీకెయ్యగా ఉన్న గోడలోని చిల్లులన్నీ చూపించి ఈ గోడని ఎంత రంగు వేసినా ఈ కన్నాల వల్ల బాగుపడదు. అలాగే మన కోపంతో ఎవరి మనస్సునైనా కష్టపెడితే, తరవాత మనం ఎంత కష్టపడ్డా వాళ్ళ మనసుకి అయిన గాయాన్ని పూర్తిగా మాన్పలేము” అన్నాడు.

నీతి : కోపం చాలా ప్రమాదకరమైన కత్తి వంటిది. ఒక మనిషిని కత్తితో గాయం చేస్తే గాయం కొన్నాళ్ళకి మానవచ్చు. కానీ దాని తాలూకు మచ్చ ఉంటుంది.

నాన్న ప్రేమ

వి. నీరజ్, బి.కామ్. (ద్వితీయ)

అనగనగా ఒక మధ్య తరగతి కుటుంబం. అందులో ఒక అబ్బాయి, తండ్రి, తల్లి, చెల్లి నివసిస్తూ ఉంటారు. ఆ అబ్బాయి పేరు రాజు. రాజు బీ.టెక్. రెండవ సంవత్సరం చదువుతున్నాడు. అలా ఒక రోజు తన కాలేజీలో తన మిత్రులు నడుపుతున్న బైకులను చూసి రాజుకు చాలా బాధ కలిగింది. తన దగ్గర కూడా మంచి బైకుంటే బాగుండు అని అనుకుంటూ, తన తండ్రి మీద కోపం తెచ్చుకుంటూ ఇంటికి చేరుకున్నాడు.

అప్పుడే ఉద్యోగం చేసి అలసిపోయిన తండ్రి దగ్గరకు వచ్చి అడిగాడు “నాన్న నాకు బైకు కావాలి” అని, అప్పుడు తన తండ్రి “బాబు ఇప్పుడు మన దగ్గర అంత డబ్బు లేదు.” తర్వాత చూద్దాం” అని బదులిచ్చాడు. అప్పుడు రాజు

“అదేంటి నాన్న అలా అంటావు, మా స్నేహితులందరి దగ్గర ఉన్నాయి బైక్లు. ఒక నా దగ్గర తప్ప. నాకెలా ఉంటుందో తెలుసా” అని కోపంతో అరిచాడు. అయినా వాళ్ళ నాన్న వద్దనేసరికి రాజు కోపంతో ఇలా అన్నాడు. “ఒక బైక్ కొనియ్యలేనివాడు కొడుకు ఇంజనీరింగ్ అవ్వాలని కలలెందుకు” అని. చాలా కోపంతో “చాలా పెద్దవాణ్ణి అయ్యాక కాని ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళకూడదు” అని మనసులో అనుకున్నాడు. ఇంటి నుంచి వచ్చేటప్పుడు ఆవేశంలో ఎప్పుడూ ముట్టుకోని తన తండ్రి పర్సును కొట్టేశాడు. అమ్మకు కూడా తెలియని లెక్కలన్నీ ఈ పర్సులోనే ఉంటాయని” రాజు అనుకునేవాడు. చూసుకోకుండా వచ్చేటప్పుడు నాన్న బూట్లు వేసుకొని వచ్చేశాడు. అలా

నడుస్తూ ఉంటే ఏదో తగుస్తున్నట్టుంది. కరుస్తున్నట్టు కూడా ఉంది. ఎత్తి చూస్తే బూటు లోపల మెత్తగా లేదు. మడమ నెప్పి పుడుతుంది. అయినా ఆ కోపం ముందు ఆ బాధను లెక్క చేయకుండా ఎటైనా వెళ్ళిపోదాం అనుకొని బస్ స్టాండ్ కు చేరుకున్నాడు. విచారణలో తెలిసింది. గంట వరకు ఏ బస్సు రాదు అని. సరే ఏం చేద్దాం అని అప్పటిదాకా నాన్న పర్సులో ఏముందో అని తెలిచాడు రాజు. ఆఫీసులో 40,000/-లు అప్పు తీసుకున్న లోన్ రశీదు. తన కోసం కొన్న లాప్ టాప్ బిల్లు, ఆఫీసుకు వచ్చేటప్పుడు శుభ్రమైన బూట్లతో రమ్మని బాస్ ఇచ్చిన మెమో. అలా ఒక పేపర్ తీయగా దానిలో “పాత బైక్ ని తీసుకురండి, కొత్త బైక్ ని తీసుకువెళ్ళండి” గొప్ప ఎక్స్ చేంజ్ మేజ్” అని రాసుంది. ఇవి కనబడ్డాయి. రాజుకు తన తండ్రి పర్సులో వాటిని చూశాక రాజుకు కళ్ళు చమర్చాయి. వెంటనే రాజు ఇంటికి పరుగుపెట్టాడు. మెత్తగా లేని ఆ బూట్లు ఈ సారి రాజుకు నెప్పి కలిగించలేదు. ఇంటికి చేరుకొని ఇల్లంతా వెతికాడు. కాని ఇంట్లో నాన్న లేడు. పాత స్కూటర్ కూడా లేదు.

నాన్న అతి ప్రేమగా చూసుకుంటున్న తన స్కూటర్ని ఇచ్చి తన కోసం బైక్ తేవడానికి ఖచ్చితంగా షోరూంకు వెళ్ళుంటాడని అర్థమయ్యింది. పరుగు పరుగున ఎక్స్ చేంజ్ ఆఫర్ ఇస్తున్న చోటుకి వెళ్ళాడు. వాళ్ళ నాన్న అక్కడే ఉన్నాడు. వాళ్ళ నాన్న ఎక్స్ చేంజ్ షాపు కుర్రవాడితో ఇప్పుడు యువతకి బాగా ఇష్టమైన బండేదో చూపించు అది నడుపుతుంటే మావాడు హీరోలా ఉండాలి” అని ఆ తండ్రి చెబుతూ ఉన్నాడు. తండ్రి వెనక్కి తిరిగి చూశాడు. ఆ కొడుకు తండ్రిని కౌగిలించుకొని, “వద్దు నాన్నా! వద్దు నాన్నా! నాకు ఆ మోటార్ సైకిల్ వద్దు నాన్నా అని ఏడవ సాగాడు. ఇక ఇంటికి వెళ్తూ వెళ్తూ మార్కెట్లోని ఒక చెప్పుల షాపు వద్ద ఆగి తన తండ్రికి మంచి బూట్లు కొనిపెట్టాడు రాజు.

నీతి : తండ్రి త్యాగాన్ని గుర్తించాలి. బంధాన్ని గౌరవించాలి. మనసారా ప్రేమించాలి. అలా తండ్రిని మనసారా ప్రేమిస్తూ వారి భావాలను గౌరవిస్తున్న కొడుకూ కూతుర్రకు ఈ చిట్టి కథ అంకితం.

నమ్మకం

కె. దినేష్, బి.కామ్. (ద్వితీయ)

నేను చదివిన ఒక సంఘటన, నా మాటల్లో...

రోజూ కొడుకు చెయ్యి పట్టుకొని కబుర్లు చెబుతూ... సంతోషంతో కొడుకే లోకంలా బ్రతుకుతున్న నాన్న. రోజూలాగే ఆ రోజు కూడా బాబుని స్కూల్లో వదిలి ఆనందంగా ఇంటికి వచ్చాడు. స్కూల్లో చదువుతున్న కొడుకు తన మిత్రులతో కలిసి ఆడుకుంటూ ఉన్నారు. అకస్మాత్తుగా ఆ స్కూల్ 3వ అంతస్తు భవనం కుప్పకూలి పడిపోయింది. చాలావరకు పిల్లలు చనిపోయారు. ఇంకా ఆ కుప్పకూలిన శిథిలాల మధ్య ఆ తండ్రి కొడుకు ఇంకా కొంతమంది పిల్లలు బ్రతికే ఉన్నారు. వాళ్ళకి ఏమీ కాలేదు. ఆ పడిపోయిన గోడల మధ్యన చిక్కుకుపోయారు, ఆ కొడుకు నాన్న ఆ

విషయం తెలుసుకొని వెంటనే స్కూలు భవనం వద్దకు చేరుకున్నాడు. లోపల ఉన్న కొడుకు నాన్న.. నాన్న అని అరుస్తూనే ఉన్నాడు. కొంత సేపటివరకు లోపల ఉన్న పిల్లలకు ఏమీ అర్థం కాలేదు. కాసేపటికి విషయాన్ని అర్థం చేసుకున్న పిల్లలు ఆ బాబు దగ్గరికి వచ్చి ‘ఎందుకురా, అంతలా అరుస్తున్నావు, ఎవ్వరికీ ఏమీ వినిపించదు అని ఏడుపు గొంతులతో, దిగులు ముఖాలతో అడిగారు. అప్పుడు ఆ తండ్రి కొడుకు ఇలా చెప్పాడు” “మా నాన్న ఎప్పుడూ నాతో చెప్పేవారు, నేను భయంవేసినా, బాధ కలిగినా, నాన్న అని తలుచుకో, లేదా నన్ను పిలువు, నేను తప్పక నీ దగ్గరికి వస్తాను, ఆలస్యంగానైనా నిన్ను వెతుక్కుంటూ నేను

ఎక్కడికైనా సరే వస్తాను అని మా నాన్న చెప్పాడు అంటూ మళ్ళీ గట్టిగా నాన్నా, నాన్నా అని అరవటం మొదలు పెట్టాడు. ఇంతలో చుట్టూ ఉన్న పడిపోయిన గోడల శిథిలాల నుంచి ఏవో శబ్దాలు రాసాగాయి. పిల్లలకి భయం పెరిగి గట్టిగా ఏడ్చేస్తున్నారు, బాబు మాత్రం ఒకటే మాట “నాన్నా, నాన్నా... అంటూ ఒకటే పిలుపు. కొంతసేపయిన తర్వాత శిథిలాలు తొలగించి బయటి నుంచి ఆ బాబు తండ్రి, కొంతమంది సహాయక సిబ్బంది చేతులు అందించి ఆ పిల్లల్ని, బాబుని బయటికి తీశారు. ఆ మిగిలిన పిల్లల తల్లిదండ్రులు, ఆ తండ్రిని ఒకే ఒక మాట అడిగారు. మీకెలా తెలుసు, మీ బాబు పిలుస్తాడని, కొన్ని శిథిలాలు తొలగించే

దాకా మాకెప్పరికీ వినిపించని పిలుపు మీకెలా వినిపించింది, అప్పుడు తండ్రి చెప్పాడు. “నా బాబుకి నా మాటల మీద నమ్మకం ఎక్కువ, వాడు ఏ కష్టం వచ్చినా నాన్న అంటూ నన్నే పిలిచేవాడు. వాడి దగ్గరికి వెళ్ళేవరకు ధైర్యం కోల్పోడు. మా బాబుకున్న ఆ నమ్మకమే వాడిని ఏ సంఘటన అయినా పోరాడేలా చేస్తుంది, నేను వాడికి సహాయహస్తం అందించేవరకు అని చెప్పాడు.. ఆ తండ్రికి, కొడుక్కి మధ్య ఉన్న కనపడని, కూలిపోని గట్టి వారధి నమ్మకమే. ఆ నమ్మకమే ఆ బాబుతో పాటు ఇంకో నలుగురు పిల్లలకు ధైర్యాన్ని, ప్రాణాన్ని పోసింది.

రాముడు ఊరేగింపు

ఎం. అఖిల, బి.కామ్.

ఒక ఊరిలో ప్రతి సంవత్సరం దేవుడిని ఊరేగింపు తీసుకెళ్ళే సాంప్రదాయం ఉండేది. ప్రతి సంవత్సరం ఊళ్ళో వారంతా పండుగ చేసుకుని, పూజలు చేసి, ఊరేగింపు కోసం అన్ని వీధులు శుభ్రం చేసి, ముగ్గులతో, తోరణాలతో, వుప్పులతో చాలా అందంగా అలంకరించేవారు. ఊరేగింపుకు ఒక ఎద్దు బండి కట్టేవారు. ఆ బండిని కడిగి, అందంగా అలంకరించేవారు.

ఆ రోజంతా రాముడు ఎక్కడికెళ్ళే అక్కడ మనుషులు వంగి నమస్కారాలు పెట్టారు. వెర్రి రాముడు ఇదంతా తనకి చేస్తున్న సత్కారం అనుకుని భ్రమ పడ్డాడు. తనలో తానే మురిసిపోయి, పొంగిపోయాడనుకోండి..!

ఇక సాయంత్రంతో మళ్ళీ ఊరేగింపు గుడికి చేరింది. ఎదురు సన్నాహంతో, బాజు బజంత్రీలతో, గ్రామ ప్రజలు తమ దేవుడి విగ్రహాన్ని బండిలోంచి దింపి లోపలికి తోలుకుని వెళ్లారు.

విగ్రహం బండిలోంచి దిగగానే ఇంకేముందీ.. అందరు రాముడిని మర్చిపోయారు. ఎవరి పనుల్లో

వాళ్ళు పడిపోయారు. రాముడిపై వేసిన పట్టు వస్త్రాలు తీసేసి మళ్ళీ రాముడిని ఎద్దపాకలోకి తీసుకుని వెళ్ళి అక్కడ వదిలేశారు. ఎవ్వరూ దండాలు పెట్టలేదు.

అప్పుడు రాముడికి అర్థమయ్యింది. మనుషులు గౌరవం ఇచ్చేది మనకి కాదు. మనం చేసే పనులకని. మరి ఆ బండిని తోలే ఎద్దు సంగతి చెప్పాలా? ఊళ్ళో అన్నిటికన్నా ఆరోగ్యవంతంగా, బలంగా ఉన్న ఎద్దును ఎంచుకునేవారు. ఆ ఎద్దు చర్మం నిగనిగలాడేలా దానికి స్నానం చేయించి, బొట్లు పెట్టి, గంటలు కట్టి పట్టు వస్త్రాలు వేసేవారు. ఆహా..! చాలా చూడముచ్చటగా తయారు చేసేవారు.

ప్రతి సంవత్సరంలా ఈ సంవత్సరం కూడా ఊరేగింపుకు ఊరు తయారయ్యింది. రాముడు అనే ఒక ఎద్దును ఎంచుకున్నారు. బాగా తయారుచేసి బండి కట్టారు. గుడి ముందర నుంచోపెట్టి దేవుడి విగ్రహాన్ని బండిలో పెట్టి, హారతి ఇచ్చి ఊరేగింపు మొదలుపెట్టారు.

నిర్లక్ష్యం

ఎ. జ్యోత్స్న, బి.కాం. (ప్రథమ)

సమయం ఎంతో విలువైనది. ఏ సమయంలో చేయవలసిన పనిని అదే సమయంలో చేయాలి. లేకుంటే అదృష్టం చేజారవచ్చు.

అనిత ఏడో తరగతి చదువుతుండేది. తెలివైన అమ్మాయి. చక్కగా చదువుతుంది. చక్కగా పాడుతుంది కూడా. కానీ ఆమెకు కొంచెం నిర్లక్ష్యం, బద్ధకం ఎక్కువ. ప్రతి పని వాయిదా వేస్తుంటుంది. “అలా చేయవద్దు” అని వాళ్ళమ్మ ఎన్నోసార్లు అనితను హెచ్చరించింది. కానీ అనిత నిర్లక్ష్యంతో ఆ మాటలు పట్టించుకునేది కాదు.

ఒకసారి ఆ ఊళ్లో సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు జరిగాయి. అన్ని స్కూళ్ళ విద్యార్థులకు పాటలు, ఆటల పోటీలు పెట్టారు. అనిత పాటల పోటీలో పాల్గొంది. అందులో ఆమెకు మొదటి బహుమతి వచ్చింది.

కొన్ని రోజుల తరువాత ఒకరోజు సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు నిర్వహించిన సంస్థ నుండి అనితకు ఒక

ఉత్తరం వచ్చింది. గత నెలలో జరిగిన పాటల పోటీలో మొదటి బహుమతి వచ్చినందుకు మరునాడు తమ కార్యాలయానికి వచ్చి బహుమతి తీసుకోవలసిందిగా రాశారు. ఆ ఉత్తరాన్ని పెద్దగా పట్టించుకోలేదు. తరువాత ఎప్పుడైనా వెళ్ళి బహుమతి తెచ్చుకోవచ్చులే అనుకొని, మర్నాడు వెళ్ళకుండా నాలుగు రోజుల తరువాత వెళ్ళింది. ఆ సంస్థ వారు బహుమతితో పాటు పట్టణంలో జరుగుతున్న పెద్ద సర్కస్ చూడానికి రెండు టికెట్లు కూడా ఇచ్చారు. అయితే ఆ టికెట్లు అంతకు ముందు రోజు జరిగిన ఆటవి. అనిత అవి చూసుకొని “అయ్యో! కనీసం నిన్న వచ్చినా బావుండేది కదా!” అని బాధపడింది. ఈ సంఘటనతో అనితలో ఎంతో మార్పు వచ్చింది. నిర్లక్ష్యంగా ఉండకుండా, ఎప్పటి పని అప్పుడే పూర్తి చేయడం ప్రారంభించింది.

నీతి : ఆలస్యం అమృతం విషం.

పర్యావరణం

ఎ. అంజలి, బి.కామ్. (ప్రథమ)

వేదాం ఒట్టు

“కొట్టొద్దు చెట్టు”

వేయకు చెట్టుకి వేటు

చేయకు భూమికి చేటు

పెరిగిన పచ్చదనం

ఆరోగ్యానికి మూలధనం

పెంచుదాం మనలోని జాగృతి

తగ్గిద్దాం కాలుష్య విష సంస్కృతి

సరైన కాలుష్య పర్యవేక్షణ

చేస్తుంది పర్యావరణ పరిరక్షణ

కాలుష్య సహిత ప్రకృతి

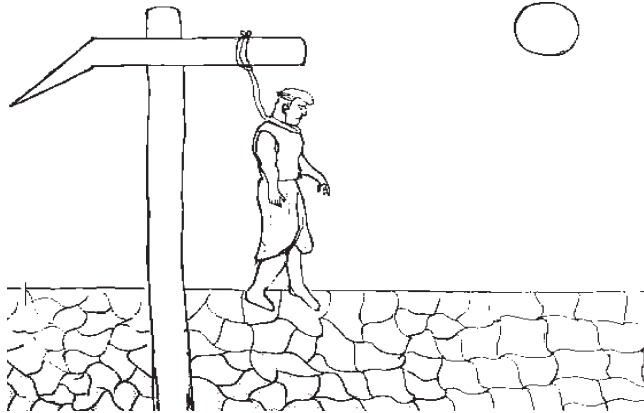
అవుతుంది జీవహిత ఆకృతి

రారాజు

పి. తేజసాయి, బి.సి.వి. (ద్వితీయ)

పచ్చని పైరు గాలి తాకి
నేల తల్లి పులకించి పోతూంటే
నీలాల ఆకాశం నిర్మలంగా మారి
భూమాతను చిరుజల్లులతో తడిపేస్తుంటే
సంతోషంతో మనసు నిండిన రైతు
కంటి కనుపాపను దాటి
ఆనందభాష్యాలు అక్షింతలుగా
నేలను ముద్దాడగా పులకించిన ధరిణి
బంగారు పంటలు పంపగా
కడు పేదల ఆకలి తీర్చి
కన్న బిడ్డల కడుపునింపినంత
ఆనందంతో తృప్తిగా జీవనాన్ని
సాగించే రైతు కథ!
పదిమందికి సాయం చేస్తూ
వందలాదిమంది కడుపులు నింపే
రైతు నేడు
ఆకలిబాధతో అలమటిస్తున్నాడు

అప్పుల ఊబిలో కూరుకుపోతున్నాడు
గుక్కెడు గంజి లేక బక్కసిక్కిపోయి
ఎముకల గూడులా మారిపోతున్నాడు
ఒకనాడు ఎంత దర్జాగా
వ్యవసాయానికి రారాజులా బ్రతికిన
రైతు నేడు కూలీ అయినాడు
పదుల సంఖ్యలో నౌకర్లు
ధాన్యం బస్తాలతో కళకళలాడిన
ఇంటిలో నేడు కఠిక పేదరికం తాండవిస్తుంది.
అందరూ ఆనందంగా ఉండాలని
కోరుకునే రైతు నేడు
ఎవరూ లేని ఏకాకిలా మిగిలిపోయాడు
నిలువ నీడ లేక
ఆదరించే చేయి లేక
మోడు వారిన చెట్టును
ఆశ్రయించినాడు
ఆ కొమ్మల నడుమ ఉరిలో వేళాడుతున్నాడు

हिन्दी विभाग

अनुक्रमणिका

1. श्रीमती महादेवी वर्मा	- पठान नसीमा	1
2. चुटकलियाँ	- पठान नसीमा	1
3. सबक	- ए. विष्णु सागर	2
4. आज्ञा पालन	- दासरि संदीप	3
5. लक्ष्य	- षेक महम्मद साद	3
6. महान विचार	- अमूल्या टी.	4
7. पैस से क्या नहीं खरीदा जा सकता	- पठान लतीफ	4
8. गुरु का पहचान	- सय्यद भुक्क्या	5
9. स्वयं सहायता सर्वोत्तम सहायता है	- सी.हेच. लास्या अपूर्वा	6
10. तेनाली राम और उसकी चतुराई	- सी.हेच. लास्या अपूर्वा	6
11. एक दो तीन चार	- पठान लतीफ	6
12. सूरज निकला चिड़िया बोली	- पठान लतीफ	6
13. चुटकुले (Jokes)	- षेक करीमुल्ला	7
14. सबसे अच्छा	- षेक मस्तान षरीफ	7
15. शायरी (Shayari)	- षेक करीमुल्ला	8

महादेवी वर्मा की सम्पूर्ण काव्य-यात्रा न सिर्फ आधुनिक हिन्दी कविता का इतिहास बनने की साक्षी है। भारतीय मनीषा की महिमा का भी वह जीवन प्रतीक है। उनकी कविताएँ हिन्दी साहित्य की एक सार्थक कालजयी उपलब्धि हैं। छायावाद की इस कवयित्री की हिन्दी साहित्य में अपनी एक अनूठी पहचान है।

महादेवी वर्मा का जन्म 26 मार्च, 1907 को उत्तर प्रदेश के फर्रुखाबाद में हुआ था। उनकी प्रारंभिक शिक्षा मिशन स्कूल इंदौर में हुई। 22 वर्ष की उम्र में महादेवी वर्मा जी बौद्ध-दीक्षा लेकर भिक्षुणी बनना चाहती थीं लेकिन महात्मा गाँधी से सम्पर्क होने के बाद अपना निर्णय बदलकर वह समाज सेवा में लग गईं। नारी-शिक्षा प्रसार के उद्देश्य से उन्होंने प्रयाग महिला विद्यापीठ की स्थापना की और प्रधानाचार्य के पद की बागडोर संभाली।

महादेवी जी की पहचान एक उच्च कोटि की हिन्दी कवयित्री, स्वतंत्रता सेनानी, शिक्षा-शास्त्री और महिला 'एक्टिविस्ट' की थी। उन्हें 1969 में साहित्य अकादमी फेलोशिप, 1982 में ज्ञानपीठ पुरस्कार और 1988 में पद्मविभूषण से सम्मानित किया गया।

महादेवी जी के काव्य में जीवन, जगत और आत्मा की भावन-ऐक्य, तीव्र अनुभूति, संगीतात्मक प्रवाह, मनोज्ञता और मनोरमता आदि गुण समन्वित होकर घनीभूत रूप में मुखरित हो उठे हैं। काव्य, दर्शन और अध्यात्म की इस त्रिवेणी का अवगाहन पाठको के प्राण, मन एवं आत्मा को पुलक से भरने में सहज ही सफल है।

चुटकलियाँ

- साइकिल वाले ने एक आदमी को टक्कर मार दी और बोला - भाई साहब आप बहुत किस्मत वाले हो।
- एक बार आलु की शादी पत्तागोभी से हो गई दोस्तों ने पूछा कैसी रही सुहागरात आलू ने कहा मत पूछो यारो घूंघट उठाते उठाते।
- टीचर : बेटा अगर सच्चे दिल से प्रार्थना की जाए तो वो सफल जरूर होती है।
छात्र : रहने दीजिए सर, अगर ऐसा होता तो आज आप मेरे सर नहीं, ससुर होता।
- लड़की : तू जहाँ - जहाँ चलेगा मेरा साथ साथ होगा।
लड़का : मुझे तो पहले ही लगता था की तू भूतनी है।

एक जंगल में बहुत ताकतवर शेर रहता था । वह जब भी शिकार के लिए निकलता । कई जानवरों को मौत के घाट उतार देता था । जंगल के सारे जानवर उससे डरने लगे थे । इस समस्या का समाधान करने के एक दिन जंगल के सारे जानवरों का एक स्थान पर एकत्रित हुए । सभी ने एक सुझाव दिया, कि शेर के पास चलते है और इस बारे में बात करेंगे । दूसरे दिन जानवरों का एक दल शेर के पास पहुँचा । इतने सारे जानवरों को देख गरज कर बोला - तुम सब यहाँ पर क्यों आरा हो? उसके बाद जानवरों के सरदार ने कहा महाराजए! आप जंगल के राजा है । जब आप शिकार के लिए निकलते है तो बहुत से जानवरों को मार देते हैं जिनको आप पूरा खा भी नहीं पाते है । यदि ऐसा ही चलता रहा तो जल्दी ही हमारी संख्य कम हो जाएगी । इसलिए हमारी आपसे विनती है कि आपको शिकार के लिए कहीं जाने की जरूरत नहीं है, रोज आपके पास एक शिकार अपने आप ही पहुँच जाएगा । शेर को भी यह विचार अच्छा लगा और उसने इसकी सहमति दे दी । एक-एक करके जानवरों को शेर के पास भेजा जाने लगा । एक दिन एक खरगोश की बारी आई । वह देखने में बहुत छोटा था, लेकिन था बहुत चतुर । उसने सोचा, शेर के हाथों मरने से अच्छा है इस समस्या के हल के लिए कोई तरकीब निकाली जाए । वह शेर के पास देरी से पहुँचा,

इसलिए शेर बहुत गुस्सा हुआ और कहा - एक तो तुम देरी से आए हो और ऊपर से काफी होते भी हो । किसने तुमको भेजा है । मैं तुमको खाने के बाद सबको ठीक कर दूँगा । खरगोश विनम्रता से बोला - भेजने वालों ने तो पूरे खरगोश को भेजा था । लेकिन रास्ते में दूसरा शेर मिल गया । उसने बाकी के खरगोश खा लिए । मैं जैसे-तैसे बचकर यहाँ आ पाया । क्या दूसरा शेर वह कहां रहता है? शेर गजकर बोला । महाराजा वह जमीन के नीचे बती एक गुफा के अंदर रहता है । हमने उससे कहा था कि तुम गलती कर रहे है । यदि तुमने कोई राजा के भोजन के लिए जा रहे है ।

हम सभी अपने राजा तो मैं हूँ । जिसे तुम अपना राजा समझ रहे हो, वह कोई राजा नहीं है. खरगोश ने जवाब दिया । खरगोश बताओ, वह शेर कहाँ रहता है? उसकी सारी हेकड़ी मैं निकाल देता हूँ । ऐसा कहकर शेर खरगोश के पीछे हो लिया । खरगोश शेर को एक गहरे कुएं के पास ले जाकर बोला - महाराज! वह शेर इसके अंदर रहता है । मूर्ख शेर ने जब कुएं के अंदर झांका तो उसे अपनी परघार को देख उसे दूसरा शेर समझ लिया और कुएं के अंदर छलांग लगा दी और वह मर गया । जैसे ही शेर के मरने की खबर जलांग में फैली, सारे लोग खरगोश की जय-जयकर करने लगे ।

आज्ञा पालन

एक बार की बात है एक लड़का अपनी माँ के साथ रहता था। उसे अकेले कहीं जाने की अनुमति नहीं थी। लड़के ने सोचा कि वह बड़ा हो गया है, और उसे हर जगह अपनी माँ के साथ जान की जरूरत नहीं है, और उसने अपनी माँ को बतारा बिना जाने का फैसला किया।

एक दिन जब लड़के की माँ सो रही थी, तो वह चोरी से बाहर निकल गया। वह एक खुले मैदान में खुशी से खेलने लगा। कुछ देर बाद उसे प्यास लगी और वह पास की नदी में पानी पीने चला गया।

कहाँ उसने देखा कि एक शेर ऊपर की ओर खड़ा है; शेर लाल जलती आँखों से लड़के को घुर रहा है। शेर ने अपने होंठ चोटे, और बेचारा लड़का जानता था कि शेर उसे खाने की योजना बना रहा है। वह डर से कांपने लगा। वह नहीं जानता था कि शेर से खुद को कैसे बचाया जाए।

शेर न कहा “तुमने इस नदी का पानी क्यों पिया? तुमने इसे गंदा कर दिया है। अब मैं पानी कैसे पीऊँगा?” डरा हुआ लड़का धीरे-धीरे पीछे हटने लगा। तभी उसने एक औरत को आवाज सुनी, “तुम यहाँ अकेले क्यों आए हो? दौड़ो और जल्दी से मेरे पास आओ।”

लड़का जितनी तेजी से भाग सकता था वह भणा, वह अपनी माँ के पास गया जो प्रतीक्षा कर रही थी। एक साथ वे जंगल में गायब हो गए और शेर निराश रह गया। उस दिन से लड़के ने फैसला किया कि वह कभी भी घर से अकेले नहीं जाएगा। हमेशा अपनी माँ का सम्मान करेगा और उसकी आज्ञा का पालन करेगा।

- दासरि संदीप, 737

लक्ष्य

1. कोई भी लक्ष्य मनुष्य के साहस से बड़ा नहीं, हारा वही ज लड़ा नहीं।
2. जिस चीज को आप चाहते हैं, उसमें असफल होना, जिस चीज को आप नहीं चाहते उसमें सफल होने से बेहतर हैं।
3. अगर तुम सूरज की तरह चमकता चाहते हो, तो सूरज की तरह जलना सीखो।
4. वो हुआ नहीं वो बताया जा रहा किया कुछ, जताया कुछ जा रहा।
5. जीवन में सुख रहने का एक ही मंत्र है, उम्मीद केवल खुद से करे, किसी और से नहीं।
6. प्रकृति के साथ जलने का मतलब हज़ार चमत्कारों क एक साथ देखने जैसा है।
7. हर काम क तीन अवस्थाओं से गुजरना पडता है। उपहास, विरोध और स्वीकृति।
8. चिंतन करो, चिंता नहीं, नए विचारों को जन्म दो।
9. दिल और दिमाग के टकराव में दिल की सुने।
10. “जब तक जीता, तब तक सीखना” - अनुभव ही जंगल में सर्वश्रेष्ठ शिक्षक है।

- शेक महम्मद साद, B.Com. (Gen.) 1274

- ★ जब कोई व्यक्ति अपने लक्ष्य के लिए सब कुछ दाँव पर लगाने के लिए तैयार हो, तो उसका जीतना सुनिश्चित है। - **नेपोलियन हिल**
- ★ इस दुनिया में किसी के साथ खुद की तुलना मत करो, यदि आप ऐसा करते हैं, तो आप खुद का अपमान कर रहे हैं। - **बिल गेट्स**
- ★ एक व्यक्ति ने कभी गलती नहीं की, जब उसने कभी भी कुछ नया करने की कोशिश नहीं की, यानि जब हम कुछ नया करते हैं तभी गलतियों होना स्वभाविक है।
- **आल्बर्ट आइनस्टीन**
- ★ धैर्य रखना यानि की खुद का परीक्षण करना है। - **महात्मा गाँधी**
- ★ अपने आप को पाने का सही तरीका है की अपने को दूसरों की सेवा में लगा दो।
केवल प्रसन्नता ही एकमात्र इत्र है, जिसे आप दूसरे पर छिड़के तो उसकी कुछ बूँदें अवश्य ही आप पर भी पड़वी है। - **महात्मा गाँधी**
- ★ एक छात्र की सबसे महत्वपूर्ण गुण यह है कि वह हमेशा अपने अध्यापक से सवाल पूछे।
- **ए.पी.जे. अब्दुल कलाम**
- ★ अगर आपको लगता है कि शिक्षा मँहगी है। तो जहालत आजमा करे देखे। - **राबर्ट ओर्बेन**
- ★ महान सपने देखने वालों के महान सपने हमेशा पूरे होते है। - **अब्दुल कलाम**

- ★ शिक्षा सबसे शक्तिशाली हथियार है जिसका उपयोग आप दुनिया को बदलने के लिए कर सकते है। - **नेलसन मंडेला**
सुझाव : किसी भी विषय को मज़ेदार बनाने के लिए उसके प्रायोगिक उपयोग को समझे।
- ★ एक हजार मील सफलता की यात्रा की शुरुआत भी एक कदम से ही होती है। - **लाओ त्सू**

कविता

पैसे से क्या नहीं खरीदा जा सकता

- पैसे से बिस्तर खरीदा जा सकता है,
लेकिन नींद नहीं।
- पैसे से किताबें खरीदी जा सकती हैं,
लेकिन ज्ञान नहीं।
- पैसे से फल तो खरीदा जा सकता हैं,
लेकिन मिठास नहीं।
- पैसे से चश्मा तो खरीदा जा सकता हैं,
लेकिन दृष्टि नहीं।
- पैसे से रुतबा खरीदा जा सकता है,
लेकिन भगवान नहीं।
- पैसे से पद खरीदा जा सकता है,
लेकिन अधिकार नहीं।
- पैसे से घड़ी खरीदी जा सकती है,
लेकिन समय नहीं।
- पैसे से सामान खरीदा जा सकता है,
लेकिन संतुष्टि नहीं।
- पैसे से सौंदर्य प्रसाधन तो खरीदे जा सकते है,
लेकिन सुंदरता नहीं।
- **पठान लतीफ**, B.Com. (Gen.) 1264

एक नवयुवक जल्दी ही बोध प्राप्त करना चाहता था। रोज गुरु से कहता कि कब बोध होगा, कब बोध होगा? एक दिन युवक को पता चला कि दूर शहर में एक ऐसा गुरु है। जिसके पास लोगों की बड़ी जल्दी उन्नति होती है। वह अपने गुरु के पास जाकर बोला - गुरुदेव मैंने सुना है एक गुरु है, जो जल्दी ही उन्नति करा देते हैं। त क्या आप अनुमति देंगे कि मैं उन गुरु के पास चला जाऊँ? गुरु ने कहा - हाँ, चले जाओ वह लंबी यात्रा करके उन गुरु तक पहुँच गया। जब मिला, तो गुरु ने पूछा कि कहाँ से आये हो? उसने अपने मठ का नाम लिया। सुन अकर गुरु के होठों पर मुस्कार आ गयी। वह युवक बीस का नाम लिया। सुनकर गुरु हे होठों पर मुस्कात आ गयी वह युवक बीस वर्ष तक उनके पास रहा।

साधना करते बड़े उतार - चढ़ाव आये। एक दिन उसके भीतर साधना का कमल खिल गया। बहुत आनंदित होकर गुरु के पास गया। प्रमाण करके उनको धन्यवाद दिया और कहा आपकी कृपा से

अंततः मेरी इच्छा पूर्ण हो गयी? गुरु ने कहा - क्या तुम जानते हो कि मेरे गुरु कौन हैं? युवक ने कहा - यह तो आज तक मैंने पूछा ही नहीं! कृपया आज मुझे बता दीजिए। गुरु ने कहा - बेटे! तुम जिस गुरु को छोड़ कर आये हो वही मेरे गुरु हैं। जो तुम्हें यहीं बीस वर्षों में प्राप्त हुआ है, वह मुझे मेरे गुरु ने दो वर्ष में दिया था। तुमने जब कहा कि तुम वहाँ से आ रहे हो, तो इस बातें तुम मेरे गुरु भाई थे। मुझे तुम पर बड़ी करुणा आ रही थी कि अपने कहान गुरु की महिमा को तुम पहचान दी नहीं पाये। तुम नहीं भटक न जाओ इसलिए मैंने तुमको यह रहस्य उस समय नहीं बताया, तर तुम्हारी जन्मदाजी के कारण और तुम्हारी गुरु को जांचते - परखने की कमी के कारण तुमने इतना समय लिया है। मैं जानता हूँ कि अगर तुम वहाँ रहते तो शायद यह कार्य आधे समय में ही हो जाता। क्योंकि गुरु तो गुरु ही हैं। कोई चेला गुरु के बराबर नहीं हो सकता आगे गुरु बोले, मैं जिनकी धूल माथे पर लगा कर बुद्धत्व को प्राप्त हुआ था। तुम ऐसे महान गुरु को छोड़ कर मेरे पास आये थे। इंसान के पास जो होता है। वह उसको पहचान ही नहीं पाता।

स्वयं सहायता सर्वोत्तम सहायता है

एक दिन मौसम खराब था। आसमान में बादल हुए थे। एक गाँव के रास्ते पर एक गाड़ी चल रही थी। रास्ता कीचड़युक्त था। कुछ खाइयाँ भी थीं। अचानक गाड़ी के पहिये मिट्टी में धंस गये। गाड़ीवान ने बैलों को कोड़े मारे। वह नीचे नहीं उतरा। बैलों ने गाड़ी को कीचड़ से बाहर निकालने की पूरी कोशिश की। पहिये एक इंच भी नहीं हिले। उन्होंने हरक्यूलिस से प्रार्थना की। हरक्यूलिस गाड़ीवान के सामने उपस्थित हुआ। उसने उसे नीचे उतरने और अपना कंधा लगाने के लिए कहा पहिया। तदनुसार, गाड़ीवान ने बैलों को गाड़ी खींचने में मदद की। आखिरकार गाड़ी आगे बढ़ने लगी। यह फिर से सकड़ पर था। गाड़ीवान ने हरक्यूलिस को धन्यवाद दिया। इस घटना से उन्होंने सबक सीखा, स्वयं सहायता सबसे अच्छी मदद है। स्वामी विवेकानन्द कहते हैं “यदि आप अपनी मदद नहीं कर सकते, तो आप जीने के लायक नहीं हैं।”

- सी.हेच. लास्या अपूर्वा, 402

तेनाली राम और उसकी चतुराई

तेनाली राम बहुत चतुर था। उसकी पत्नी के पास बहुत सारे सोने के आभूषण और आमूषण थे। वह उन्हें रात में एक बाक्स में रख देती थी।

एक रात कुछ चोर बाक्स चुराने आये। राम ने उनकी आवाज़ सुनी। वह समझ गया कि वे वहीं थे। उसने अपनी पत्नी से ऊंची आवाज़ में बात की। उसने कहा कि वह सुरक्षा के लिए बाक्स को कुएं में गिरा देना। उसने बाक्स को पत्थरों से भर दिया और कुएं में डाल दिया।

चोरों को लगा कि उनका काम आसान हो गया। वे उसमें से पानी निकालने लगे। चोरों से अनजान राम ने पौधों को पानी दिया। दिन निकलने तक चोर बहुथ थक गये। वे वहां से निकलने ही वाले थे। राम ने पौधों को पानी देने में उनकी मदद के लिए उन्हें धन्यवाद दिया।

सीख : कठिन समय में दिमाग की मौजूदगी हमें बचाती है।

कविता

एक दो तीन चार

एक दो तीन चार
झटपट उठकर हो तैयार
पाँच छः सात आठ
मिलकर सब तुम पढ़ लो पाठ
नौ दस ग्यारह बारह
पढ़ने वाला कभी न हारा।

★

सूरज निकला चिड़िया बोली

सूरज निकला चिड़िया बोली
कलियों ने भी आँखें खोली
आसमान में छाई लाली
हवा बही सुख देने वाली
नन्हे कमल दल फुले
उनके उपर भवरें झूले
इतना सुंदर समय मत सो
मेरे प्यारे अब मत सो

- पटान लतीफ, B.Com. (Gen.) 1264

चुटकले (JOKES)

- **षेक करीमुल्ला**
B.Com. (Comp.) 1354

टीचर : इतने दिन कहाँ थे?
रमेश : (Bird Flu) हो गया था।
टीचर : पर यह तो (Bird) में होता है...
इंसान में नहीं।
रमेश : (गुस्से में) - इंसान समझा ही कहाँ है,
आपने रोज तो मुर्गा बना देते हो।

साइंस टीचर : क्लास में सो रहे हो क्या?
राजू : नहीं टीचर (Gravity) से सर नीचे गिर
रहा है।
टीचर : ताजमहल किसने बनाया?
राम : जी, कारीगर ने।
टीचर : मेरा मतलब, बनवाया किसने था?
राम : जी, ठेकेदार (Contractor) ने।

गाँव से एक लड़का शहर पढ़ने आया...
एक लड़की ने पूछा : तम्हारा निकनेम
(Nick Name) क्या है?

लड़का : वो क्या होता है?
लड़की : मतलब तम्हे घर पर सब किस नाम से
बुलाते है?
लड़का : कामचोर।

दो औरते बाते करते जा रही थी...
पहली : पता है, अपने गाँव के सरपंच कोमा
(Coma) में चले गए।
दूसरी : हाँ बहीन, पैसे वाले तो कही भी जा
सकते है।

मोनू : बचपन से ही शौक था अच्छा इंसान
बनने का।
सोनू : फिर क्या हुआ, बन गए?
मोनू : अरे, कहाँ? बचपन खत्म... शैक खत्म।

सबसे अच्छा

सबसे अच्छा दिन	- आज
करने के लिए सबसे कठिन काम	- शुरु करने के लिए
सबसे बड़ी बाधा	- डर
करने का सबसे आसान काम	- दोष ढूँढना
सबसे बेकार संपत्ति	- गर्व
सर्वाधिक उपयोगी संपत्ति	- विनम्रता
सबसे बड़ी गलती	- समर्पण
सबसे बड़ा अवरोध	- अहंकार
सबसे अप्रिय व्यक्ति	- शिकायतकर्ता
सबसे खराब दिवालियेपन	- उत्साह की हानि
सबसे बड़ी जरूरत	- व्यावहारिक बुद्धि
सबसे नीच भावना	- दूसरे की सफलता
पर अफसोस करना	
सबसे अच्छा उपहार	- माफी
स्वीकार करना सबसे कठिन और सबसे दर्दनाक	- हारना
महानतम क्षण	- मौत
सबसे बड़ी ज्ञान	- अनुभव
सबसे बड़ी बात	- प्यार
दुनिया की सबसे बड़ी सफलता	- मन की शांति

- **षेक मस्तान घरीफ**, 411

शायरी (SHAYARI)

- षेक करीमुल्ला
B.Com. (Comp.) 1354

अर्ज किया है ...
कौन कहता है कि हवा मुक्त की होती है?
वाह ...! वाह ...!
कौन कहता है कि हवा मुक्त की होती है?
कभी Lays का 10 रूपय वाला
चिप्स खरीद के देखो
उसमें 7 रूपय की हवा और
3 रूपय की चिप्स होती है ।

* * *

अर्ज किया है ...
लड़कियों की मुस्कान
वाह ...! वाह ...!
और
China का मोबाईल
दोनो बहुत जल्दी अपनी
औकात
दिखा देते है ...

अर्ज किया है ...
झूठ बोलने से पाप लगे न लगे
वाह ...! वाह ...!
झूठ बोलने से पाप लगे न लगे
पर
सच बोलने से मुसीबत गले जरूर पड़ जाती है...
अर्ज किया है ...
न ही जरूरत है सितारों की,
न ही जरूरत है कालतू यारों की,
बस
एक दोस्त चाहिए आप के जैसा,
जो वाट लगा दे हजरो की ।

* * *

टंड तो
आज खेसे पढ़ रही है,
जैसे कल उसका
पेपर ही!

Sri Jagarlamudi
Kuppuswamy Choudary
Progressive Philanthropist - Educationist
Erected by
His Excellency
Dr. Konijeti Rosaiah
Education, Andhra Pradesh
23-12-2011

JKC College

JKC Nagar, Choudaripet (P.O.) Guntur - 522 006, Andhra Pradesh.

Phone : +91 863 2351062

Website : www.jkcc.ac.in • e-mail : jkccoff@gmail.com